หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔)
หลักปริญญาตรีทางวิชาการ

คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายละเอียดของหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มีมติอนุมัติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันพุธที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

คำนำ

เอกสารหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ ฉบับบนี้ คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ร่วมกันจัดทำขึ้น เพื่อเปิดจัดการเรียนการสอน ในระดับอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงหลักสูตร ขอขอบคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ คณะกรรมการบริหารวิชาการ คณะกรรมการสภาวิชาการ คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือ ให้คำแนะนำ และแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาการจัดการเชิงพุทธ
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

หมวด	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	๒
หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป	๓
หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	๑๐
หมวดที่ ๓ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการและโครงสร้างหลักสูตร	๑๑
หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	๒๔
หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต	๔๕
หมวดที่ ๖ การพัฒนาคณาจารย์	๔๖
หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร	๔๗
หมวดที่ ๘ การประเมินผล และการปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	๕๑
ภาคผนวก	
ก. คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๓)	๕๓
ข. ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓	๖๙
ค. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช ๒๕๖๑	๙๔
ง. ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗	๑๐๙
จ.ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๑	๑๑๓
ฉ. ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ.๒๕๔๒	๑๑๖
ช. ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง อนุมัติเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔) และคำสั่งแต่งงตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	๑๑๘
ซ. ประวัติและผลงานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	๑๒๑

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คณะ ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑
ข้อมูลทั่วไป

๑.รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : ๒๕๕๐๑๘๕๑๑๐๐๓๕๙_๒๐๙๗_IP

ภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Buddhist Management

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ไทย) : พุทธศาสตรบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)

ชื่อย่อ (ไทย) : พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ)

ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Arts (Buddhist Management)

ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.A. (Buddhist Management)

๓. วิชาเอกหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของหลักสูตร

-

๔. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวน ๑๔๐ หน่วยกิต

๕. รูปแบบของหลักสูตร

๕.๑ รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร ๔ ปี

๕.๒ ประเภทของหลักสูตร

หลักสูตรประเภททางวิชาการ

๕.๓ ภาษาที่ใช้

การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย มีเอกสารตำราเป็นภาษาไทยและอังกฤษประกอบ

๕.๔ การรับเข้าศึกษา

รับนิสิตไทยและนิสิตต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

๕.๕ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง

๕.๖ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

๖. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

- หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ ปรับปรุงจากหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙)
- กำหนดเปิดสอน ภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
- สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ให้ความเห็นชอบหลักสูตรในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๗ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
- สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรและอนุมัติให้เปิดสอนในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันพุธที่ ๒๗ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๗ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรจะได้รับการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในปีการศึกษา ๒๕๖๖

๘. อาชีพที่สามรถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

๑. เป็นข้าราชการในสังกัด ก.พ. และอื่นๆ

๒. เป็นข้าราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. เป็นพนักงานในภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ

๔. เป็นนักวิชาการและอาจารย์ในสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

๙. ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชนตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๑) คณะสังคมศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รหัสเลข ๑๓ หลัก	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อสกุล	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
					สถาบัน	ปี พ.ศ.
ID : ๕-๑๐๑๔-๐๐๐๓๙-๕๖-๘	อาจารย์	พระครูวินัยธรเอก ชินวโส (เฉยประทุม)	พธ.ด.	การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๘
			พธ.ม.	การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕
			พธ.บ.	การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๓
			น.บ.	นิติศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๐
ID : ๓-๑๔๑๕-๐๐๐๗๗-๔๓-๑	อาจารย์	นายวินัย มีมาก	พธ.ม.	การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕
			พธ.บ.	การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๓
ID : ๓-๑๐๐๑-๐๑๐๗๕-๖๓-๘	อาจารย์	พระครูธรรมธรสฐาพร ปภสฺสโร (มานะสาบุตร)	พธ.ม.	การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๘
			พธ.บ.	การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗
			น.บ.	นิติศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๐
ID : ๓-๒๕๑๐-๐๐๒๒๙-๑๖-๘	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร.ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ ศรัทธา	ปร.ด.	รัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๒
			พธ.ม.	รัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕
			พธ.บ.	บริหารรัฐกิจ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๙
ID : ๑-๓๖๖๙-๐๐๐๘๒-๑๔-๗	อาจารย์	ดร.สุภัทรชัย สีสะใบ	ปร.ด.	รัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๓
			พธ.ม.	รัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕
			พธ.บ.	ภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๓

๒) หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ พุทธมณฑลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

รหัสเลข ๑๓ หลัก	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อสกุล	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สถาบัน	ปี พ.ศ.
๓-๒๑๐๓-๐๑๐๑๑-๐๔-๗	อาจารย์	พระครูสมุห์ชินวรวัตร ถิรภทฺโท (จุลเจือ)	พธ.ด.	การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๐
			พธ.ม.	การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗
			พธ.บ.	การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๖
๓-๒๒๐๓-๐๐๖๒๐-๒๒-๘	อาจารย์	พระครูมุนีวรานุวัตร (สุจินต์ ญาณวโร) รัตนสุวรรณ์	พธ.ม.	การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๘
			ศศ.บ.	การพัฒนาชุมชน	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	๒๕๕๔
๓-๗๐๙๙-๐๐๓๒๕-๖๘-๙	อาจารย์	พระปลัดเวชยันต์ ฐิตสทฺโธ แววเพ็ชร์	พธ.ม.	การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๘
			ศศ.บ.	การพัฒนาชุมชน	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	๒๕๕๔
๓-๔๑๐๕-๐๐๑๑๗-๓๗-๔	อาจารย์	นายถาวร โคตรชัย	พธ.ม.	รัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๙
			พธ.บ.	รัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๘
๓-๔๖๐๑-๐๐๙๖๗-๒๙-๐	อาจารย์	นางสาวสุพิชญาณ์ แก้วโพนทอง	พธ.ม.	รัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗
			วท.บ.	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร	มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	๒๕๔๙

๑๐.สถานที่จัดการเรียนการสอน

๑) คณะสังคมศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่ตั้ง : ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

๒) หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ พุทธมณฑลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ที่ตั้ง : พุทธมณฑลจังหวัดจันทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การวางแผนหลักสูตรคำนึงถึงทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ที่เน้นการให้ความสำคัญกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เนื่องจากพบว่าเครื่องมือในการจัดการสมัยใหม่ที่คิดค้นขึ้นภายใต้บริบทของความเป็นตะวันตกไม่สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าวเพราะมีรูปแบบการจัดการแบบในระดับมหัพภาคเป็นหลัก ขาดการมองในมิติของปัจเจก ในขณะที่แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีพื้นฐานมาจากปัจเจก เครื่องมือการจัดการตามแนวพุทธจึงมีความสอดคล้องอย่างชัดเจนกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

๑๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศ ที่องค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้นำแนวคิดทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการบริหารองค์กร ส่งผลให้เห็นว่าการนำไปใช้เกิดพลังผลักดันความก้าวหน้าขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ อาจกล่าวได้ว่าเมื่อองค์กรเหล่านั้นนำแนวคิดทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการบริหาร ก่อให้เกิด “งานก็ได้ผล คนก็มีความสุข” จึงเป็นที่มาของการวางแผนหลักสูตรการจัดการเชิงพุทธที่มีความสอดคล้องกับบริบทการบริหารองค์กรแบบไทยๆ ในสถานการณ์ที่สังคมและวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่นอกจากต้องผลิตบุคลากรที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมยังต้องสร้างให้เขาสามารถประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการขับเคลื่อนให้การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปในรูปแบบที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวิถีชีวิตของสังคมไทย

๑๒. ผลกระทบจาก ข้อ ๑๑ ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

๑๒.๑การพัฒนาหลักสูตร

ปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความต้องการทางด้านการจัดการจึงทำให้มีความจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรในเชิงรุก ที่มีศักยภาพและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามวิวัฒนาการของเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการผลิตบุคลากรด้านการจัดการและสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และกรอบมาตฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๕๘ (TQF)

๑๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

ผลิตบัณฑิตให้เพียงพอกับความต้องการของประเทศในด้านสังคมศาสตร์ และสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ๙ ประการของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย ๑. มีปฏิทาน่าเลื่อมใส ๒. รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ๓. มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา

๔. มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา ๕. มีความใฝ่รู้ใฝ่คิด ๖. มีน้ำใจเสียสละเพื่อส่วนรวม ๗. มีโลกทัศน์กว้างไกล ๘. มีความเป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา ๙. มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

๑๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

๑๓.๑กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

(๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

(๒) หมวดวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๑๓.๒กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

หมวดวิชาเฉพาะ ในวิชาแกนทางการจัดการ วิชาเฉพาะด้านทางการจัดการ วิชาเลือกเฉพาะสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ จำนวน ๗๔ หน่วยกิต และวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต

๑๓.๓ การบริหารจัดการ

การบริหารหลักสูตรมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตร ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีหน้าที่ปรับปรุง ติดตาม ประเมินผลและรายงาน การดำเนินงานของหลักสูตร/สาขาวิชา การประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร เพื่อรักษามาตรฐาน และคุณภาพการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด รวมทั้งมีการดำเนินงานการที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ การบริหารหลักสูตร การควบคุมมาตรฐานหลักสูตร พิจารณาและจัดแบ่งภาระงานสอนให้กับบุคลากรในหลักสูตร และพิจารณาและกลั่นกรองเกรดในรายวิชาที่หลักสูตรรับผิดชอบ โดยหลักสูตรจะมีการนัดประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรในทุกสัปดาห์ที่ ๑ ของเดือน เพื่อหารือเกี่ยวกับการกำหนดตารางเรียน การพิจารณาประมวลรายวิชา ข้อสอบ และการพิจารณาอนุมัติผลการเรียน รวมทั้งวางแผน กำกับติดตามการบริหารหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

หมวดที่ ๒
ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๑. ปรัชญา

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มีความมุ่งมั่นในการผลิต บัณฑิตที่มีคุณลักษณะเชิงพุทธ มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถด้านการจัดการตามหลักพุทธธรรมและทฤษฎีการจัดการสมัยใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของแนวคิด “การบรรจบกันของศาสตร์การจัดการตะวันตกกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา” พร้อมทั้งส่งเสริมให้สามารถประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการกิจการพระพุทธศาสนาเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ควบคู่คุณธรรม มีภาวะผู้นำ ตระหนักในอุดมการณ์ และการเสียสละ พัฒนาท้องถิ่น คณะสงฆ์ ชุมชน สังคม และประเทศต่อไป

๑.๒.วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มี คุณธรรมจริยธรรมมีศรัทธาในพระพุทธศาสนามีความเสียสละเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมชาติและศาสนา

๑.๒.๒ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดการตามหลักพุทธศาสนาและวิทยาการสมัยใหม่ สามารถประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการพระพุทธศาสนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒.๓ เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถวิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้และพัฒนาทักษะเพื่อการแก้ปัญหาของคณะสงฆ์และสังคม

๑.๒.๔ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะในการทำงานเป็นทีมยอมรับความแตกต่างรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมมีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างทันสมัย

๒. แผนพัฒนาปรับปรุง

คาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จครบถ้วนภายในรอบปีการศึกษา (๕ ปี)

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์/แนวทางวิธีการ	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
- ปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ให้มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ อว. กำหนด	- พัฒนาหลักสูตรโดยมีพื้นฐานจากหลักสูตรที่มีมาตรฐานตามเกณฑ์ อว. กำหนด - ติดตามประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ - เชิญผู้เชี่ยวชาญทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร	- รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตซึ่งมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถในการทำงานในระดับดี - เอกสารและรายงานการประชุมในการปรับปรุงหลักสูตร - รายงานผลการประเมินหลักสูตร

- ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม	- ติดตามความเปลี่ยนแปลงความต้องการของสังคม	- รายงานผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้บัณฑิตของสถาบัน/สังคมที่บัณฑิตปฏิบัติงาน - ความพึงพอใจในทักษะ ความรู้ ความสามารถในการทำงานของบัณฑิต โดยเฉลี่ยในระดับดี
- พัฒนาบุคลากรด้านการเรียนการสอนและบริการวิชาการ ให้มีประสบการณ์จากการนำความรู้ทางการจัดการตามแนวพุทธธรรมประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานจริง	- สนับสนุนบุคลากรด้านการเรียนการสอนให้ทำงานบริการวิชาการแก่สังคม - อาจารย์สายวิชาการได้รับการยอมรับทางผลงานทางวิชาการ	- ปริมาณงานบริการวิชาการต่ออาจารย์ในหลักสูตร - ผลงานทางวิชาการที่ออกเผยแพร่

หมวดที่ ๓

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตรระบบการจัดการศึกษา

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑.๑. ระบบ

ระบบการศึกษาใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาหนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ ทั้งนี้ ข้อกำหนดต่างๆ ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑

๑.๒. การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

(ไม่มี)

๑.๓. การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

(ไม่มี)

๒. การดำเนินการหลักสูตร

๒.๑. วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคต้น เดือนพฤษภาคม – เดือนกันยายน (เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐น.)

ภาคปลาย เดือนตุลาคม – เดือนมีนาคม (เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐น.)

๒.๒. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๒.๒.๑ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาที่เป็นพระภิกษุ สามเณร

(๑) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

(๒) ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) ต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๒.๒.๒ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาที่เป็นคฤหัสถ์

(๑) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

(๒) ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) ต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๒.๓. นิสิตแรกเข้าและกลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา

ปัญหานิสิตแรกเข้า	กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา
ปัญหาการปรับตัว	๑. จัดโครงการปฐมนิเทศนิสิตใหม่ ๒. จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ๓. จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้แก่นิสิตใหม่ ๔. จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำปรึกษา โดยเปิดโอกาสให้นิสิตเข้าขอรับการปรึกษาผ่านช่องทางที่มีความหลายหลาย ได้แก่ ชั่วโมงนัดพบอาจารย์ที่ปรึกษา (Home room) ขอเข้าพบที่ห้องพักอาจารย์ตามวัน-เวลาราชการ จดหมายอีเล็กทรอนิคหรือโทรศัพท์
วิธีการเรียนรู้การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยและการกำหนดเป้าหมายของนิสิต	การปฐมนิเทศนิสิตใหม่ จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้คำปรึกษา เปิดโอกาสให้นิสิตเข้าขอรับการปรึกษาผ่านช่องทางที่มีความหลายหลาย ได้แก่ ชั่วโมงนัดพบอาจารย์ที่ปรึกษา (Home room) ขอเข้าพบที่ห้องพักอาจารย์ตามวัน-เวลาราชการ จดหมายอีเล็กทรอนิคหรือโทรศัพท์ จัดกิจกรรมทัศนศึกษา ดูงานในสถาบันศึกษาอื่น รวมทั้งศึกษาดูงานในองค์การทั้งภาครัฐและเอกชน
ทักษะภาษาอังกฤษ	จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมด้านภาษาก่อนเปิดภาคการศึกษาโดยการอบรมทักษะภาษาอังกฤษ

๒.๔. แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ ๕ ปี

๒.๔.๑. คณะสังคมศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชั้นปีที่	จำนวนรับ				
	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
๑	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕
๒	-	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕
๓	-	-	๒๕	๒๕	๒๕
๔	-	-	-	๒๕	๒๕
จำนวนรวม	**๒๕**	**๕๐**	**๗๕**	**๑๐๐**	**๑๐๐**
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	**-**	**-**	**-**	๒๕	๒๕

๒.๔.๒ หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ พุทธมณฑล จังหวัดจันทบุรี

ชั้นปีที่	จำนวนรับ				
	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
๑	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕
๒	-	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕

๓	-	-	๒๕	๒๕	๒๕
๔	-	-	-	๒๕	๒๕
จำนวนรวม	**๒๕**	**๕๐**	**๗๕**	**๑๐๐**	**๑๐๐**
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	**-**	**-**	**-**	๒๕	๒๕

๒.๔.๓ รวมทั้งหมด

ชั้นปีที่	**จำนวนรับ**				
	๒๕๖๔	**๒๕๖๕**	**๒๕๖๖**	**๒๕๖๗**	**๒๕๖๘**
๑	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐
๒	-	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐
๓	-	-	๕๐	๕๐	๕๐
๔	-	-	-	๕๐	๕๐
จำนวนรวม	**๕๐**	**๑๐๐**	**๑๗๕**	**๒๐๐**	**๒๐๐**
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	**-**	**-**	**-**	๕๐	๕๐

๒.๕. งบประมาณตามแผน

๒.๕.๑. งบประมาณรายรับ เฉพาะส่วนกลาง (หน่วย : บาท)

รายละเอียดรายรับ	**ปีงบประมาณ**				
	๒๕๖๔	**๒๕๖๕**	**๒๕๖๖**	**๒๕๖๗**	**๒๕๖๘**
ค่าบำรุงการศึกษา	๗๐๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐
ค่าลงทะเบียน	๕๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐
รวมรายรับ	๒,๗๐๐,๐๐๐	๓,๒๕๐,๐๐๐	๓,๘๐๐,๐๐๐	๔,๓๕๐,๐๐๐	๔,๔๐๐,๐๐๐

*** หมายเหตุ :** ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อปี (สูงสุด) ๘,๐๐๐ บาท

๒.๕.๒. งบประมาณรายจ่าย เฉพาะส่วนกลาง (หน่วย: บาท)

หมวด เงิน	**ปีงบประมาณ**				
	๒๕๖๔	**๒๕๖๕**	**๒๕๖๖**	**๒๕๖๗**	**๒๕๖๘**
ก. งบดำเนินการ					
๑. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	๘,๐๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	๙,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๒. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐
รวม (ก)	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๔,๐๐๐,๐๐๐

หมวด เงิน	ปีงบประมาณ				
	๒๕๖๔	**๒๕๖๕**	**๒๕๖๖**	**๒๕๖๗**	**๒๕๖๘**
ข. งบลงทุน					
ค่าครุภัณฑ์	๑๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
รวม (ข)	๑๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
รวม (ก) + (ข)	๑๐,๑๐๐,๐๐๐	๑๑,๑๕๐,๐๐๐	๑๒,๒๐๐,๐๐๐	๑๓,๒๕๐,๐๐๐	๑๔,๓๐๐,๐๐๐
จำนวนนิสิต	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิต	๖,๗๐๐	๗,๔๐๐	๘,๑๐๐	๘,๘๐๐	๑๙,๐๐๐

*** หมายเหตุ :** งบประมาณใช้ร่วมกันทุกแห่ง

๒.๖. ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาเป็นแบบชั้นเรียน และเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๗. การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

นิสิตที่เคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาก่อน เมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้ สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อบังคับที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยให้เป็นไปตาม

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. หลักสูตร

๓.๑. จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ๑๔๐ หน่วยกิต

๓.๒. โครงสร้างหลักสูตร

๑.	**หมวดวิชาศึกษาทั่วไป**		**๓๐**	**หน่วยกิต**
	๑.๑	วิชาบังคับ	๑๘	หน่วยกิต
	๑.๒	วิชาเลือก	๑๒	หน่วยกิต
๒.	**หมวดวิชาเฉพาะ**		**๑๐๔**	**หน่วยกิต**
	๒.๑	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
	๒.๒	วิชาแกนทางการจัดการเชิงพุทธ	๓๓	หน่วยกิต
	๒.๓	วิชาเฉพาะด้านทางการจัดการเชิงพุทธ	๓๒	หน่วยกิต
	๒.๔	วิชาเลือกเฉพาะสาขาการจัดการเชิงพุทธ	๙	หน่วยกิต

๓.	หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
	รวม	**๑๔๐**	หน่วยกิต

๓.๑.๓ รายวิชา

คำอธิบายความหมายของรหัสวิชาและหน่วยกิตประจำวิชา

๑. รหัสประจำวิชาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วยเลข ๖ หลัก มีความหมายดังนี้

๑) เลข ๓ ตัวแรก = ตัวที่ ๑ แสดงคณะ ตัวที่ ๒-๓ แสดงสาขาวิชา

๒) เลข ๓ ตัวหลัง = ตัวที่ ๑ แสดงปีการศึกษา ตัวที่ ๒-๓ แสดงชื่อวิชา

๒. หน่วยกิตประจำวิชา หมายถึง ตัวเลขซึ่งแสดงจำนวนหน่วยกิตและปริมาณการเรียนการสอนของรายวิชานั้นๆ เช่น ๓ (๒-๒-๕) หมายถึง ๓ หน่วยกิต ประกอบด้วยบรรยาย ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ และการศึกษาด้วยตนเอง ๕ ชั่วโมง/สัปดาห์

๑.	**หมวดวิชาศึกษาทั่วไป**			**๓๐**	**หน่วยกิต**
	๑.๑ วิชาบังคับ			**๑๘**	**หน่วยกิต**
	๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๐๓	คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๐๔	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๐๕	ปรัชญาเบื้องต้น		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๐๖	คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๑.๒ วิชาเลือก			**๑๒**	**หน่วยกิต**
	๐๐๐ ๑๐๗	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๐๘	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๐๙	จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๑๐	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๑๑	ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๑๒	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๑๓	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๑๔	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (๑๐๔)		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๑๕	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน (๑๐๕)		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต

	๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาสันสกฤตชั้นสูง		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาไทยเบื้องต้น		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาไทยชั้นสูง		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๒๐	ภาษาจีนเบื้องต้น		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๒๑	ภาษาจีนชั้นสูง		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๒๒	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๒๓	ภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๒๔	ภาษาฮินดีเบื้องต้น		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๒๕	ภาษาฮินดีชั้นสูง		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๒๖	วัฒนธรรมไทย		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๒๗	มนุษย์กับอารยธรรม		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๒๘	สันติศึกษา		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๒๙	ภาวะผู้นำ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๓๐	หลักธรรมาภิบาล		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๓๑	การรู้เท่าทันสื่อ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๓๒	ความรับผิดชอบต่อสังคม		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๓๓	ศาสนาทั่วไป		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
๒.	**หมวดวิชาเฉพาะ**			**๑๐๔**	**หน่วยกิต**
	๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา			**๓๐**	**หน่วยกิต**
	๐๐๐ ๑๓๔	วรรณกรรมพระพุทธศาสนา		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๓๕	พระไตรปิฎกศึกษา		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาบาลี		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๓๗	ประวัติพระพุทธศาสนา		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๓๘	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๓๙	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๑๔๐	กรรมฐาน ๑		๓ (๒-๒-๕)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๔๑	กรรมฐาน ๒		๓ (๒-๒-๕)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๓๔๒	กรรมฐาน ๓		๓ (๒-๒-๕)	หน่วยกิต
	๐๐๐ ๔๔๓	กรรมฐาน ๔		๓ (๒-๒-๕)	หน่วยกิต

	๒.๒. วิชาแกนทางการจัดการเชิงพุทธ			**๓๓**	**หน่วยกิต**
	๔๐๓ ๓๐๑	พุทธวิธีการบริหาร		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๓๐๒	การจัดการทรัพย์สินทางพระพุทธศาสนา		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๓๐๓	กฎหมายสำหรับพระสงฆ์		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๓๐๔	การจัดการและพัฒนาสาธารณูปการ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๓๐๕	การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาสมัยใหม่		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๐๖	การศึกษาอิสระทางการจัดการเชิงพุทธ		๓ (๐-๖-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๓๐๗	การจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนายุคใหม่		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๓๐๘	การสังคมสงเคราะห์แนวพุทธยุคการเปลี่ยนแปลง		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๐๙	นวัตกรรมเชิงพุทธเพื่อการพัฒนาองค์กร		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๓๑๐	การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธในศตวรรษที่ ๒๑		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๑๑	การพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๒.๓ วิชาเฉพาะด้านทางการจัดการเชิงพุทธ			**๓๒**	**หน่วยกิต**
	๔๐๓ ๒๑๒	หลักการจัดการ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๒๑๓	ทฤษฎีองค์การและการจัดการ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๒๑๔	ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๓๑๕	การวิจัยเพื่อการจัดการ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๓๑๖	การบัญชีเบื้องต้น ๑		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๓๑๗	การบัญชีเบื้องต้น ๒		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๑๘	การบัญชีเพื่อการจัดการ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๓๑๙	กฎหมายเพื่อการจัดการ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๓๒๐	การจัดการเชิงกลยุทธ์		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๒๑	ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๒๒	การจัดการวิถีชุมชนและแหล่งเรียนรู้		๒ (๐-๔-๔)	หน่วยกิต
	๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขาการจัดการเชิงพุทธ			**๙**	**หน่วยกิต**
	๔๐๓ ๔๒๓	การบริหารจัดการงบประมาณ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๒๔	หลักการฝึกอบรมและการประชุม		๓ (๐-๖-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๒๕	การจัดการทรัพยากรมนุษย์แนวพุทธ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๒๖	การจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๒๗	ภาวะผู้นำและกลยุทธ์การเจรจาต่อรองทางการจัดการ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๒๘	การสื่อสารกับการจัดการ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต

	๔๐๓ ๔๒๙	การจัดการความรู้		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๓๐	การไกล่เกลี่ยและการจัดการข้อพิพาท		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๓๑	การบริหารความเสี่ยงทางการจัดการ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๓๒	มนุษยสัมพันธ์กับการจัดการ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๓๓	จิตวิทยาการจัดการ		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๓๔	การจัดการงานสารบรรณและธุรการ		๓ (๐-๖-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๓๕	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๓๖	การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๓๗	สัมมนาการจัดการกิจการคณะสงฆ์		๓ (๐-๖-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๓๘	การประชาสัมพันธ์เชิงพุทธ		๓ (๐-๖-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๓๙	การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาในอาเซียน		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๔๐	ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๔๑	อยุธยาศึกษาเมืองมรดกโลก		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต
	๔๐๓ ๔๔๒	การบริหารชุมชนวัตวิถี		๓ (๓-๐-๖)	หน่วยกิต

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี **จำนวน ๖ หน่วยกิต**

นิสิตสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธต้องเลือกศึกษารายวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นวิชาเลือกเสรีจำนวนไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิตโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๓.๑.๔. แสดงแผนการศึกษา

แผนการจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี ๔ ปี

ชั้นปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๑					
รหัสวิชา	**รายวิชา**	**หน่วยกิต**	**ทฤษฎี**	**ปฏิบัติ**	**เรียนรู้ด้วยตนเอง**
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (วิชาบังคับ)				
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม	๓	๓	๐	๖
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๓	๓	๐	๖
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (วิชาเลือก)				
๐๐๐ xxx	xxx วิชาเลือก	๓	๓	๐	๖
	หมวดวิชาเฉพาะ				
	กลุ่มวิชาภาษาบาลีและพระพุทธศาสนา				
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาบาลี	๓	๓	๐	๖
๐๐๐ ๑๕๑	กรรมฐาน ๑	๓	๒	๒	๕
	รวม	**๑๘**			

หมายเหตุ :* วิชาข้อสอบกลาง

ชั้นปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๒					
รหัสวิชา	**รายวิชา**	**หน่วยกิต**	**ทฤษฎี**	**ปฏิบัติ**	**เรียนรู้ด้วยตนเอง**
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (วิชาบังคับ)				
๐๐๐ ๒๐๔	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	๓	๓	๐	๖
๐๐๐ ๒๐๖	คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย	๓	๓	๐	๖
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (วิชาเลือก)				
๐๐๐ xxx	xxx วิชาเลือก	๓	๓	๐	๖
๐๐๐ xxx	xxx วิชาเลือก	๓	๓	๐	๖
	กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา				
๐๐๐ ๑๓๔	วรรณกรรมพระพุทธศาสนา*	๓	๓	๐	๖
๐๐๐ ๒๓๙	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๓	๓	๐	๖
	รวม	**๑๘**			

หมายเหตุ :* วิชาข้อสอบกลาง

ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑					
รหัสวิชา	**รายวิชา**	**หน่วยกิต**	**ทฤษฎี**	**ปฏิบัติ**	**เรียนรู้ด้วยตนเอง**
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (วิชาบังคับ)				
๐๐๐ ๑๐๓	คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล *	๓	๓	๐	๖
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (วิชาเลือก)				
๐๐๐ xxx	xxx วิชาเลือก	๓	๓	๐	๖
	หมวดวิชาเฉพาะ				
	(วิชาเฉพาะด้านทางการจัดการเชิงพุทธ)				
๔๐๓ ๒๑๒	หลักการจัดการ	๓	๓	๐	๖
๔๐๓ ๒๑๓	ทฤษฎีองค์การและการจัดการ	๓	๓	๐	๖
	กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา				
๐๐๐ ๑๓๕	พระไตรปิฎกศึกษา *	๓	๓	๐	๖
๐๐๐ ๒๔๑	กรรมฐาน ๒	๓	๓	๐	๖
	รวม	**๑๘**			

หมายเหตุ :* วิชาข้อสอบกลาง

ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒					
รหัสวิชา	**รายวิชา**	**หน่วยกิต**	**ทฤษฎี**	**ปฏิบัติ**	**เรียนรู้ด้วยตนเอง**
	กลุ่มพระพุทธศาสนา				
๐๐๐ ๒๓๗	ประวัติพระพุทธศาสนา *	๓	๒	๒	๕
๐๐๐ ๒๓๘	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา *	๓	๓	๐	๖
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (บังคับ)				
๐๐๐ ๒๐๕	ปรัชญาเบื้องต้น	๓	๓	๐	๖
	หมวดวิชาเฉพาะ				
	(วิชาเฉพาะด้านทางการจัดการเชิงพุทธ)				
๔๐๓ ๒๑๔	ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการ	๓	๓	๐	๖
	หมวดวิชาเฉพาะ				
	(วิชาแกนทางการจัดเชิงพุทธ)				
๔๐๓ ๓๐๑	พุทธวิธีการบริหาร	๓	๓	๐	๖
๔๐๓ ๓๐๒	การจัดการทรัพย์สินทางพระพุทธศาสนา	๓	๓	๐	๖
	รวม	**๑๘**			

หมายเหตุ :* วิชาข้อสอบกลาง

ชั้นปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๑					
รหัสวิชา	**รายวิชา**	**หน่วยกิต**	**ทฤษฎี**	**ปฏิบัติ**	**เรียนรู้ด้วยตนเอง**
	หมวดวิชาเฉพาะ				
	(วิชาแกนทางการจัดการเชิงพุทธ)				
๔๐๓ ๓๐๓	กฎหมายสำหรับพระสงฆ์	๓	๓	๐	๖
๔๐๓ ๓๐๔	การจัดการและพัฒนาสาธารณูปการ	๓	๓	๐	๖
๔๐๓ ๓๐๕	การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาสมัยใหม่	๓	๓	๐	๖
๔๐๓ ๓๐๗	การจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนายุคใหม่	๓	๓	๐	๖
	หมวดวิชาเฉพาะ				
	(วิชาเฉพาะด้านทางการจัดการเชิงพุทธ)				
๔๐๓ ๓๑๕	การวิจัยเพื่อการจัดการ	๓	๓	๐	๖
๔๐๓ ๓๑๖	การบัญชีเบื้องต้น ๑	๓	๓	๐	๖
	รวม	**๑๘**			

หมายเหตุ :* วิชาข้อสอบกลาง

ชั้นปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๒					
รหัสวิชา	**รายวิชา**	**หน่วยกิต**	**ทฤษฎี**	**ปฏิบัติ**	**เรียนรู้ด้วยตนเอง**
	กลุ่มพระพุทธศาสนา				
๐๐๐ ๓๒๔	กรรมฐาน ๓	๓	๒	๒	๕
	หมวดวิชาเฉพาะ (วิชาแกนทางการจัดเชิงพุทธ)				
๔๐๓ ๓๐๘	การสังคมสงเคราะห์แนวพุทธยุคการเปลี่ยนแปลง	๓	๓	๐	๖
๔๐๓ ๔๐๙	นวัตกรรมเชิงพุทธเพื่อการพัฒนาองค์กร	๓	๓	๐	๖
	หมวดวิชาเฉพาะ (วิชาเฉพาะด้านทางการจัดการเชิงพุทธ)				
๔๐๓ ๓๑๗	การบัญชีเบื้องต้น ๒	๓	๓	๐	๖
๔๐๓ ๓๑๙	กฎหมายเพื่อการจัดการ	๓	๓	๐	๖
๔๐๓ ๓๒๐	การจัดการเชิงกลยุทธ์	๓	๓	๐	๖
	รวม	**๑๘**			

ชั้นปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๑					
รหัสวิชา	**รายวิชา**	**หน่วยกิต**	**ทฤษฎี**	**ปฏิบัติ**	**เรียนรู้ด้วยตนเอง**
	หมวดวิชาเฉพาะ (วิชาแกนทางการจัดการเชิงพุทธ)				
๔๐๓ ๓๑๐	การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธในศตวรรษที่ ๒๑	๓	๓	๐	๖
๔๐๓ ๔๑๑	การพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์	๓	๓	๐	๖
๔๐๓ ๔๑๘	การศึกษาอิสระทางการจัดการเชิงพุทธ	๓	๐	๖	๖
	หมวดวิชาเฉพาะ (วิชาเฉพาะด้านทางการจัดการเชิงพุทธ)				
๔๐๓ ๔๑๘	การบัญชีเพื่อการจัดการ	๓	๓	๐	๖
	หมวดวิชาเฉพาะ (วิชาเลือกเฉพาะสาขาการจัดการเชิงพุทธ)				
๔๐๓ XXX	XXX วิชาเลือกเฉพาะ	๓	๓	๐	๖
๔๐๓ XXX	XXX วิชาเลือกเฉพาะ	๓	๓	๐	๖
	รวม	**๑๘**			

ชั้นปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๒					
รหัสวิชา	**รายวิชา**	**หน่วยกิต**	**ทฤษฎี**	**ปฏิบัติ**	**เรียนรู้ด้วยตนเอง**
	กลุ่มพระพุทธศาสนา				
๐๐๐ ๔๔๓	กรรมฐาน ๔	๓	๒	๒	๕
	หมวดวิชาเฉพาะ (วิชาเฉพาะด้านทางการจัดการเชิงพุทธ)				
๔๐๓ ๔๒๑	ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ	๓	๓	๐	๖
๔๐๓ ๔๒๒	การจัดการวิถีชุมชนและแหล่งเรียนรู้	๒	๐	๔	๔
	หมวดวิชาเฉพาะ (วิชาเลือกเฉพาะสาขาการจัดการเชิงพุทธ)				
๔๐๓ XXX	XXX วิชาเลือกเฉพาะ	๓	๓	๐	๖
	หมวดวิชาเลือกเสรี				
๔๐๓ XXX	XXX วิชาเลือกเสรี	๓	๓	๐	๖
๔๐๓ XXX	XXX วิชาเลือกเสรี	๓	๓	๐	๖
	รวม	**๑๗**			

๓.๑.๕. คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชาใน หลักสูตรพุทธศาสตร สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (ตามเอกสารในภาคผนวก ก)

๓.๒.ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

๓.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร

(ดูจากหมวดที่ ๑ ข้อ ๙.๑ ใช้อาจารย์ชุดเดียวกันกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร)

๓.๒.๒ อาจารย์บรรยายพิเศษ

เป็นไปตามที่คณะกรรมการประจำหลักสูตรพิจารณาเห็นสมควร

๔. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา)

หลักสูตรกำหนดให้นิสิตเรียนรายวิชา การจัดการงานสารบรรณและธุรการ (๔๐๓ ๔๓๔) เป็นวิชาที่มอบหมายให้นิสิตฝึกงานสารบรรณและธุรการในองค์กรคณะสงฆ์หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชนภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

๕. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงงานหรืองานวิจัย

หลักสูตรกำหนดให้นิสิตเรียนวิชาการศึกษาอิสระทางการจัดการเชิงพุทธ (๔๐๓ ๔๐๖) เป็นวิชาที่นิสิตได้ศึกษาประเด็นปัญหาทางการจัดการที่สนใจ โดยใช้ระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

๕.๑. คำอธิบายโดยย่อ

ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางการจัดการเชิงพุทธหรือเรื่องอื่นโดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา

๕.๒. มาตรฐานผลการเรียนรู้

นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวิจัย สามารถทำวิจัยเบื้องต้นเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาทางสังคมได้ และสามารถเขียนผลงานวิจัยเพื่อเป็นสารสนเทศในการสื่อสารได้

๕.๓. ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ ๒ ของปีการศึกษาที่ ๔

๕.๔. จำนวนหน่วยกิต

๓ หน่วยกิต

๕.๕. การเตรียมการ

มีการกำหนดชั่วโมงการให้คำปรึกษา จัดทำบันทึกการให้คำปรึกษา ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงงานทางเว็บไซต์ และปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอ อีกทั้งมีตัวอย่างโครงงานให้ศึกษา

๕.๖. กระบวนการประเมินผล

๕.๖.๑ ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดหัวข้อและเกณฑ์การประเมินผลทวนสอบมาตรฐานโดยกำหนดเกณฑ์/มาตรฐานการประเมินผลรายวิชา

๕.๖.๒ ผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ของตนตามแบบฟอร์ม

๕.๖.๓ ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแบบฟอร์ม

๕.๖.๔ ทั้งผู้สอนและผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกัน

๕.๖.๕ ผู้เรียนนำเสนอผลการศึกษาและรับการประเมินโดยผู้สอนประจำรายวิชาทุกคนซึ่งเข้าร่วมฟังการนำเสนอผลการศึกษา

๕.๖.๖ ผู้สอนทุกคนเข้าฟังการนำเสนอผลการศึกษาของผู้เรียน

๕.๖.๗ ผู้ประสานงานรายวิชานำคะแนนทุกส่วนเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ประจำวิชาทุกคนผ่านคณะกรรมการหลักสูตร

หมวดที่ ๔
ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านบุคลิกภาพ	มีการสอดแทรกเรื่องการสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวรหรือการแต่งกาย การเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจา สื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ ก่อนที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา
ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบตลอดจนมีวินัยในตนเอง	-กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่มและมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน -กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงานเพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี ดังนี้ -มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรม เพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบ -มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลาเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็น
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการปลูกฝัง สอดแทรกจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการจัดการในเนื้อหารายวิชา และให้ความรู้ถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสังคม รวมทั้งข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมทางการจัดการ

๒. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) แสดงรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้

๒.๑ มาตรฐานผลการเรียนรู้ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา

(๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม

(๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) สอดแทรกเรื่องศีลธรรม ศรัทธา จิตสาธารณะและการเสียสละเพื่อส่วนรวม ในการเรียนการสอน

(๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน

(๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านศีลธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา

(๔) เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) สังเกตพฤติกรรมของนิสิตในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

(๒) อภิปราย รายงาน การนำเสนอและการตอบคำถาม

(๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต

(๔) นิสิตประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน

๒) ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา

(๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล

(๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) สอนแบบบรรยายและใช้โจทย์ปัญหา

(๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา

(๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ

(๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ

(๕) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) ทดสอบย่อย

(๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน

(๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

(๔) นำเสนอผลงาน

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

(๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน

(๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล

(๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

(๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบ

(๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา

(๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ

(๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ

(๕) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

(๑) ทดสอบย่อย

(๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน

(๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

(๔) นำเสนอผลงาน

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) สามารถทำงานเป็นทีมทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม

(๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๓) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) มอบหมายงานกลุ่ม

(๒) สอนจากสภาพจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนและสังคม

(๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

(๔) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกระหว่างการเรียนการสอนและการทำงานร่วมกับเพื่อน

(๒) ประเมินผลงานที่ได้รับมอบหมาย

(๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้

(๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน

(๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) สอนโดยการฝึกปฏิบัติ

(๒) มอบหมายงานค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ

(๓) นำเสนองานโดยใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) ทดสอบย่อย

(๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน

(๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

(๔) นำเสนอผลงาน

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ใดบ้าง

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา

(๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม

(๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๒) ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา

(๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล

(๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

(๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน

(๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล

(๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) สามารถทำงานเป็นทีมทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม

(๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๓) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้

(๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน

(๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาทั่วไป

(Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม			๒. ความรู้			๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ฯ			๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ฯ		
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต																
ก. วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต																
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม		●	●	●		●		●	●		●			●	
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป			●	●		●	●	●				●		●	
๐๐๐ ๑๐๓	คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล			●	●	●			●	●	●				●	
๐๐๐ ๒๐๔	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร			●	●		●			●		●			●	●
๐๐๐ ๒๐๕	ปรัชญาเบื้องต้น			●	●	●			●			●				●
๐๐๐ ๒๐๖	คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย			●	●		●	●	●					●		●
ข. วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต																
๐๐๐ ๑๐๗	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง			●	●		●		●				●			
๐๐๐ ๑๐๘	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		●		●		●		●	●			●	●		●
๐๐๐ ๑๐๙	จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน		●	●	●		●		●	●		●	●		●	
๐๐๐ ๑๑๐	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น				●			●							●	
๐๐๐ ๑๑๑	ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้			●	●		●	●		●			●	●	●	●
๐๐๐ ๑๑๒	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่				●		●	●		●			●	●		●
๐๐๐ ๑๑๓	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น				●	●		●	●		●					
๐๐๐ ๑๑๔	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม		●		●		●	●		●			●			

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม			๒. ความรู้			๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ฯ			๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ฯ		
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓
๐๐๐ ๑๑๕	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน			●	●	●		●		●			●			●
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น				●				●						●	
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาสันสกฤตชั้นสูง				●				●						●	
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาไทยเบื้องต้น				●				●						●	
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาไทยชั้นสูง				●				●						●	
๐๐๐ ๒๒๐	ภาษาจีนเบื้องต้น				●				●						●	
๐๐๐ ๒๒๑	ภาษาจีนชั้นสูง				●				●						●	
๐๐๐ ๒๒๒	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น				●				●						●	
๐๐๐ ๒๒๓	ภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง				●				●						●	
๐๐๐ ๒๒๔	ภาษาฮินดีเบื้องต้น				●				●						●	
๐๐๐ ๒๒๕	ภาษาฮินดีชั้นสูง				●				●						●	
๐๐๐ ๒๒๖	วัฒนธรรมไทย	●		●	●		●	●		●		●	●		●	●
๐๐๐ ๒๒๗	มนุษย์กับอารยธรรม			●	●	●		●	●			●	●		●	●
๐๐๐ ๒๒๘	สันติศึกษา		●	●	●		●		●	●	●	●	●			
๐๐๐ ๒๒๙	ภาวะผู้นำ		●	●	●		●		●	●	●	●	●		●	
๐๐๐ ๒๓๐	หลักธรรมาภิบาล		●	●	●		●	●		●	●		●			
๐๐๐ ๒๓๑	การรู้เท่าทันสื่อ			●	●	●		●		●			●		●	●
๐๐๐ ๒๓๒	ความรับผิดชอบต่อสังคม			●	●		●	●	●				●			
๐๐๐ ๒๓๓	ศาสนาทั่วไป			●	●			●			●		●			

๒.๒ มาตรฐานผลการเรียนรู้ของวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา

(๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม

(๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) สอดแทรกเรื่องศีลธรรม ศรัทธา จิตสาธารณะและการเสียสละเพื่อส่วนรวม ในการเรียนการสอน

(๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน

(๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านศีลธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา

(๔) เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) สังเกตพฤติกรรมของนิสิตในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

(๒) อภิปราย รายงาน การนำเสนอและการตอบคำถาม

(๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต

(๔) นิสิตประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน

๒) ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา

(๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล

(๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) สอนแบบบรรยายและใช้โจทย์ปัญหา

(๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา

(๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ

(๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ

(๕) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) ทดสอบย่อย

(๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน

(๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

(๔) นำเสนอผลงาน

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

(๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน

(๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล

(๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

(๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบ

(๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา

(๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ

(๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ

(๕) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

(๑) ทดสอบย่อย

(๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน

(๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

(๔) นำเสนอผลงาน

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) สามารถทำงานเป็นทีมทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม

(๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๓) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) มอบหมายงานกลุ่ม

(๒) สอนจากสภาพจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนและสังคม

(๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

(๔) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกระหว่างการเรียนการสอนและการทำงานร่วมกับเพื่อน

(๒) ประเมินผลงานที่ได้รับมอบหมาย

(๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้

(๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน

(๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) สอนโดยการฝึกปฏิบัติ

(๒) มอบหมายงานค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ

(๓) นำเสนองานโดยใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) ทดสอบย่อย

(๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน

(๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

(๔) นำเสนอผลงาน

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ใดบ้าง

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา

(๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม

(๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๒) ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา

(๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล

(๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

(๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน

(๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล

(๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) สามารถทำงานเป็นทีมทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม

(๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๓) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้

(๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน

(๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้			ทักษะทางปัญญา			ทักษะความสัมพันธ์ฯ			ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขฯ		
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓
วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต																
๐๐๐ ๑๓๔	วรรณกรรมพระพุทธศาสนา	●			●	●		●	●				●		●	
๐๐๐ ๑๓๕	พระไตรปิฎกศึกษา		●		●		●		●	●		●		●	●	
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาบาลี	●			●			●				●			●	
๐๐๐ ๑๓๗	ประวัติพระพุทธศาสนา	●		●			●	●	●				●	●		●
๐๐๐ ๒๓๘	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา		●		●		●			●	●				●	
๐๐๐ ๒๓๙	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ		●	●		●			●	●			●			●
๐๐๐ ๑๔๐	กรรมฐาน ๑	●		●			●			●		●	●		●	●
๐๐๐ ๒๔๑	กรรมฐาน ๒	●					●			●		●	●		●	●
๐๐๐ ๓๔๒	กรรมฐาน ๓	●					●			●		●	●		●	●
๐๐๐ ๔๔๓	กรรมฐาน ๔	●					●			●		●	●		●	●

๒.๒ ผลการเรียนรู้ของหมวดวิชาเฉพาะ

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑. ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	**๒. กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม**	**๓. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม**
๑) มีการพัฒนานิสัยและพฤติกรรมทางศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา และส่วนรวม ๒) มีการพัฒนาจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม ๓) เคารพสิทธิศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๔) เห็นคุณค่าในการจัดการพระพุทธศาสนาและศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ ศาสนา	๑) มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอน ๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน ๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา ๔) การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน	๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อนสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน ๒) ประเมินจากผลงาน และความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ๓) ประเมินคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต ๔) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

๒) ด้านความรู้

๑. ผลการเรียนรู้ด้านความรู้	**๒. กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้**	**๓. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้**

๑) มีการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจหลักการทั้งทฤษฎีและเนื้อหา ๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล ๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ๔) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงตามยุคให้ทันสมัยทั้งของไทยและของโลก ๕) รู้จักค้นคว้าความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	๑) บรรยายในชั้นเรียน และถามตอบในกรณีการเรียนภาคทฤษฎี ๒) อภิปรายเป็นกลุ่มโดยให้ผู้สอนตั้งคำถามตามเนื้อหา โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ๓) ศึกษานอกสถานที่ เช่น ศึกษาดูงาน เข้าร่วมโครงการกับหน่วยงานอื่น การทำโครงการร่วมกับชุมชน การศึกษาพื้นที่จริงก่อนทำโครงการ ๔) จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ โดยมีอาจารย์เป็นผู้แนะนำแนวทาง	๑) นิสิตประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ก่อนและหลังการเรียน ๒) สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกในการเรียนของนิสิต ๓) ผลการสอบของนิสิต ๑) การนำเสนอผลงานของนักศึกษา ๒) ผลการทดสอบของนิสิต ๑) ประเมินจากการรวบรวมข้อมูลประกอบโครงการ ๒) การนำเสนอผลงานของนิสิต ๓) ผลการทดสอบของนิสิต ๑) สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของนิสิตในการค้นคว้าหาความรู้การศึกษาด้วยตนเอง ๒) การนำเสนอผลงานของนิสิต ๓) คุณภาพงานของนิสิต

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

๑. ผลการเรียนรู้ด้านทักษะปัญญา	**๒. กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะปัญญา**	**๓. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะปัญญา**
๑) สามารถค้นคว้าข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน ๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นจริงอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล ๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาในการจัดการได้อย่างเหมาะสม	๑) เรียนรู้กรณีศึกษาและร่วมกันอภิปรายกลุ่ม ๒) รายวิชาปฏิบัติ ผู้เรียนต้องฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ๓) มีการศึกษาค้นคว้าในรูปรายงานโครงงาน และนำเสนอ ๔) ศึกษาดูงาน เรียนรู้จากสภาพจริงเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง	ประเมินจากผลงานและการปฏิบัติของผู้เรียน ที่เกิดจากการใช้กระบวนเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจารณ์ และนำเสนออย่างเป็นระบบ เช่น รายงานกรณีศึกษา การปฏิบัติงานและผลงานของผู้เรียนทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม พฤติกรรมการเรียนรู้ ในชั้นเรียน การวัดประเมินผลจากข้อสอบที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนตอบโดยการคิดวิเคราะห์ ด้วยการนำความรู้ทางหลักการ ทฤษฎีไปปรับประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมมีเหตุผล

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑. ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลและความรับผิดชอบ	**๒. กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลและความรับผิดชอบ**	**๓. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลและความรับผิดชอบ**
๑) มีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเองและการทำงานเป็นทีม ๒) เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม ๓) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความคิดที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล ๔) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	๑) มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ความรับผิดชอบ และการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม ๒) กลยุทธ์การสอนที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียน กับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน ๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การจัดการอารมณ์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลอื่น	๑) ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียน ระหว่างการเรียนการสอนและการทำงานร่วมกับเพื่อน ๒) ประเมินจากผลงานของผู้เรียนที่นำเสนอตามที่ได้รับมอบหมาย

๕) ทักษะด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑. ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	**๒. กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ**	**๓. กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ**
๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้ ๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน ๓) มีทักษะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสม	๑) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และบุคคลอื่นในสถานการณ์ที่หลากหลาย ๒) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบ ๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและการสื่อสารข้อมูลได้อย่างเหมาะสม	๑) ประเมินจากความสามารถในการนำเสนอต่อชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือคณิตศาสตร์ ๒) ประเมินจากความสามารถในการสื่อสาร การอธิบาย การอภิปรายกรณีศึกษาต่างๆ ๓) ประเมินจากผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนมอบหมาย ๓) ประเมินจากผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนมอบหมาย

๓. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ของผลการเรียนรู้ของหมวดวิชาเฉพาะ

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑) มีการพัฒนานิสัยและพฤติกรรมทางศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนาและส่วนรวม

๒) มีการพัฒนาจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม

๓) เคารพสิทธิศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๔) เห็นคุณค่าในการจัดการพระพุทธศาสนาและศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ ศาสนา

๒) ด้านความรู้

๑) มีการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจหลักการทั้งทฤษฎีและเนื้อหา

๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล

๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

๔) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงตามยุคให้ทันสมัยทั้งของไทยและของโลก

๕) รู้จักค้นคว้าความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

๑) สามารถค้นคว้าข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน

๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นจริงอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล

๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาในการจัดการได้อย่างเหมาะสม

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑) มีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเองและการทำงานเป็นทีม

๒) เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม

๓) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความคิดที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล

๔) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้

๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน

๓) มีทักษะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสม

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ของวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑.คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
๒.๒ วิชาแกนการจัดการเชิงพุทธ ๓๓ หน่วยกิต																					
๔๐๓ ๓๐๑	พุทธวิธีการบริหาร	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○
๔๐๓ ๓๐๒	การจัดการทรัพย์สินทางพระพุทธศาสนา	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○
๔๐๓ ๓๐๓	กฎหมายสำหรับพระสงฆ์	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○
๔๐๓ ๓๐๔	การจัดการและพัฒนาสาธารณูปการ	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○
๔๐๓ ๓๐๕	การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาสมัยใหม่	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○
๔๐๓ ๓๐๖	การศึกษาอิสระทางการจัดการเชิงพุทธ	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	●	●	●
๔๐๓ ๓๐๗	การจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนายุคใหม่	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
๔๐๓ ๔๐๘	การสังคมสงเคราะห์แนวพุทธยุคการเปลี่ยนแปลง	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○
๔๐๓ ๔๐๙	นวัตกรรมเชิงพุทธเพื่อการพัฒนาองค์กร	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○
๔๐๓ ๔๑๐	การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธในศตวรรษที่ ๒๑	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○
๔๐๓ ๔๑๑	การพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●

หัสวิชา	รายวิชา	๑.คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
๒.๓ วิชาเฉพาะด้านการจัดการเชิงพุทธ ๓๒ หน่วยกิต																					
๔๐๓ ๒๑๒	หลักการจัดการ	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○
๔๐๓ ๒๑๓	ทฤษฎีองค์การและการจัดการ	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	●	○	●	○	○	○	●
๔๐๓ ๒๑๔	ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการ	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○
๔๐๓ ๓๑๕	การวิจัยเพื่อการจัดการ	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	●	○	●	○	●	○	●
๔๐๓ ๓๑๖	การบัญชีเบื้องต้น ๑	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	●
๔๐๓ ๓๑๗	การบัญชีเบื้องต้น ๒	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	●	●	●
๔๐๓ ๓๑๘	การบัญชีเพื่อการจัดการ	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○
๔๐๓ ๓๑๙	กฎหมายเพื่อการจัดการ	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○
๔๐๓ ๓๒๐	การจัดการเชิงกลยุทธ์	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○
๔๐๓ ๔๒๑	ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○
๔๐๓ ๔๒๒	การจัดการวิถีชุมชนและแหล่งเรียนรู้	●	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●
๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขาการจัดการเชิงพุทธ ๙ หน่วยกิต																					
๔๐๓ ๔๒๓	การบริหารจัดการงบประมาณ	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●	●	○	○
๔๐๓ ๔๒๔	หลักการฝึกอบรมและการประชุม	●	○	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○
๔๐๓ ๔๒๕	การจัดการทรัพยากรมนุษย์แนวพุทธ	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○
๔๐๓ ๔๒๖	การจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○
๔๐๓ ๔๒๗	ภาวะผู้นำและกลยุทธ์การเจรจาต่อรองทางการจัดการ	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	●
๔๐๓ ๔๒๘	การสื่อสารกับการจัดการ	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	●	○	○	●	○
๔๐๓ ๔๒๙	การจัดการความรู้	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●

๔๐๓ ๔๓๐	การไกล่เกลี่ยและการจัดการข้อพิพาท	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●
๔๐๓ ๔๓๑	การบริหารความเสี่ยงทางการจัดการ	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●
๔๐๓ ๔๓๒	มนุษยสัมพันธ์กับการจัดการ	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●
๔๐๓ ๔๓๓	จิตวิทยาการจัดการ	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○
๔๐๓ ๔๓๔	การจัดการงานสารบรรณและธุรการ	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○
๔๐๓ ๔๓๕	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●
๔๐๓ ๔๓๖	การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●
๔๐๓ ๔๓๗	สัมมนาการจัดการกิจการคณะสงฆ์	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○
๔๐๓ ๔๓๘	การประชาสัมพันธ์เชิงพุทธ	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○
๔๐๓ ๔๓๙	การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาในอาเซียน	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●
๔๐๓ ๔๔๐	ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
๔๐๓ ๔๔๑	อยุธยาศึกษาเมืองมรดกโลก	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○
๔๐๓ ๔๔๒	การบริหารชุมชนนวัตวิถี	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○

๔. ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา

เมื่อจบการศึกษาชั้นปีที่ ๑

นิสิตมีความรู้และทักษะพื้นฐานทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีทักษะในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสาร มีความรู้ลึกซึ้งในพระพุทธศาสนาภาคปฏิบัติ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมสามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้และดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

เมื่อจบการศึกษาชั้นปีที่ ๒

นิสิตมีพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ สถิติและการวิจัยและภาษาศาสตร์ที่สามารถนำมาเป็นพื้นฐานเพื่อประยุกต์ใช้งานในวิชาชีพทางการจัดการและมีความรู้ความเข้าใจในความรู้พื้นฐานทางสาขาวิชาของการจัดการคือการจัดการและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้เชิงลึกทางการจัดการในระดับต่อไป

เมื่อจบการศึกษาชั้นปีที่ ๓

นิสิตมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีรวมทั้งทักษะปฏิบัติในสาขาวิชาทางการจัดการโดยเฉพาะสามารถบูรณาการวิชาการทางการจัดการเชื่อมโยงสู่บริบทการบริหารจัดารองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนได้อย่างถ่องแท้และมีความสามารถในการรู้เท่าทันปรากฏการณ์ทางสังคมโดยใช้วิธีการทางกฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้อย่างชัดเจน

เมื่อจบการศึกษาชั้นปีที่ ๔

นิสิตมีความเชี่ยวชาญในวิชาการทางการจัดการทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ได้ประสบการณ์จริงโดยการนำทฤษฎีทางการจัดการไปสู่การปฏิบัติในหน่วยงานผ่านโครงการที่มีตนกำกับควบคุมคุณภาพเป็นอย่างดี พร้อมทั้งสามารถบูรณาการความรู้ที่ศึกษากับความรู้ศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถแก้ไขปัญหาจากการสะสมประสบการณ์จากภาควิชาการที่ศึกษาและฝึกประสบการณ์ในพื้นที่จริง สามารถวิเคราะห์แปลความหมายและเสนอแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ สรุปประเด็นและสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษในระดับใช้งานได้อย่างถูกต้องเป็นอย่างดีเหมาะสม การปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างของคนดีตามหลักพระพุทธศาสนามี่ส่งผลให้สังคมน่าอยู่มากขึ้น

หมวดที่ ๕
หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต

๑. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑ **(ตามเอกสารในภาคผนวก ฆ.)**

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

การทวนสอบตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

๑.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่

๑) การทวนสอบในระดับรายวิชา ให้นิสิตประเมินผลการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบ และการประเมินผลให้เป็นไปตามแผนการสอน

๒) จัดทำข้อสอบมาตรฐานสำหรับรายวิชาเดียวกันในกรณีที่มีผู้สอนหลายคน

๓) เปรียบเทียบการให้คะแนนในแต่ละรายวิชาที่มีผู้สอนมากกว่า ๑ คนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อให้ผู้สอนมีมาตรฐานการให้คะแนนเดียวกัน

๔) การทวนสอบในระดับหลักสูตร มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันเพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ และรายงานผล

๑.๒) การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังนิสิตสำเร็จการศึกษา

๑) การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนิสิต หลังสำเร็จการศึกษาเน้นการทำวิจัยเชิงสัมฤทธิ์การประกอบอาชีพของบัณฑิตที่ทำอย่างต่อเนื่อง และนำผลการวิจัยมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพ ของหลักสูตรและหน่วยงาน

๒) หลักสูตรกำหนดแนวทางการทวนสอบด้วยวิธีการสังเกต การตรวจสอบ การประเมินการสัมภาษณ์ เพื่อพิสูจน์ว่าการจัดการศึกษา บรรลุวัตถุประสงค์ สำหรับกลยุทธ์การทวนสอบที่ใช้ ได้แก่ การตรวจสอบการให้คะแนนจาก กระดาษคำตอบ และงานที่ได้รับมอบหมาย การประเมินหลักสูตรโดยคณาจารย์ นิสิต ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ประเมินภายนอก การรายงานเกี่ยวกับทักษะของผู้ใช้บัณฑิต

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

การสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๕๘ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยนิสิตผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตรและมีค่าเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

(๒) ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน

(๓) ไม่มีพันธะด้านหนี้สินใด ๆ กับมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๖
การพัฒนาคณาจารย์

๑. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

๑.๑ มีการปฐมนิเทศแนะแนวเทคนิคการสอนแก่อาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และคณะสังคมศาสตร์ ตลอดจนในภาควิชาของหลักสูตรที่สอน

๑.๒ ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยสายตรงในสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่าง ๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

๒. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

๒.๑. การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

(๑) ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยสายตรงในสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่าง ๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

(๒) การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

๒.๒. การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

(๑) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

(๒) มีการกระตุ้นอาจารย์ทำผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

(๓) ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมทั้งการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่ส่งผลให้อาจารย์มีความเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดการเชิงพุทธ

(๔) จัดสรรงบประมาณสำหรับการทำวิจัย

(๕) จัดให้อาจารย์ทุกคนเข้าร่วมกลุ่มวิจัยต่าง ๆ ของคณะ

(๖) จัดให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการต่าง ๆ ของคณะ

หมวดที่ ๗
การประกันคุณภาพหลักสูตร

๑. การกำกับมาตรฐานหลักสูตร

การบริหารหลักสูตรดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๕๘ โดยมอบหมายให้รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารหลักสูตรในภาพรวมผ่านทางคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร ซึ่งมีการจัดประชุมเป็นประจำ ทุกสัปดาห์ที่ ๑ ของเดือน

๒. บัณฑิต

หลักสูตรมีการติดตามคุณภาพของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ หรือ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร โดยพิจารณาจากข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ และการมีงานทำ นอกจากนั้นยังติดตามความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม

คณะสังคมศาสตร์ สำรวจความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตเป็นประจำทุกปี และแจ้งผลการสำรวจให้กับคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ทราบเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรกำหนดว่า ผู้ใช้บัณฑิตจะต้องมีคะแนนความพึงพอใจมากกว่า ๓.๕ (จากระดับ ๕)

๓. นิสิต

หลักสูตรให้ความสำคัญกับการรับนิสิตเข้าศึกษาในหลักสูตร การส่งเสริมพัฒนานิสิต และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนิสิต โดยมีรายละเอียดดังนี้

๓.๑ หลักสูตรกำหนดคุณสมบัติของนิสิตที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ จะต้องมีคุณสมบัติตามที่หลักสูตรกำหนด

ทั้งนี้ จะมีการสอบคัดเลือกด้วยข้อสอบที่ได้มาตรฐานและสอบสัมภาษณ์เพื่อประเมินความพร้อมทางสุขภาพกายและสุขภาพจิต

๓.๒ หลักสูตรส่งเสริมการพัฒนานิสิต

๑) กำหนดให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่สามารถให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพที่จำเป็นให้กับนิสิต โดยเน้นทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑

๒) มีระบบสนับสนุนและการให้คำแนะนำนิสิต โดยแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นิสิตทุกรูป/คน อาจารย์จะแจ้งวัน เวลา ที่นิสิตจะขอรับคำปรึกษาไว้หรือผ่านช่องทางอื่นๆ ที่เหมาะสมเพื่อให้นิสิตที่มีปัญหาในการเรียนหรือปัญหาอื่นๆ สามารถขอรับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้

๓) มีระบบการอุทธรณ์ของนิสิต นิสิตที่ต้องการอุทธรณ์หรือมีเรื่องร้องเรียนทั้งเรื่องทั่วไปหรือผลการประเมิน สามารถติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ทำหน้าที่ดูแลการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้นๆได้

๓.๓ หลักสูตรมีการติดตามข้อมูลที่แสดงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนิสิต ได้แก่ อัตราการคงอยู่ของนิสิต อัตราการสำเร็จการศึกษา ความพึงพอใจต่อหลักสูตร

๔. อาจารย์

หลักสูตรมีกระบวนการบริหารและพัฒนาอาจารย์ ตั้งแต่ระบบการรับอาจารย์ใหม่ การคัดเลือกอาจารย์ โดยให้ความสำคัญกับคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านการจัดการเชิงพุทธ และความมุ่งมั่นในการผลิตผลงานทางวิชาการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๔.๑ การรับอาจารย์ใหม่

มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยโดยอาจารย์ใหม่จะต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปในสาขาการจัดการเชิงพุทธหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องสอบผ่านภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ทั้งนี้การรับอาจารย์ใหม่จะต้องนำไปสู่การมีอัตรากำลังที่เหมาะสมกับจำนวนนิสิตที่รับเข้ามาศึกษาในหลักสูตร

๔.๒ การบริหารอาจารย์

หลักสูตรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างชัดเจน โดยมอบหมายภาระงานตามความเหมาะสมกับคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ ส่งเสริมจูงใจ สนับสนุนในการพัฒนาผลงานทางวิชาการ มีระบบยกย่องและธำรงรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้อัตราการคงอยู่ของอาจารย์อยู่ในระดับสูง และมีคะแนนความพึงพอใจของอาจารย์มากกว่า ๓.๕ (จากระดับ ๕)

ทั้งนี้โดยบทบาทหน้าที่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้สอน จะต้องประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอน ประเมินผลและให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร และได้บัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๓. การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

หลักสูตรสนับสนุนให้อาจารย์ทุกรูป/คน ได้รับการพัฒนาด้านวิชาการหรือวิชาชีพ ส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาตนเองในการสร้างผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยอาจารย์ทุกท่านจะต้องผลิตผลงานทางวิชาการให้ได้ ดังนี้

๑) ผลงานวิจัย จำนวน ๑ เรื่อง ในรอบ ๒ ปี

๒) บทความทางวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ในฐาน TCI จำนวน ๑ เรื่องต่อปี

๓) เอกสารประกอบการสอน / หนังสือ /ตำรา /งานแปล ประเภทใดประเภทหนึ่ง จำนวน ๑ เรื่องต่อปี

ทั้งนี้คณะสังคมศาสตร์จะต้องพัฒนาระบบและกลไกภายในที่เอื้อต่อการพัฒนาผลงานทางวิชาการดังกล่าวข้างต้น ในขณะเดียวกันในด้านประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์จะต้องได้รับผลการประเมินความพึงพอใจจากนิสิตมีคะแนนความพึงพอใจมากกว่า ๓.๕ (จากระดับ ๕)

๕. หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผู้เรียน

หลักสูตรมีการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การออกแบบหลักสูตร มีการควบคุมกำกับการจัดทำรายวิชา การวางระบบผู้สอบและกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา มีการประเมินผู้เรียน การกำกับให้มีการประเมินตามสภาพจริง มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สาระของรายวิชาในหลักสูตร

หลักสูตรจัดการเรียนการสอนให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตรงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดในรายวิชาและหลักสูตร โดยใช้กระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นเครื่องในการกำกับให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน มคอ.๒

๕.๒ การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรจัดผู้สอนให้เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน ตามความรู้ความสามารถและความชำนาญในเนื้อหา ทั้งนี้คำนึงถึงสาขาวิชา ประสบการณ์ทำงาน และผลงานทางวิชาการของผู้สอน โดยมีการกำกับให้อาจารย์ทุกท่านจะต้องมีการทำประมวลการสอนรายวิชา (มคอ.๓) ทุกรายวิชา และมีการประเมินการจัดการเรียนการสอน(มคอ.๕) ทุกรายวิชา รวมทั้งมีการประเมินหลักสูตร (มคอ.๗) อย่างครบถ้วน

ส่งเสริมให้อาจารย์จัดกิจกรรมที่เป็นกระบวนการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนเข้ากับพันธกิจด้านการวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างครบถ้วน

๕.๓ การประเมินผู้เรียน

หลักสูตรมีการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิตโดยใช้การประเมินตามสภาพจริง โดยมีเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย ทั้งข้อสอบปรนัย อัตนัย งานที่ได้รับมอบหมาย รายงานที่มอบหมาย การสอบปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรม การวัดทักษะการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๖. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

หลักสูตรโดยการสนับสนุนของคณะสังคมศาสตร์ จัดเตรียมความพร้อมทางกายภาพทั้ง ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งสนับสนุนการศึกษา ประกอบด้วย ห้องสมุดคณะสังคมศาสตร์ ฐานข้อมูลทรัพยากรการเรียนรู้ วารสารวิชาการเพื่อการสืบค้นให้เพียงพอและทันสมัย มีการบริการอินเตอร์เน็ตความเร็วสูง เพียงพอและทั่วถึงตามความต้องการของนิสิต โดยมีการปรับปรุงสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้มีความทันสมัยตลอดเวลาโดยอาศัยผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มากกว่า ๓.๕ คะแนน (จากระดับ ๕)

๗. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑–๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

<u>เกณฑ์การประเมิน</u>

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
(๑) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X	X	X
(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา(ถ้ามี)	X	X	X	X	X
(๓) มีรายละเอียดของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินงานของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
(๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ. ๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
(๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X
(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดในมคอ.๓ และ มคอ. ๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X
(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว		X	X	X	X
(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X
(๙) อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	X	X	X	X	X
(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	X	X	X	X	X

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนน ๕.๐				X	X
(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐					X
(๑๓) นิสิตมีงานทำ/สนองงานคณะสงฆ์ภายใน ๑ ปี หลังจากสำเร็จการศึกษา ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐					X
รวมตัวบ่งชี้ที่ต้องดำเนินการข้อ ๑-๕ ในแต่ละปี	**๕**	**๕**	**๕**	**๕**	**๕**
รวมตัวบ่งชี้ในแต่ละปี	**๑๐**	**๑๐**	**๑๐**	**๑๑**	**๑๓**

หมวดที่ ๘
การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

๑. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

๑.๑. การประเมินกลยุทธ์การสอน : ช่วงก่อนการสอนควรมีการประเมินกลยุทธ์การสอนโดยทีมผู้สอนหรือระดับภาควิชา และ/หรือ การปรึกษา หารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรหรือวิธีการสอน ส่วนช่วงหลังการสอนควรมีการวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนโดยนิสิตและการวิเคราะห์ผลการเรียนของนิสิตด้านกระบวนการนำผลการประเมินไปปรับปรุง สามารถทำโดยรวบรวมปัญหา/ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง และกำหนดประธานหลักสูตรและทีมผู้สอนนำไปปรับปรุงและรายงานผลต่อไป

๑.๒ การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน : การประเมินทักษะดังกล่าวสามารถทำโดยการประเมินโดยนิสิตในแต่ละรายวิชา การสังเกตการณ์ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ประธานหลักสูตร (ประธานคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามคำสั่งมหาวิทยาลัย) และ/หรือทีมผู้สอน และภาพรวมของหลักสูตรประเมินโดยบัณฑิตใหม่ การทดสอบผลการเรียนรู้ของนิสิตเทียบเคียงกับสถาบันอื่นในหลักสูตรเดียวกัน

๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

กระบวนการและวิธีการประเมินหลักสูตรในภาพรวม

๑) จัดประชุมคณะกรรมการประจำหลักสูตรและแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

๒) วางแผนการประเมินหลักสูตร ออกแบบและเตรียมการในส่วนของเครื่องมือที่จะใช้เก็บข้อมูล กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะสำรวจโดยการแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มประกอบด้วย

(๑) กลุ่มบัณฑิต

(๒) กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต

(๓) กลุ่มคณาจารย์สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

(๔) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

๔) ประมวลข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์

๕) นำผลที่ได้และข้อเสนอแนะมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๖) จัดทำหลักสูตรปรับปรุงโดยการนำข้อมูลแนวทางการปรับปรุงมาเป็นองค์ประกอบหนึ่งในเล่มหลักสูตรที่กำลังดำเนินการปรับปรุง

๗) นำหลักสูตรปรับปรุงส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิวิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะ

๘) จัดทำเล่มหลักสูตรฉบับสมบูรณ์เสนอคณะกรรมการประจำคณะ สภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัยรับรอง

๙) จัดส่ง สำนักงานคณะกรรมการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อรับรองมาตรฐาน

๑๐) นำหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ในการจัดการศึกษาและบริหารหลักสูตร

๑๑) เมื่อครบ ๑ ปี หลังจากนำหลักสูตรไปใช้ เปิดโอกาสให้มีเวทีสำหรับการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและปรับปรุงย่อยในหลักสูตร

๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ต้องผ่านการประกันคุณภาพหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และตัวบ่งชี้เพิ่มเติมข้างต้น รวมทั้งการผ่านการประเมินการประกันคุณภาพภายใน (IQA) โดยคณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน

จากการรวบรวมข้อมูลในข้อที่ ๒ ทั้งโดยภาพรวมและรายวิชาและการวิเคราะห์ทบทวนข้อมูลข้างต้นโดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จะทำให้ทราบปัญหาการบริหารหลักสูตร กรณีที่พบปัญหาสามารถดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้นๆ ได้ทันทีในลักษณะของการปรับปรุงย่อย สำหรับการปรับปรุงทั้งฉบับนั้นจะปรับปรุงทุก ๕ ปีเพื่อให้หลักสูตรทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

ภาคผนวก ก
คำอธิบายรายวิชา

รายละเอียดการปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

โครงสร้างหลักสูตร

	หมวดวิชา		หน่วยกิต	
๑.	**หมวดวิชาศึกษาทั่วไป**		**๓๐**	**หน่วยกิต**
	๑.๑	วิชาบังคับ	๑๘	หน่วยกิต
	๑.๒	วิชาเลือก	๑๒	หน่วยกิต
๒.	**หมวดวิชาเฉพาะ**		**๑๐๔**	**หน่วยกิต**
	๒.๑	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
	๒.๒	วิชาแกนการจัดการเชิงพุทธ	๓๓	หน่วยกิต
	๒.๓	วิชาเฉพาะด้านการจัดการเชิงพุทธ	๓๒	หน่วยกิต
	๒.๔	วิชาเลือกเฉพาะสาขาการจัดการเชิงพุทธ	๙	หน่วยกิต
๓.	**หมวดวิชาเลือกเสรี**		**๖**	**หน่วยกิต**
รวม			**๑๔๐**	หน่วยกิต

หมายเหตุ : วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต รายวิชาทั้งหมดใช้ร่วมกันกับหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต

๑.๑ วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑	**มนุษย์กับสังคม (Man and Society)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมและแนวทางการแก้ไขปัญหาสังคมแบบสันติวิธี ความเป็นพลเมือง และการสื่อสารทางสังคมยุค New Normal	
๐๐๐ ๑๐๒	**กฎหมายทั่วไป (General Law)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาวิวัฒนาการของกฎหมาย ความหมายและลักษณะของกฎหมาย ที่มาของกฎหมาย ประเภทของกฎหมาย การใช้กฎหมาย การยกเลิกกฎหมาย กฎหมายเกี่ยวกับบุคคล ครอบครัว มรดก พินัยกรรม สัญญาประเภทต่างๆ ที่สำคัญ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายอาญา ความรับผิดในทางอาญา เหตุยกเว้นความผิดและเหตุยกเว้นโทษ เหตุลดโทษ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด กระบวนการยุติธรรมของไทย	
๐๐๐ ๑๐๓	**คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล(Computer and Digital Technology**	**๓ (๓-๐-๖)**
	มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล องค์ประกอบระบบคอมพิวเตอร์ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ความปลอดภัย กฎหมาย และจริยธรรมในสังคมดิจิทัล มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต สื่อ และการสื่อสารยุคดิจิทัล และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดทำเอกสาร ตารางคำนวณ การนำเสนอข้อมูลได้ และรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต	
๐๐๐ ๒๐๔	**ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communications)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการฟังและการพูด การอ่านและการเขียนเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การทักทาย การแนะนำตัว การแสดงออกทางความรู้สึกและความคิดเห็นการแสดงบทบาทสมมติ ศึกษาโครงสร้างและการใช้ไวยากรณ์ เพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ	
๐๐๐ ๒๐๕	**ปรัชญาเบื้องต้น (Introduction to Philosophy)**	**๓ (๓-๐-๖)**

	ศึกษาความหมาย ขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา สาขาปรัชญา สาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่าง ๆ พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก หลักการและวิธีให้เหตุผลทางปรัชญา	
๐๐๐ ๒๐๖	**คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย** **(Mathematics and Statistics for Research)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ เซต การให้เหตุผล ระบบและคุณสมบัติของจำนวนจริง สมการและอสมการ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชั่น เมทริกซ์ หลักพื้นฐานทางสถิติ การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่และการหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง สถิติแบบบรรยาย สถิติทดสอบ การทดสอบสมมติฐาน รูปแบบการวิจัย การออกแบบการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป การเขียนโครงร่างการวิจัยและการเขียนรายงานผลการวิจัย	
๑.๒ วิชาเลือก	**จำนวน ๑๒ หน่วยกิต**	
๐๐๐ ๑๐๗	**ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง** **(Introduction to Politics and Government)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการการเมืองการปกครอง สถาบันทางการเมือง กระบวนการทางการเมืองและการปกครอง การจัดระเบียบการปกครอง ปัญหาและอุปสรรคทางการเมือง และแนวคิดพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครอง	
๐๐๐ ๑๐๘	**เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Economics)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ ระบบเศรษฐกิจ อุปสงค์ อุปทาน การกำหนดราคาดุลยภาพ พฤติกรรมผู้บริโภค ทฤษฎีการผลิต ตลาดในระบบเศรษฐกิจ รายได้ประชาชาติ การเงิน วัฏจักรเศรษฐกิจ ดุลการค้าและดุลการชำระเงิน การพัฒนาเศรษฐกิจ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และเทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ โครงสร้างเศรษฐกิจ ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยและแนวทางแก้ไข และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ	
๐๐๐ ๑๐๙	**จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน (Psychology for Self-Development)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางจิตวิทยาและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถวิเคราะห์ตนเองและผู้อื่น มีทักษะในการสื่อสาร สร้างสัมพันธภาพและทำงานเป็นทีม	
๐๐๐ ๑๑๐	**ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Linguistics)**	**๓ (๓-๐-๖)**

	ศึกษาความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญ แนวคิดและทฤษฎีทางวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา สาขาวิชาภาษาศาสตร์ และวิเคราะห์ภาษาตามแนวภาษาศาสตร์	
๐๐๐ ๑๑๑	**ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้** (Language Skills for Learning)	๓ (๓-๐-๖)
	ความรู้เกี่ยวกับภาษาและทักษะภาษาที่จำเป็นต่อการสื่อสาร หลักการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้และสืบค้นข้อมูล การสืบค้นข้อมูลท้องถิ่น และข้อมูลสารสนเทศจากสื่อทุกประเภท การใช้ห้องสมุด วิธีการแสวงหาความรู้ การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการทักษะสัมพันธ์ทางภาษาในการสรุปความ ตีความ วิเคราะห์ วิจารณ์และสังเคราะห์ นำเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร วาจา และสื่อประสม	
๐๐๐ ๑๑๒	**วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่** (Modern Science and Technology)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคต่าง ๆ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน วิทยาศาสตร์ประยุกต์ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ หลักพื้นฐานทางเทคโนโลยี กระบวนการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ เทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น พระพุทธศาสนากับเทคโนโลยี	
๐๐๐ ๑๑๓	**ตรรกศาสตร์เบื้องต้น** (Introduction to Logic)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษานิมิต คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิภาค การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในแบบ ต่าง ๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรัตถานุมานและปฤจฉาวาทีแบบต่าง ๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆบทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสติวาท วิภาษวาทีของนาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์	
๐๐๐ ๑๑๔	**มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม** (Man and Environment)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย	
๐๐๐ ๑๑๕	**เหตุการณ์โลกปัจจุบัน** (Current World Affairs)	๓ (๓-๐-๖)

	ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน	
๐๐๐ ๑๑๖	**ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น** (Basic Sanskrit)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยาอาขยาต การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรรตุวาจกจากธาตุ การแจกรูปกริยาแปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้	
๐๐๐ ๑๑๗	**ภาษาสันสกฤตชั้นสูง** (Advanced Sanskrit)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษานามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพยยศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรรตุวาจกจากธาตุ กริยาอาขยาตกรรมวาจก ภาววาจก ณิชันตกรรตุวาจก ณิชันตกรรมวาจก การสลับเปลี่ยนประโยคกรรตุวาจกเป็นกรรมวาจก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	
๐๐๐ ๑๑๘	**ภาษาไทยเบื้องต้น** (Basic Thai)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม	
๐๐๐ ๑๑๙	**ภาษาไทยชั้นสูง** (Advanced Thai)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟังข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่งกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย	
๐๐๐ ๒๒๐	**ภาษาจีนเบื้องต้น** (Basic Chinese)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๑	**ภาษาจีนชั้นสูง** (Advanced Chinese)	๓ (๓-๐-๖)

	ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๒	**ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น** (Basic Japanese)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๓	**ภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง** (Advanced Japanese)	๓ (๓-๐-๖)
	ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๔	**ภาษาฮินดีเบื้องต้น** (Basic Hindi)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการฟัง อ่านเขียน สนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน	
๐๐๐ ๒๒๕	**ภาษาฮินดีชั้นสูง** (Advanced Hindi)	๓ (๓-๐-๖)
	ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๖	**วัฒนธรรมไทย** (Thai Culture)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย	
๐๐๐ ๒๒๗	**มนุษย์กับอารยธรรม** (Man and Civilization)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและพัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๘	**สันติศึกษา** (Peace Education)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้ง ความรุนแรง สันติภาพและปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและแนวปฏิบัติของนักสันติวิธีทั้งตะวันออก ตะวันตกและศาสนาต่างๆ เพื่อให้เกิด	

	ความรู้และความเข้าใจในการป้องกันแก้ไขและเปลี่ยนผ่านความขัดแย้งและความรุนแรง อีกทั้งพัฒนาทักษะในกระบวนการการเสริมสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคมพหุวัฒนธรรมและมีขันติธรรมในการฟังและอยู่ร่วมกับศาสนาและชาติพันธุ์ต่างๆอย่างสันติสุข	
๐๐๐ ๒๒๙	**ภาวะผู้นำ (Leadership)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์งานในศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงศึกษา คุณลักษณะและบทบาทของผู้นำกับการใช้การสื่อสารที่เอื้ออาทร ผู้นำกับความเห็นที่ถูกต้องดีงามและความเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำ วิสัยทัศน์ผู้นำ ผู้นำกับการสร้างความสัมพันธ์แห่งกรุณา โดยอาศัยองค์ความรู้ภาวะผู้นำตามทฤษฎีตะวันตกและภาวะผู้นำในทางพระพุทธศาสนา ถอดบทเรียนภาวะผู้นำของบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรทั้งในประเทศและระดับโลกที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเกิดสันติสุขแก่สังคมและชุมชนทั้งในประเทศและระดับโลก	
๐๐๐ ๒๓๐	**หลักธรรมาภิบาล (Good Governance)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า	
๐๐๐ ๒๓๑	**การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสื่อและสื่อปลอม อิทธิพลของสื่อปลอมที่มีต่อสังคม การตรวจสอบข่าว เทคนิคการรู้เท่าทันข่าวปลอม การรู้เท่าทันสื่อชวนเชื่อต่างศาสนา อันได้แก่สื่อชวนเชื่อที่บิดเบือนหลักพุทธธรรม สื่อชวนเชื่อ ที่ใส่ร้ายบุคคลหรือองค์กร โดยใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือจนสร้างความขัดแย้งในสังคม	
๐๐๐ ๒๓๒	**ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละอายและความ ไม่ทนต่อการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต และ STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดความรู้ความ เข้าใจ ทักษะ เจตคติ ด้านการป้องกันการทุจริต	
๐๐๐ ๒๓๓	**ศาสนาทั่วไป (General Religions)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติพัฒนาการ หลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของ	

	ศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย	

๒. หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต

๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

ก. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๑๔ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๓๔	**วรรณกรรมพระพุทธศาสนา (Buddhist Literature)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาประวัติและพัฒนาการของวรรณกรรมบาลีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่ศึกษาอยู่ในประเทศไทย โดยวิเคราะห์วรรณกรรมที่น่าสนใจ เช่น วิมุตติมรรค วิสุทธิมรรค มหาวงศ์ ทีปวงศ์ ศาสนวงศ์ เตภูมิกถา มังคลัตถทีปนี กาพย์มหาชาติ สังคีติยวงศ์ มงคลวิเสสกถา แก่นพุทธศาสน์ กรรมทีปนี พุทธธรรม พุทธวิทยา และพระไตรปิฎกฉบับสากล: วิถีธรรมจากพุทธปัญญา	
๐๐๐ ๑๓๕	**พระไตรปิฎกศึกษา (Tipitaka Studies)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาประวัติและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนา โครงสร้างและเนื้อหาสำคัญของพระไตรปิฎก เช่น มหาวิภังค์ ภิกขุณีวิภังค์ และมหาวัคค์ในพระวินัยปิฎก พระสูตรสำคัญ เช่น พรหมชาลสูตร มหาปรินิพพานสูตร มหาสติปัฏฐานสูตร จูฬกัมมวิภังคสูตรในพระสุตตันตปิฎก ศึกษาสาระเบื้องต้นของปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป นิพพานในพระอภิธรรมปิฎก การสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย พระไตรปิฎกบาลีอักษรต่างๆ และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาพระไตรปิฎก	
๐๐๐ ๑๓๖	**ภาษาบาลี (Pali)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาบาลีไวยากรณ์ ประกอบด้วย อักขรวิธี วจีวิภาค และหลักการแต่ง-แปลบาลีเบื้องต้น	
๐๐๐ ๒๓๗	**ประวัติพระพุทธศาสนา (History of Buddhism)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาประวัติพระพุทธศาสนาในอินเดีย การเผยแผ่พระพุทธศาสนาจากประเทศอินเดียไปในประเทศต่างๆ ความสำคัญ ลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา ฐานะและบทบาทของพระพุทธศาสนาในนานาประเทศ พระพุทธศาสนากับสังคมวัฒนธรรมในนานาประเทศ ขบวนการและองค์กรทางพระพุทธศาสนาในปัจจุบันและทิศทางในอนาคต และบทบาทของคณะสงฆ์ไทยกับการสืบพระพุทธศาสนาตามพุทธปณิธานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	

๐๐๐ ๒๓๘	**เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา** (Buddhist Festival and Traditions)	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาลและสมัยหลังพุทธกาล ความสำคัญ คุณค่าทางจริยธรรมของเทศกาลและพิธีกรรม เทศกาลและพิธีกรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ถือปฏิบัติในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อิทธิพลของเทศกาลและพิธีกรรมนั้นๆ ที่มีต่อสังคมไทย	
๐๐๐ ๒๓๙	**ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ (Dhamma in English)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้เป็นภาษาอังกฤษ ฝึกทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนธรรมภาคภาษาอังกฤษ	
๐๐๐ ๑๔๐	**กรรมฐาน ๑ (Buddhist Meditation I)**	**๓ (๒-๒-๕)**
	ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ ประโยชน์และวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของ สมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิมิต ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิวรณ์ ๕ อุปกิเลส ๑๖ และฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	
๐๐๐ ๒๔๑	**กรรมฐาน ๒ (Buddhist Meditation II)**	**๓ (๒-๒-๕)**
	ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวกายานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	
๐๐๐ ๓๔๒	**กรรมฐาน ๓ (Buddhist Meditation III)**	**๓ (๒-๒-๕)**
	ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัลลาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	
๐๐๐ ๔๔๓	**กรรมฐาน ๔ (Buddhist Meditation IV)**	**๓ (๒-๒-๕)**
	ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐานและธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่	

	วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	
๒.๒ วิชาแกนทางการจัดการเชิงพุทธ ๓๓ หน่วยกิต		
๔๐๓ ๓๐๑	**พุทธวิธีการบริหาร (Buddha's Administration Methods)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความหมาย แนวคิด และทฤษฎีของการบริหาร พุทธวิธีการบริหารงาน หลักการและวิธีการบริหารงานของพระพุทธเจ้า พุทธจริยา หลักพุทธธรรมเพื่อการบริหารงาน และการประยุกต์ใช้พุทธวิธีการบริหารงานกับองค์กรสมัยใหม่	
๔๐๓ ๓๐๒	**การจัดการทรัพย์สินทางพระพุทธศาสนา (Management of Buddhist Property)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาถึงความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพย์สิน กฎระเบียบที่ว่าด้วยศาสนสมบัติ การบริหารจัดการทรัพย์สิน การวิเคราะห์ทรัพย์สิน แนวโน้มการจัดการทรัพย์สินพระพุทธศาสนา และการปฏิรูป	
๔๐๓ ๓๐๓	**กฎหมายสำหรับพระสงฆ์ (Related Laws for Sangha)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษากฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบ ลักษณะที่มาและประเภทของกฎหมาย ขั้นตอนและวิธีการออกกฎหมายคณะสงฆ์ ความสัมพันธ์ของกฎหมายคณะสงฆ์กับกฎหมายอื่น ๆ การบังคับใช้พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ กฎระเบียบ คำสั่ง ประกาศของคณะสงฆ์ การใช้อำนาจหน้าที่ของพระสังฆาธิการ กฎหมายปกครองที่เกี่ยวเนื่องกับพระสังฆาธิการ เพื่อประโยชน์ในการบริหารกิจการของคณะสงฆ์	
๔๐๓ ๓๐๔	**การจัดการและพัฒนาสาธารณูปการ (Monastery Compound Management and Development)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความหมายและความเป็นมาในการจัดการงานสาธารณูปการ กฎระเบียบการขออนุญาตตั้งวัด การกำหนดส่วนพุทธาวาส สังฆาวาส การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตั้งแต่สมัยพุทธกาล การจัดทำผังวัด กฎหมายที่เกี่ยวเนื่องกับการก่อสร้าง ระเบียบและการดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมในวัด การพัฒนาวัด แผนการจัดการสาธารณูปการ ปัญหาและแนวโน้มการจัดการงานสาธารณูปการ	
๔๐๓ ๓๐๕	**การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาสมัยใหม่ (Reform on Modern Buddhist Affairs)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาสมัยใหม่ พัฒนาการของกิจการพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาลและในประเทศไทย และกรณีศึกษา การพัฒนากิจการพุทธศาสนาสมัยใหม่	
๔๐๓ ๔๐๖	**การศึกษาอิสระทางการจัดการเชิงพุทธ**	**๓ (๐-๖-๖)**

	(Independent study in Buddhist management)	
	ศึกษาค้นคว้าอิสระโดยใช้กระบวนการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเชิงพุทธ ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในองค์กรสงฆ์ องค์กรภาครัฐ องค์กรเอกชน อื่น ๆ โดยเขียนในรูปภาคนิพนธ์หรือสารนิพนธ์ โดยการควบคุมและแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา	
๔๐๓ ๓๐๗	**การจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนายุคใหม่** (Buddhism Dissemination Management in the Modern Era)	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความหมายการเผยแผ่ หลักการเผยแผ่ของพุทธศาสนา วิวัฒนาการการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคโลกาภิวัฒน์ แนวโน้มการจัดการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศึกษาองค์การเผยแผ่ในประเทศไทย และกรณีศึกษา	
๔๐๓ ๓๐๘	**การสังคมสงเคราะห์แนวพุทธยุคการเปลี่ยนแปลง** (Buddhist Social work in the changing Era)	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความหมายความสำคัญ แนวคิด ทฤษฎี ขอบเขตงาน จุดมุ่งหมาย วิธีการ กระบวนการ หน้าที่และจรรยาบรรณของนักสังคมสงเคราะห์ตามหลักพุทธธรรม วิสัยทัศน์ของพระสงฆ์ต้นแบบกับการสังคมสงเคราะห์ และกรณีศึกษาองค์กรสังคมสงเคราะห์แนวพุทธศาสนายุคการเปลี่ยนแปลง	
๔๐๓ ๔๐๙	**นวัตกรรมเชิงพุทธเพื่อการพัฒนาองค์กร** (Buddhist Innovation for Organization Development)	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี นวัตกรรม การบูรณาการหลักพุทธธรรมและการนำนวัตกรรมเชิงพุทธไปใช้ในการพัฒนาองค์กร พัฒนาทรัพยากรบุคคล สังคมและสิ่งแวดล้อม	
๔๐๓ ๓๑๐	**การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธในศตวรรษที่ ๒๑** (Buddhist Leadership Development in the ๒๑ st Century)	**๓ (๓-๐-๖)**
	การศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาภาวะผู้นำ และการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำ ศึกษาคุณลักษณะผู้นำเชิงพุทธและการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธในศตวรรษที่ ๒๑	
๔๐๓ ๔๑๑	**การพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์** (The Development of Sangkha Educational Management)	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาประวัติการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ วิเคราะห์สภาพการศึกษาคณะสงฆ์ในปัจจุบันและแนวโน้มการศึกษาสงฆ์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการการศึกษาของคณะสงฆ์ในอนาคต	
๒.๓ วิชาเฉพาะด้านทางการจัดการเชิงพุทธ ๓๒ หน่วยกิต		
๔๐๓ ๒๑๒	**หลักการจัดการ**	**๓ (๓-๐-๖)**

	(Principles of Management)	
	ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบเขตของการจัดการ พัฒนาการของการจัดการ การจัดการภาครัฐ การจัดการทางธุรกิจ การวางแผน การติดต่อประสานงาน การวินิจฉัยสั่งการ การจัดการตามหลักธรรมาภิบาลการจัดการและการบูรณาการ การจัดการด้วยหลักพุทธธรรม	
๔๐๓ ๒๑๓	**ทฤษฎีองค์การและการจัดการ** (Organization Theory and Management)	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาทฤษฎี ความหมาย และแนวคิดเกี่ยวกับองค์การและการจัดการ การวางแผนเพื่อการจัดองค์การ การจัดโครงสร้างขององค์การ การจัดการทรัพยากรบุคคล การอำนวยการ การควบคุมงาน การพัฒนาองค์การและการจัดการ การสร้างจุดเด่นขององค์การ กระบวนการขององค์การ การพัฒนาของทฤษฎีองค์การและการบริหารสมัยใหม่ การแก้ปัญหาความขัดแย้งและแนวทางแก้ไขปัญหาในองค์การ และการจัดการทรัพยากรบุคคล แนวคิดการจัดการบริหารองค์การในศตวรรษที่ ๒๑แนวการพัฒนาองค์การ ด้วยระบบดิจิทัล	
๔๐๓ ๒๑๔	**ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการ** (English for Management)	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาโครงสร้างภาษาอังกฤษและศัพท์พื้นฐานทั่วไปทางการจัดการ การใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานทางวิทยาการจัดการ การติดต่อสื่อสารและการจัดการ การเข้าประชุมสัมมนา การรายงานและการเสนอผลงานทางด้านบริหารจัดการ ทักษะการอ่านตำราและเอกสารวิชาการ และทักษะการอ่านหนังสือพิมพ์สำหรับการบริหารจัดการ	
๔๐๓ ๓๑๕	**การวิจัยเพื่อการจัดการ** (Managerial Research)	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย กระบวนการและขั้นตอนการวิจัย การวางแผนและการออกแบบการวิจัย การเขียนโครงการวิจัย ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ สถิติสำหรับการวิจัย เทคนิคการรวมรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานวิจัย การใช้ผลการวิจัยเพื่อการบริหารจัดการ และการนำผลงานการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการ	
๔๐๓ ๓๑๖	**การบัญชีเบื้องต้น ๑** (Basic Accounting ๑)	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความหมาย และวัตถุประสงค์ของการบัญชี ประโยชน์ของข้อมูลทางการบัญชี วิวัฒนาการและจรรยาบรรณของบัญชี ความสำคัญของบัญชีต่อการประกอบธุรกิจและการจัดการคณะสงฆ์ การวิเคราะห์รายการค้า และวิธีการบันทึกบัญชีตามวงจรบัญชี	
๔๐๓ ๓๑๗	**การบัญชีเบื้องต้น ๒** (Basic Accounting ๒)	**๓ (๓-๐-๖)**

	ศึกษาความหมายของสินค้า การบันทึกรายการเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าต่าง ๆ การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป บัญชีแยกประเภท รายการปรับปรุงเมื่อสิ้นงวดบัญชี กระดาษทำการ ๘ ช่อง งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะทางการเงิน งบทดลองหลังปิดบัญชี	
๔๐๓ ๔๑๘	**การบัญชีเพื่อการจัดการ (Managerial Accounting)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาแนวคิดและหลักการทางบัญชี ประโยชน์ของข้อมูลทางบัญชี หลักการบัญชีขั้นพื้นฐาน รวมทั้ง การบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน การจัดทำบัญชีแยกประเภท การปรับปรุงบัญชีเมื่อสิ้นงวดและการจัดทำงบการเงินสำหรับธุรกิจให้บริการ ธุรกิจซื้อขายสินค้าและธุรกิจผลิตสินค้า วิธีการบัญชีเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม การจัดทำแผนงบประมาณ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงทางการเงิน และงบกระแสเงินสด การนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางธุรกิจ	
๔๐๓ ๓๑๙	**กฎหมายเพื่อการจัดการ (Laws on Management)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความหมาย ลักษณะ ปัจจัยและความสำคัญของการบริหารและการจัดการองค์กร การบริหารกับการออกกฎหมาย ขั้นตอนและวิธีการออกกฎหมายขององค์กรบริหารของรัฐ การใช้อำนาจและการควบคุมการใช้อำนาจ ลักษณะกฎหมายปกครอง และศึกษากรณีตัวอย่างของคดีทางการจัดการ	
๔๐๓ ๔๒๐	**การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความหมาย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ ระบบข้อมูลเพื่อการจัดการ การวิเคราะห์กลยุทธ์กับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การประเมินและควบคุมกลยุทธ์ การจัดการทางกลยุทธ์กับมิติทางด้านสังคม กลยุทธ์การจัดการในสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเชิงกลยุทธ์	
๔๐๓ ๔๒๑	**ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information Systems)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและโครงสร้างของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ การจัดการฐานข้อมูล การวางแผนพัฒนาระบบสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์การ การจัดการด้านการบริหารงานบุคคล การดำเนินการตรวจสอบ และระบบควบคุมสารสนเทศ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดองค์การกับระบบ MIS และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพย์สินทางพระพุทธศาสนา	
๔๐๓ ๔๒๒	**การจัดการวิถีชุมชนและแหล่งเรียนรู้ (Local Community Ways and Learning Resources Management)**	**๒ (๐-๔-๔)**

	ศึกษาความหมาย ขอบข่าย แนวคิดและทฤษฎีการจัดการวิถีชุมชน คุณค่าของแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบนวัตวิถี การจัดระบบฐานข้อมูลและการจัดการแหล่งเรียนรู้ และ จัดให้มีกรณีศึกษาชุมชนตัวอย่าง	
๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขาการจัดการเชิงพุทธ ๙ หน่วยกิต		
๔๐๓ ๔๒๓	**การบริหารจัดการงบประมาณ (Budgeting Administration)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และนโยบายเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ กระบวนการงบประมาณ เทคนิคและวิธีการวิเคราะห์งบประมาณ บทบาทของระบบการเมืองต่อการบริหารจัดการงบประมาณ การบริหารจัดการงบประมาณเพื่อพระพุทธศาสนา ปัญหาและแนวโน้มของการบริหารจัดการงบประมาณ	
๔๐๓ ๔๒๔	**หลักการฝึกอบรมและการประชุม (Principle of Training and Meeting)**	**๓ (๐-๖-๖)**
	ศึกษาหลักการ วิธีการ และกระบวนการเกี่ยวกับการฝึกอบรมและการประชุม บรรยากาศ ลักษณะหรือรูปแบบในการฝึกอบรมและการประชุมในสถานการณ์ต่างๆ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และการฝึกอบรมและการประชุมเพื่อประโยชน์ในการบริหารกิจการทางพระพุทธศาสนา	
๔๐๓ ๔๒๕	**การจัดการทรัพยากรมนุษย์แนวพุทธ (Buddhist Human Resource Management)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาหลักการ หน้าที่ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรในองค์การ การพยากรณ์เกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์ การวิเคราะห์งาน การวางแผนการสรรหา การคัดเลือก การปฐมนิเทศ การประเมินการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม การบรรจุแต่งตั้งระบบการจ่ายค่าตอบแทน ความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและพนักงาน สุขภาพ ความปลอดภัย การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ตามแนวพระพุทธศาสนา	
๔๐๓ ๔๒๖	**การจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Management of The Philosophy of Self Sufficient)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับบุคคล ชุมชน ประเทศชาติเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและมีภูมิคุ้มกัน วิเคราะห์กรณีศึกษาที่มีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการจนประสบความสำเร็จ	
๔๐๓ ๔๒๗	**ภาวะผู้นำและกลยุทธ์การเจรจาต่อรองทางการจัดการ (Leadership and Managerial Negotiation Strategy)**	**๓ (๓-๐-๖)**

	ศึกษาทฤษฎีภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำกับจริยธรรม ภาวะผู้นำกับความคิดเชิงระบบและการแก้ไขปัญหา ภาวะผู้นำกับวิสัยทัศน์และการสื่อสารระหว่างในองค์กร ผู้นำกับการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมขององค์กร ผู้นำกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ กระบวนการเจรจาต่อรองเพื่อเป็นเครื่องมือทางการจัดการ การสร้างอิทธิพลตามแนวพุทธ ต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา หน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชนและอื่นๆ กลยุทธ์ในการเจรจาต่อรองที่ได้ผลและกรณีศึกษา	
๔๐๓ ๔๒๘	**การสื่อสารกับการจัดการ (Communication and Management)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร ความหมายและพัฒนาการของการสื่อสาร ความสำคัญ และเป้าหมายของการสื่อสาร องค์ประกอบของการสื่อสารในการจัดการ วัตถุประสงค์ของการสื่อสารในการจัดการ โครงสร้างของการจัดการองค์การ พฤติกรรมบุคคลกับการสื่อสาร รูปแบบการสื่อสารในการจัดการองค์การ ระบบการสื่อสารขององค์การ กิจกรรมการสื่อสารในการจัดการองค์การ การแก้ไขปัญหาโดยการจัดระบบการสื่อสารให้ประสานกัน การสื่อสารกับการจัดการแนวพุทธ	
๔๐๓ ๔๒๙	**การจัดการความรู้ (Knowledge Management)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิวัฒนาการการจัดการความรู้ กลยุทธ์การจัดการองค์ความรู้ ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้ สรรพวิธีในการจัดการความรู้ การจัดการความรู้ในองค์กรธุรกิจ บุคลากรในการจัดการความรู้และทรัพยากรมนุษย์ ระบบการจัดการความรู้ การประเมินประสิทธิภาพของระบบจัดการความรู้ รวมถึงการจัดการความรู้ในภาคอุตสาหกรรมและภาครัฐ	
๔๐๓ ๔๓๐	**การไกล่เกลี่ยและการจัดการข้อพิพาท (Mediation and Conflict Management)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของการไกล่เกลี่ย และการจัดการข้อพิพาท การวิเคราะห์และการประเมินข้อพิพาท การเจรจาต่อรอง และรวมถึงเทคนิค วิธีการและขั้นตอนการไกล่เกลี่ยและการจัดการข้อพิพาท และกรณีศึกษา	
๔๐๓ ๔๓๑	**การบริหารความเสี่ยงทางการจัดการ (Risk Management)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษารูปแบบของความเสี่ยง เครื่องมือการวัดความเสี่ยง แนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อลดความเสี่ยงทางการจัดการ การตัดสินใจภายใต้ความเสี่ยง ตัวแบบสำหรับประเมินความเสี่ยงขององค์กร การบริหารความเสี่ยงจากการดำเนินการ การจัดการความขัดแย้งและกบยุทธ์ในการสื่อสารเพื่อการบริหารความเสี่ยง จริยธรรมผู้บริหารและธรรมาภิบาลในการบริหารความเสี่ยง	

	การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงขององค์กรเชิงพุทธ วิเคราะห์ถึงผลดีและผลเสียอันเกิดจากการบริหารความเสี่ยง	
๔๐๓ ๔๓๒	**มนุษยสัมพันธ์กับการจัดการ(Human Relations and Management)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและปัจจัยพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความต้องการของบุคลากรในองค์กร หลักการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการบริหาร หน้าที่และบทบาทความรับผิดชอบต่อองค์กรและสังคม การติดต่อสื่อสารกับการบริหารจัดการ จิตวิทยาของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน หลักพุทธธรรมที่ช่วยส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์	
๔๐๓ ๔๓๓	**จิตวิทยาการจัดการ (Managerial Psychology)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาถึงทฤษฎีและพฤติกรรมทางสังคมของบุคคล การปรับตนทางสังคมและการตัดสินใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น แรงจูงใจในการทำงาน ความพึงพอใจ ขวัญและกำลังใจในการทำงาน ศิลปะในการวิพากษ์วิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ วิธีบริหารคนให้มีพลังสร้างสรรค์ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาสภาพการทำงาน สิ่งแวดล้อมในการทำงาน ความปลอดภัยในการทำงาน ความเหนื่อยล้าและประสิทธิภาพในการทำงาน และจิตวิทยาการจัดการตามแนวพุทธ	
๔๐๓ ๔๓๔	**การจัดการงานสารบรรณและธุรการ (Correspondence and Routine Work Management)**	**๓ (๐-๖-๖)**
	ศึกษาลักษณะความหมาย และโครงสร้างของการจัดการงานสารบรรณและธุรการ หลักทฤษฎีเกี่ยวกับงานสารบรรณ บทบาทและความสำคัญของงานสารบรรณ กลไกของระบบการทำงาน การควบคุมดูแลงานในสำนักงาน ระบบของการรายงาน การสรุปผลของงาน การเขียนโครงการเกี่ยวกับการบริหารกิจการคณะสงฆ์	
๔๐๓ ๔๓๕	**ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น (English for Communication and Information Retrieval)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาและพัฒนาด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อการติดต่อสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การสืบค้นและการใช้พจนานุกรม โดยอาศัยการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบสารนิเทศรูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาของตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ	
๔๐๓ ๔๓๖	**การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน(Current Affair Analysis)**	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดในโลกในปัจจุบัน ด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา ศาสนาและวัฒนาธรรม การวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ปัจจุบัน ศึกษา	

	แนวโน้มของโลกปัจจุบันในด้านต่างๆ และการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของพระพุทธศาสนาในประเทศไทย	
๔๐๓ ๔๓๗	**สัมมนาการจัดการกิจการคณะสงฆ์** (Seminar on Sangha Management)	**๓ (๐-๖-๖)**
	ศึกษาการจัดการกิจการคณะสงฆ์ พัฒนาการจัดการกิจการคณะสงฆ์ ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ศึกษากระบวนการ และวิธีการแก้ไขปัญหา ฝึกปฏิบัติในการแสดงความคิดเห็นและกระบวนการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ของการจัดการกิจการคณะสงฆ์ และแนวโน้มในการจัดการกิจการคณะสงฆ์ไทยในอนาคต	
๔๐๓ ๔๓๘	**การประชาสัมพันธ์เชิงพุทธ** (Buddhist Public Relations)	**๓ (๐-๖-๖)**
	ศึกษาความหมาย ปรัชญา ประเภท วัตถุประสงค์ องค์ประกอบ เครื่องมือและสื่อของยุทธวิธีการประชาสัมพันธ์และการสารสนเทศอื่นๆ ศึกษาการเผยแพร่พุทธธรรมที่ใช้แนวทางของการประชาสัมพันธ์ บทบาทของพระพุทธเจ้าในการเผยแพร่และหลักการเผยแพร่ธรรมะร่วมสมัย และกรณีศึกษาพระสงฆ์ที่ประสบผลสำเร็จในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา	
๔๐๓ ๔๓๙	**การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาในอาเซียน** (Management on Buddhism in Asean Countries)	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาประวัติความเป็นมา พัฒนาการประชาคมอาเซียน วัตถุประสงค์เสาหลักของประชาคมอาเซียน พระพุทธศาสนาในประชาคมอาเซียน พัฒนาการกิจการพระพุทธศาสนาในอาเซียน แนวโน้มการจัดการกิจการพระพุทธศาสนาในอาเซียน	
๔๐๓ ๔๔๐	**ดิจิทัลเพื่อการพัฒนากิจการคณะสงฆ์** (Digital for Sangha Development)	**๓ (๓-๐-๖)**
	เพื่อศึกษารูปแบบของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กร อันเป็นการยกระดับคุณภาพงานบริการและการบริหารจัดการที่ต้องการปรับเปลี่ยนเข้าสู่ยุคดิจิทัล เป็นพลังแห่งการขับเคลื่อนทุกภาคส่วนของประเทศเข้าสู่ยุคดิจิทัลเพื่อให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	
๔๐๓ ๔๔๑	**อยุธยาศึกษาเมืองมรดกโลก** (Ayutthaya of World Heritage)	**๓ (๓-๐-๖)**
	ศึกษาสภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสต์ ศิลปะ วรรณกรรม เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพสังคมเศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาในอนาคต รวมถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของอยุธยาในฐานะเมืองมรดกโลก	
๔๐๓ ๔๔๒	**การบริหารชุมชนวัตวิถี** (Narawathi Community Management)	**๓ (๓-๐-๖)**

	ศึกษาภูมิปัญญา วิถี วัฒนธรรม ลักษณะการบริหารชุมชนเชิงพุทธของผู้นำ ด้านการมีส่วนร่วมและการจัดการความขัดแย้ง ศึกษาอัตลักษณ์โดยใช้การจัดการสมัยใหม่เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มตามแนวเศรษฐกิจสร้างสรรค์	

ภาคผนวก ข

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๙ กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรระหว่างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙ กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔
พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ หมวดวิชาเฉพาะ

๑.รหัสและชื่อหลักสูตร **รหัสหลักสูตร** ภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ภาษาอังกฤษ: Bachelor of Arts Program in Buddhist Management **๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา** ชื่อเต็ม (ไทย): พุทธศาสตรบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ) ชื่อย่อ (ไทย) : พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ) ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Arts (Buddhist Management) ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.A. (Buddhist Management) **หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต** **สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ** **หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙**	**๑.รหัสและชื่อหลักสูตร** **รหัสหลักสูตร** ภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ภาษาอังกฤษ: Bachelor of Arts Program in Buddhist Management **๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา** ชื่อเต็ม (ไทย): พุทธศาสตรบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ) ชื่อย่อ (ไทย) : พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ) ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Arts (Buddhist Management) ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.A. (Buddhist Management) **หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต** **สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ** **หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔**	**หมายเหตุ**
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	**หมวดวิชาศึกษาทั่วไป**	
วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	**วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต**	
๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม ๒(๒-๐-๔) **(Man and Society)** ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคมตามหลักการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน	**๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม ๓ (๓-๐-๖)** **(Man and Society)** ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม <u>การวิเคราะห์ปัญหาสังคมและแนวทางการแก้ไขปัญหาสังคมแบบสันติวิธี ความเป็นพลเมือง และการสื่อสารทางสังคมยุค New Normal</u>	-เพิ่มเติมหน่วยกิต - ปรับแก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป ๒(๒-๐-๔) **(General Law)** ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของ	**๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป ๓ (๓-๐-๖)** **(General Law)** <u>ศึกษาวิวัฒนาการของกฎหมาย ความหมายและลักษณะของกฎหมาย ที่มาของกฎหมาย</u>	-เพิ่มเติมหน่วยกิต

กฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชนที่เกี่ยวกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ และกฎหมายศาสนาอื่น	<u>ประเภทของกฎหมาย การใช้กฎหมาย การยกเลิกกฎหมาย กฎหมายเกี่ยวกับบุคคล ครอบครัว มรดก พินัยกรรม สัญญาประเภทต่างๆ ที่สำคัญ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายอาญา ความรับผิดในทางอาญา เหตุยกเว้นความผิดและเหตุยกเว้นโทษ เหตุลดโทษ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด กระบวนการยุติธรรมของไทย</u>	-ปรับแก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๑๐๗ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา (๒)(๒-๐-๔) (Technique of Higher Learning) ศึกษาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลทางอินเตอร์เน็ต วิธีแสวงหาความรู้ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ การเขียนรายงานและภาคนิพนธ์	**๐๐๐ ๑๑๑ ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ ๓ (๓-๐-๖)** (Language Skills for Learning) ความรู้เกี่ยวกับภาษาและทักษะภาษาที่จำเป็นต่อการสื่อสาร หลักการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้และสืบค้นข้อมูล การสืบค้นข้อมูลท้องถิ่นและข้อมูลสารสนเทศจากสื่อทุกประเภท การใช้ห้องสมุด วิธีการแสวงหาความรู้ การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการทักษะสัมพันธ์ทางภาษาในการสรุปความ ตีความ วิเคราะห์ วิจารณ์และสังเคราะห์ นำเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร วาจา และสื่อประสม	-รวมรายวิชาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา และภาษากับการสื่อสาร -เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อรายวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต -ย้ายเป็นวิชาเลือก
๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร ๒ (๒-๐-๔) (Language and Communication) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษากับการสื่อสาร การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านทักษะการเรียนรู้ภาษา ๔ ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ		
	๐๐๐ ๒๐๔ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๓ (๓-๐-๖) (English for Communications) ฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการฟังและการพูด การอ่านและการเขียนเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การทักทาย การแนะนำตัว การแสดงออกทางความรู้สึกและความคิดเห็นการแสดงบทบาทสมมติ ศึกษาโครงสร้างและการใช้ไวยากรณ์เพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ	-รวมรายวิชาภาษาอังกฤษเบื้องต้นและภาษาอังกฤษชั้นสูง -เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อรายวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)	**๐๐๐ ๒๐๕ ปรัชญาเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)**	-เปลี่ยนรหัสวิชา

(Introduction to Philosophy) ศึกษาความหมายและขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนาและวิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญา และสาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่างๆ พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก	(Introduction to Philosophy) <u>ศึกษาความหมาย ขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา สาขาปรัชญา สาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่าง ๆ พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก หลักการและวิธีให้เหตุผลทางปรัชญา</u>	-แก้ไขคำอธิบายรายวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Introduction to Logic) ศึกษานิมิต คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิภาค การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในแบบ ต่าง ๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรัตถานุมานและปฤจฉาวาทีแบบต่าง ๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆบทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสติวาท วิภาษวาทีของนาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์	**๐๐๐ ๑๑๓ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)** (Introduction to Logic) ศึกษานิมิต คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิภาค การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในแบบ ต่าง ๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรัตถานุมานและปฤจฉาวาทีแบบต่าง ๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆบทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสติวาท วิภาษวาทีของนาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต -ย้ายเป็นวิชาเลือก
๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป ๒(๒-๐-๔) (General Religions) ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย	**๐๐๐ ๒๓๓ ศาสนาทั่วไป ๓ (๓-๐-๖)** (General Religions) ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต -ย้ายเป็นวิชาเลือก
๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Introduction to Linguistics) ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์	**๐๐๐ ๑๑๐ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)** (Introduction to Linguistics) ศึกษาความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญ แนวคิดและทฤษฎีทางวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ศึกษาและวิเคราะห์ภาษาตามแนวภาษาศาสตร์	-เปลี่ยนรหัสวิชา -แก้ไขคำอธิบายรายวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต

(Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์		-ย้ายเป็นวิชาเลือก
๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) **(Basic Mathematics)** ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ข้อความประโยคเปิด ประพจน์ ตัวบ่งชี้ปริมาณ ค่าความจริง ตัวเชื่อมข้อความ และนิเสธ การหาค่าความจริง การสมมูลกัน การให้เหตุผล เซต ความหมายเซต ประเภทเซต เซตย่อย การเท่ากันของเซต การดำเนินการของเซต พีชคณิตของเซต และการประยุกต์เซต จำนวนจริง ระบบจำนวนจริง คุณสมบัติของจำนวนจริง สมการ อสมการ ค่าสัมบูรณ์ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชั่น ฟังชั่นเชิงซ้อน แมตริกซ์ การดำเนินการแมตริกซ์ การเท่ากัน การบวก การคูณ ดีเทอร์มิเนนท์ อินเวอร์ส แมตริกซ์	**๐๐๐ ๒๐๖ คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย ๓ (๓-๐-๖)** **(Mathematics and Statistics for Research)** ศึกษาพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ เซต การให้เหตุผล ระบบและคุณสมบัติของจำนวนจริง สมการและอสมการ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชั่น เมทริกซ์ หลักพื้นฐานทางสถิติ การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ และการหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง สถิติแบบบรรยาย สถิติทดสอบ การทดสอบสมมติฐาน รูปแบบการวิจัย การออกแบบการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป การเขียนโครงร่างการวิจัยและการเขียนรายงานผลการวิจัย	-รวมรายวิชาคณิตศาสตร์เบื้องต้นและ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย -เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อรายวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย ๒(๒-๐-๔) **(Basic Statistics and Research)** ศึกษาหลักพื้นฐานทางสถิติ การจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ การหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจายปกติ และความเบ้ ส่วนเบี่ยงเบน ความแปรปรวน ความน่าจะเป็น ค่าสถิติ Z T และ F ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมุติฐาน การวิจัยลักษณะและประเภทการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การเขียนโครงร่างการวิจัยและการเขียนรายงานผลการวิจัย		
วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	**วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต**	
๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย ๒(๒-๐-๔) **(Thai Politics and Government)** ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย สถาบันทางการเมือง และการปกครองของไทย กระบวนการทางการเมืองของไทย การจัดระเบียบการปกครองของไทย และพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครองของไทย	**<u>๐๐๐ ๑๐๗ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ๓ (๓-๐-๖)</u>** **(Introduction to Politics and Government)** ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง <u>พัฒนาการการเมืองการปกครอง</u> สถาบันทางการเมือง <u>กระบวนการทางการเมืองและการปกครอง การจัดระเบียบการปกครอง ปัญหาและอุปสรรคทางการเมือง และแนวคิดพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครอง</u>	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อรายวิชา - เพิ่มเติมหน่วยกิต - ปรับแก้ไขคำอธิบายรายวิชา

๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ๒(๒-๐-๔) (Economics in Daily Life) ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชีวิต ประจำวัน รูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจ การทำงานของกลไกราคาในตลาด บทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาและศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ	**๐๐๐ ๑๐๘ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น๓ (๓-๐-๖)** (Introduction to Economics) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ ระบบเศรษฐกิจ อุปสงค์ อุปทาน การกำหนดราคาดุลยภาพ พฤติกรรมผู้บริโภค ทฤษฎีการผลิต ตลาดในระบบเศรษฐกิจ รายได้ประชาชาติ การเงิน วัฏจักรเศรษฐกิจ ดุลการค้าและดุลการชำระเงิน การพัฒนาเศรษฐกิจ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และเทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจ บทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ โครงสร้างเศรษฐกิจ ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยและแนวทางแก้ไขและศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ	-เปลี่ยนรหัสวิชา -ปรับเปลี่ยนชื่อรายวิชา - เพิ่มเติมหน่วยกิต - ปรับแก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๒(๒-๐-๔) (Man and Environment) ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย	**๐๐๐ ๑๑๔ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๓ (๓-๐-๖)** (Man and Environment) ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ๒(๒-๐-๔) (Current World Affairs) ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลกทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน	**๐๐๐ ๑๑๕ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ๓ (๓-๐-๖)** (Current World Affairs) ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความ	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต

	ร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน	
๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) **(Basic English)** ศึกษากฎเกณฑ์และการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (Conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่านและเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กัน เน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่าง ๆ		-รวมเป็นรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร -ย้ายเป็นวิชาบังคับ
๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษชั้นสูง ๒(๒-๐-๔) **(Advanced English)** ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์และฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการอ่านการเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา		-รวมเป็นรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร -ย้ายเป็นวิชาบังคับ
๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) **(Basic Sanskrit)** ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยาอาขยาต การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรรตุวาจกจากธาตุ การแจกรูปกริยา แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	**๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)** **(Basic Sanskrit)** ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยาอาขยาต การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรรตุวาจกจากธาตุ การแจกรูปกริยา แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตชั้นสูง ๒(๒-๐-๔) **(Advanced Sanskrit)** ศึกษานามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพยยศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรรตุวาจกจากธาตุ	**๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาสันสกฤตชั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)** **(Advanced Sanskrit)** ศึกษานามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพยยศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรรตุ	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต

กริยาอาขยาตกรรมวาจก ภาววาจก ณิชันตกรรตุวาจก ณิชันตกรรมวาจก การสลับเปลี่ยนประโยคกรรตุวาจกเป็นกรรมวาจก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	วาจกจากธาตุ กริยาอาขยาตกรรมวาจก ภาววาจก ณิชันตกรรตุวาจก ณิชันตกรรมวาจก การสลับเปลี่ยนประโยคกรรตุวาจกเป็นกรรมวาจก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	
๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) **(Basic Thai)** ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม	**๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาไทยเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)** **(Basic Thai)** ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยชั้นสูง (๒-๐-๔) **(Advanced Thai)** ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟังข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่งกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย	**๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาไทยชั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)** **(Advanced Thai)** ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟังข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่งกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) **(Basic Chinese)** ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	**๐๐๐ ๒๒๐ ภาษาจีนเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)** **(Basic Chinese)** ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	-เปลี่ยนรหัสวิชา - เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนชั้นสูง ๒(๒-๐-๔) **(Advanced Chinese)** ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	**๐๐๐ ๒๒๑ ภาษาจีนชั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)** **(Advanced Chinese)** ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต

๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) **(Basic Japanese)** ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	**๐๐๐ ๒๒๒ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)** **(Basic Japanese)** ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	-เปลี่ยนรหัสวิชา - เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) **(Advanced Japanese)** ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	**๐๐๐ ๒๒๓ ภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)** **(Advanced Japanese)** ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) **(Basic Hindi)** ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการฟัง-อ่าน-เขียน-สนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน	**๐๐๐ ๒๒๔ ภาษาฮินดีเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)** **(Basic Hindi)** ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการฟัง-อ่าน-เขียน-สนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีชั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) **(Advanced Hindi)** ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	**๐๐๐ ๒๒๕ ภาษาฮินดีชั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)** **(Advanced Hindi)** ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย ๒ (๒-๐-๔) **(Thai Culture)** ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย	**๐๐๐ ๒๒๖ วัฒนธรรมไทย ๓ (๓-๐-๖)** **(Thai Culture)** ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม ๒ (๒-๐-๔) **(Man and Civilization)** ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของมนุษย์ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน	**๐๐๐ ๒๒๗ มนุษย์กับอารยธรรม ๓ (๓-๐-๖)** **(Man and Civilization)** ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัย	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต

ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและพัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่าง อารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	ปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและพัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่าง อารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๐๑ ชีวิตกับจิตวิทยา ๒(๒-๐-๔) (Life and Psychology) ศึกษาพัฒนาการและองค์ประกอบของชีวิต ความสัมพันธ์ของจิตวิทยากับการดำรงชีวิต วิเคราะห์คุณสมบัติของจิตใจลักษณะต่างๆ ผลของสุขภาพจิตที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์และการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อม	**๐๐๐ ๑๐๙ <u>จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน ๓ (๓-๐-๖)</u>** <u>(Psychology for Self-Development)</u> <u>ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางจิตวิทยาและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถวิเคราะห์ตนเองและผู้อื่น มีทักษะในการสื่อสาร สร้างสัมพันธภาพและทำงานเป็นทีม</u>	-เปลี่ยนรหัสวิชา - ปรับเปลี่ยนชื่อรายวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต -ปรับแก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๒๔๑วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกตวิทยา ๒(๒-๐-๔) (Physical Science and Technology) ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคสมัยต่างๆ ความคิดเกี่ยวกับเอกภพ ระบบสุริยะ เทคโนโลยี เทคโนโลยีทางการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การขนส่ง การสื่อสาร เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	**<u>๐๐๐ ๑๑๒ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๓ (๓-๐-๖)</u>** (Modern Science and Technology) ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ <u>ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคต่าง ๆ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน วิทยาศาสตร์ประยุกต์ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ หลักพื้นฐานทางเทคโนโลยี กระบวนการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ เทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น พระพุทธศาสนากับเทคโนโลยี</u>	-เปลี่ยนรหัสวิชา - ปรับเปลี่ยนชื่อรายวิชา - เพิ่มเติมหน่วยกิต - ปรับแก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ ๒(๒-๐-๔) (Introduction to Computer and Information Technology)	**<u>๐๐๐ ๑๐๓ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล ๓ (๓-๐-๖)</u>** <u>(Computer and Digital Technology)</u> <u>มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล องค์ประกอบระบบ</u>	-เปลี่ยนรหัสวิชา - ปรับเปลี่ยนชื่อรายวิชา

ศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประวัติของคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ ระบบดิจิทัล ภาษาคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ระบบการประมวลผล การวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนาระบบข้อมูลและการบริหารข้อมูล เครือข่ายและการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและเวิลด์ไวด์เว็บ ภัยคุกคามและความมั่นคงของระบบ จริยธรรมและสังคมไซเบอร์	<u>คอมพิวเตอร์ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ความปลอดภัย กฎหมาย และจริยธรรมในสังคมดิจิทัล มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต สื่อ และการสื่อสารยุคดิจิทัล และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดทำเอกสาร ตารางคำนวณ การนำเสนอข้อมูลได้ และรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต</u>	- เพิ่มเติมหน่วยกิต - ปรับแก้ไขคำอธิบายรายวิชา -ย้ายเป็นวิชาบังคับ
๐๐๐ ๒๖๔ สันติศึกษา ๒(๒-๐-๔) **(Peace Education)** ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้ง ความรุนแรง สันติภาพและปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและแนวปฏิบัติของนักสันติวิธีทั้งตะวันออก ตะวันตกและศาสนาต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในการป้องกันแก้ไขและเปลี่ยนผ่านความขัดแย้งและความรุนแรง อีกทั้งพัฒนาทักษะในกระบวนการการเสริมสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคมพหุวัฒนธรรมและมีขันติธรรมในการฟังและอยู่ร่วมกับศาสนาและชาติพันธุ์ต่างๆอย่างสันติสุข	**๐๐๐ ๒๒๘ สันติศึกษา ๓ (๓-๐-๖)** **(Peace Education)** ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้ง ความรุนแรง สันติภาพและปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและแนวปฏิบัติของนักสันติวิธีทั้งตะวันออก ตะวันตกและศาสนาต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในการป้องกันแก้ไขและเปลี่ยนผ่านความขัดแย้งและความรุนแรง อีกทั้งพัฒนาทักษะในกระบวนการการเสริมสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคมพหุวัฒนธรรมและมีขันติธรรมในการฟังและอยู่ร่วมกับศาสนาและชาติพันธุ์ต่างๆอย่างสันติสุข	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๒๖๕ หลักธรรมาภิบาล ๒(๒-๐-๔) **(Good Governance)** ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า	**๐๐๐ ๒๓๐ หลักธรรมาภิบาล ๓ (๓-๐-๖)** **(Good Governance)** ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๒๖๖ ภาวะผู้นำ ๒(๒-๐-๔) **(Leadership)** ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์งานในศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงศึกษา คุณลักษณะและบทบาทของผู้นำกับการใช้การสื่อสารที่เอื้ออาทร ผู้นำกับความเห็นที่ถูกต้องดีงามและความเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำ วิสัยทัศน์ผู้นำ ผู้นำกับการสร้างความสัมพันธ์	**๐๐๐ ๒๒๙ ภาวะผู้นำ ๓ (๓-๐-๖)** **(Leadership)** ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์งานในศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงศึกษา คุณลักษณะและบทบาทของผู้นำกับการใช้การสื่อสารที่เอื้ออาทร ผู้นำกับความเห็นที่ถูกต้องดีงามและความเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำ วิสัยทัศน์ผู้นำ ผู้นำ	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต

แห่งกรุณา โดยอาศัยองค์ความรู้ภาวะผู้นำตามทฤษฎีตะวันตกและภาวะผู้นำในทางพระพุทธศาสนา ถอดบทเรียนภาวะผู้นำของบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรทั้งในประเทศและระดับโลกที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเกิดสันติสุขแก่สังคมและชุมชนทั้งในประเทศและระดับโลก	กับการสร้างความสัมพันธ์แห่งกรุณา โดยอาศัยองค์ความรู้ภาวะผู้นำตามทฤษฎีตะวันตกและภาวะผู้นำในทางพระพุทธศาสนา ถอดบทเรียนภาวะผู้นำของบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรทั้งในประเทศและระดับโลกที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเกิดสันติสุขแก่สังคมและชุมชนทั้งในประเทศและระดับโลก	
	๐๐๐ ๒๓๑ การรู้เท่าทันสื่อ ๓ (๓-๐-๖) **(Media Literacy)** ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสื่อและสื่อปลอม อิทธิพลของสื่อปลอมที่มีต่อสังคม การตรวจสอบข่าว เทคนิคการรู้เท่าทันข่าวปลอม การรู้เท่าทันสื่อชวนเชื่อต่างศาสนา อันได้แก่สื่อชวนเชื่อที่บิดเบือนหลักพุทธธรรม สื่อชวนเชื่อ ที่ใส่ร้ายบุคคลหรือองค์กร โดยใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือจนสร้างความขัดแย้งในสังคม	เพิ่มเติมรายวิชา
	๐๐๐ ๒๓๒ ความรับผิดชอบต่อสังคม ๓ (๓-๐-๖) **(Social Responsibility)** ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละอายและความ ไม่ทนต่อการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต และ STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดความรู้ความ เข้าใจ ทักษะ เจตคติ ด้านการป้องกันการทุจริต	เพิ่มเติมรายวิชา
วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต	**วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต**	ปรับโครงสร้างเป็นไม่มีกลุ่มย่อย
๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี ๒ (๒-๐-๔) **(Pali Literature)** ศึกษาประวัติความหมายประเภทและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนาและปกรณ์วิเสส วรรณกรรมบาลีใน	**๐๐๐ ๑๓๔ วรรณกรรมพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)** **(Buddhist Literature)** ศึกษาประวัติและพัฒนาการของวรรณกรรมบาลีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่ศึกษาอยู่ในประเทศไทย โดยวิเคราะห์วรรณกรรมที่น่าสนใจ	- รวมรายวิชาวรรณคดีบาลี/งานวิจัยและวรรณกรร

ประเทศไทย และคุณค่าของวรรณกรรมบาลีต่อสังคมไทย	เช่น วิมุตติมรรค วิสุทธิมรรค มหาวงศ์ ทีปวงศ์ ศาสนวงศ์ เตภูมิกถา มังคลัตถทีปนี กาพย์มหาชาติ สังคีติยวงศ์ มงคลวิเสสกถา แก่นพุทธศาสน์ กรรมทีปนี พุทธธรรม พุทธวิทยา และพระไตรปิฎกฉบับสากล: วิถีธรรมจากพุทธปัญญา	มทางพระพุทธศาสนา -เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔) (Research and Literary Works on Buddhism) ศึกษางานวิจัยทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจ เช่น เตภูมิกถาของ พญาลิไท มังคลัตถทีปนีของพระสิริมังคลาจารย์ กาพย์มหาชาติของพระเจ้าทรงธรรม สังคีติยวงศ์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพน พระมงคล วิเสสกถาของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา วชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสน์ของพุทธทาส กรรมทีปนีของพระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร) พุทธธรรมของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) พุทธวิทยาของอาจารย์พร รัตนสุวรรณ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย		
๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา ๒ (๒-๐-๔) (Tipitaka Studies) ศึกษากำเนิด ความเป็นมา และพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสาระพระไตรปิฎก คำอธิบายโดยย่อของพระอรรถกถาจารย์ การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก	**๐๐๐ ๑๓๕ พระไตรปิฎกศึกษา ๓ (๓-๐-๖)** (Tipitaka Studies) ศึกษาประวัติและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนา โครงสร้างและเนื้อหาสำคัญของพระไตรปิฎก เช่น มหาวิภังค์ ภิกขุณีวิภังค์ และมหาวัคค์ในพระวินัยปิฎก พระสูตรสำคัญ เช่น พรหมชาลสูตร มหาปรินิพพานสูตร มหาสติปัฏฐานสูตร จูฬกัมมวิภังคสูตรในพระสุตตันตปิฎก ศึกษาสาระ	- รวมรายวิชาพระไตรปิฎกศึกษา/พระวินัยปิฎก/พระสุตตันตปิ

	เบื้องต้นของปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป นิพพานในพระอภิธรรมปิฎก การสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย พระไตรปิฎกบาลี อักษรต่างๆ และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาพระไตรปิฎก	ฎก/พระอภิธรรมปิฎก -เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก ๒ (๒-๐-๔) **(Vinaya Pitaka)** ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระวินัยปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวิภังค์ ภิกขุนีวิภังค์ มหาวรรค จุลวรรค และปริวาร โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก		
๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก ๒ (๒-๐-๔) **(Suttanta Pitaka)** ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระสุตตันตปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหาปรินิพพานสูตร อัคคัญญสูตร รวมทั้งประเด็นสำคัญที่น่าสนใจจากนิกายทั้ง ๕ นิกาย คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกาย และขุททกนิกาย โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ		
๐๐๐ ๒๕๐ พระอภิธรรมปิฎก ๒ (๒-๐-๔) **(Abhidhamma Pitaka)** ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก เนื้อหาสาระประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ		
๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์ ๒ (๒-๐-๔) **(Pali Grammar)**	**๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาบาลี ๓ (๓-๐-๖)** **(Pali)**	-รวมรายวิชา

ศึกษาการเขียน การอ่านภาษาบาลี ฐานกรณ์ การออกเสียงพยัญชนะสังโยค การเชื่อมอักษรด้วยสนธิกิริโยปกรณ์ ประเภทและวิธีแจกคำนามสังขยา อัพยยศัพท์ กิริยาอาขยาต นามกิตก์ กิริยากิตก์ สมาสและตัทธิต	ศึกษาบาลีไวยากรณ์ ประกอบด้วยอักขรวิธี วจีวิภาค และหลักการแต่ง-แปลบาลีเบื้องต้น	บาลีไวยากรณ์ / แต่งแปลบาลี -เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี ๒ (๒-๐-๔) (Pali Composition and Translation) ศึกษาการแต่งบาลี การแปลบาลีทั้งโดยอรรถและโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษา การแต่งและการแปลประโยคพิเศษและสำนวนที่ควรทราบ การแปลบาลีเป็นไทยและแปลไทยเป็นบาลีจากหนังสือที่กำหนด		
๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔) (History of Buddhism) ศึกษาประวัติศาสนาพระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต	**๐๐๐ ๑๓๗ ประวัติพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)** (History of Buddhism) ศึกษาประวัติพระพุทธศาสนาในอินเดีย การเผยแผ่พระพุทธศาสนาจากประเทศอินเดียไปในประเทศต่างๆ ความสำคัญ ลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา ฐานะและบทบาทของพระพุทธศาสนาในนานาประเทศ พระพุทธศาสนากับสังคมวัฒนธรรมในนานาประเทศ ขบวนการและองค์กรทางพระพุทธศาสนาในปัจจุบันและทิศทางในอนาคต และบทบาทของคณะสงฆ์ไทยกับการสืบพระพุทธศาสนาตามพุทธปณิธานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	ปรับรายวิชาประวัติพระพุทธศาสนา/การปกครองคณะสงฆ์ไทย -เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒ (๒-๐-๔) (Thai Sangha Administration) ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ การประยุกต์ การปกครองและการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย		
๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔) (Buddhist Festival and Traditions)	**๐๐๐ ๒๓๘ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)** (Buddhist Festival and Traditions)	-เปลี่ยนรหัสวิชา

ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมนั้น ๆให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง	ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาลและสมัยหลังพุทธกาล ความสำคัญ คุณค่าทางจริยธรรมของเทศกาลและพิธีกรรม เทศกาลและพิธีกรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ถือปฏิบัติในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อิทธิพลของเทศกาลและพิธีกรรมนั้นๆ ที่มีต่อสังคมไทย	-เพิ่มเติมหน่วยกิต -แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๒ (๒-๐-๔) (Dhamma in English) ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้ในภาษาอังกฤษ	**๐๐๐ ๒๓๙ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๓ (๓-๐-๖)** (Dhamma in English) ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้เป็นภาษาอังกฤษ ฝึกทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนธรรมภาคภาษาอังกฤษ	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต -แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ ๒ (๒-๐-๔) (Dhamma Communications) ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูด<u>ในที่ชุมชน</u> การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย		ตัดออก
๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ (๒) (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation I) ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิมิต ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิวรณ์ ๕ อุปกิเลส ๑๖ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและนำไปใช้ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นั่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ	**๐๐๐ ๑๔๐ กรรมฐาน ๑ ๓ (๒-๒-๕)** (Buddhist Meditation I) ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ ประโยชน์และวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิมิต ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิวรณ์ ๕ อุปกิเลส ๑๖ และฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	-ปรับปรุงรายวิชา -เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ ๑ (๑-๒-๔)	**๐๐๐ ๒๔๑ กรรมฐาน ๒ ๓ (๒-๒-๕)**	-ปรับปรุงรายวิชา

(Buddhist Meditation II) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติกายานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๒ ระยะ นั่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	(Buddhist Meditation II) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวกายานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ (๒) (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation III) ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัลลาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๓ ระยะ นั่งกำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	**๐๐๐ ๓๔๒ กรรมฐาน ๓ ๓(๒-๒-๕)** (Buddhist Meditation III) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวเวทนา-นุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัลลาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	-ปรับปรุงรายวิชา -เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ ๑ (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation IV) ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	**๐๐๐ ๔๔๓ กรรมฐาน ๔ ๓(๒-๒-๕)** (Buddhist Meditation IV) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐานและธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	-รวมรายวิชาธรรมะภาคปฏิบัติ ๕/ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ -เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต
๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (๒) (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation V)		

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจจสมุปบาท หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นั่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์		
๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ ๑ (๑-๒-๔) **(Buddhist Meditation VI)** ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับมหาสติปัฏฐานสูตร เช่น อปัณณกสูตร สติสูตร อาการบรรลุมรรคผลและคุณธรรมของพระอริยบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๖ ระยะ นั่งกำหนด ๖ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์		ตัดออก
๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ ๑ (๑-๒-๔) **(Buddhist Meditation VII)** ศึกษาวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน สภาวธรรมที่เกิดดับในขณะ ปฏิบัติฯ วิธีแก้สภาวธรรมของสำนักปฏิบัติธรรมในสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมหาสติปัฏฐานสูตร ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม และนั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์		-ตัดออก
หมวดวิชาเฉพาะ	**หมวดวิชาเฉพาะ**	
วิชาแกนทางการจัดการเชิงพุทธ ๓๓ หน่วยกิต	**วิชาแกนทางการจัดการเชิงพุทธ ๓๓ หน่วยกิต**	
๔๐๓ ๓๐๑ พุทธวิธีการบริหาร ๒ (๒-๐-๔) (Buddha's Administration Methods) ศึกษาความหมาย แนวคิด และทฤษฎีของการบริหาร แนวคิดการบริหารงาน พุทธวิธีการบริหารงานหลักการและวิธีการบริหารงานของพระพุทธเจ้า พุทธจริยาหลักพุทธธรรมเพื่อการบริหารงาน วิธีการบริหารงานตามแนวพุทธ กลวิธีและอุบายการบริหารของพระพุทธเจ้า และพุทธวิธีการบริหารงานที่ดี	๔๐๓ ๓๐๑ พุทธวิธีการบริหาร ๓ (๓-๐-๖) (Buddha's Administration Methods) ศึกษาความหมาย แนวคิด และทฤษฎีของการบริหาร พุทธวิธีการบริหารงาน หลักการและวิธีการบริหารงานของพระพุทธเจ้า พุทธจริยา หลักพุทธธรรมเพื่อการบริหารงานและการประยุกต์ใช้พุทธวิธีการบริหารงานกับองค์กรสมัยใหม่	ปรับคำอธิบายรายวิชาและปรับหน่วยกิต
๔๐๓ ๓๐๒ การจัดการทรัพย์สินของพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔) (Management of Buddhist Property)	๔๐๓ ๓๐๒ การจัดการทรัพย์สินของพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖) (Management of Buddhist Property)	ปรับคำอธิบายรายวิชา

ศึกษาถึงความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพย์สินของพระพุทธศาสนา กฎระเบียบที่ว่าด้วยศาสนสมบัติ การบริหารจัดการทรัพย์สิน การวิเคราะห์ทรัพย์สิน และแนวโน้มการจัดการทรัพย์สินของพระพุทธศาสนา	ศึกษาถึงความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพย์สิน กฎระเบียบที่ว่าด้วยศาสนสมบัติ การบริหารจัดการทรัพย์สิน การวิเคราะห์ทรัพย์สิน แนวโน้มการจัดการทรัพย์สินพระพุทธศาสนา และการปฏิรูป	และปรับหน่วยกิต
๔๐๓ ๓๐๓ กฎหมายสาหรับพระสงฆ์ ๒ (๒-๐-๔) (Related Laws for Sangha) ศึกษากฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบลักษณะที่มาและประเภทของกฎหมายขั้นตอน และวิธีการออกกฎหมายคณะสงฆ์ ความสัมพันธ์ของกฎหมายคณะสงฆ์กับกฎหมายอื่นๆ เปรียบเทียบกฎหมายคณะสงฆ์กับกฎหมายต่างๆ การบังคับใช้กฎหมายคณะสงฆ์การใช้อำนาจหน้าที่ของพระสังฆาธิการ กฎหมายปกครองที่เกี่ยวเนื่องกับพระสังฆาธิการเพื่อประโยชน์ในการบริหารกิจการของคณะสงฆ์ กฎหมายเกี่ยวกับที่ดินการครอบครองปรปักษ์ การทำนิติกรรมสัญญาการเช่าที่ดินและอาคารของวัด การเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายพระสงฆ์กับมรดกการเป็นโจทย์ จำเลยและพยานในศาลและศึกษากรณีตัวอย่างคดีที่ศาลตัดสินแล้วอันเกี่ยวข้องกับกฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบและกรณีศึกษา	๔๐๓ ๓๐๓ กฎหมายสาหรับพระสงฆ์ ๓ (๓-๐-๖) (Related Laws for Sangha) ศึกษากฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบ ลักษณะที่มาและประเภทของกฎหมาย ขั้นตอนและวิธีการออกกฎหมายคณะสงฆ์ ความสัมพันธ์ของกฎหมายคณะสงฆ์กับกฎหมายอื่น ๆ การบังคับใช้พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศของคณะสงฆ์ การใช้อำนาจหน้าที่ของพระสังฆาธิการ กฎหมายปกครองที่เกี่ยวเนื่องกับพระสังฆาธิการ เพื่อประโยชน์ในการบริหารกิจการของคณะสงฆ์	ปรับคำอธิบายรายวิชาและปรับหน่วยกิต
๔๐๓ ๓๐๔ การจัดการสาธารณูปการ ๓ (๓-๐-๖) (Monastery Compound Management) ศึกษาความหมายและความเป็นมาในการจัดการงานสาธารณูปการ การกำหนดส่วนพุทธาวาส สังฆาวาส การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตั้งแต่สมัยพุทธกาล ผังวัด กฎหมายที่เกี่ยวเนื่องกับการจัดผังวัด ระเบียบและการดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมในวัด กฎระเบียบการขออนุญาตตั้งวัด การพัฒนาวัดแผนการจัดการสาธารณูปการ ปัญหาและแนวโน้มการจัดการงานสาธารณูปการ	๔๐๓ ๓๐๔ การจัดการและพัฒนาสาธารณูปการ ๓ (๓-๐-๖) (Monastery Compound Management and Development) ศึกษาความหมายและความเป็นมาในการจัดการงานสาธารณูปการ กฎระเบียบการขออนุญาตตั้งวัดการกำหนดส่วนพุทธาวาส สังฆาวาส การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตั้งแต่สมัยพุทธกาล การจัดทำผังวัด กฎหมายที่เกี่ยวเนื่องกับการก่อสร้างระเบียบและการดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมในวัดการพัฒนาวัดแผนการจัดการสาธารณูปการ ปัญหาและแนวโน้มการจัดการงานสาธารณูปการ	ปรับชื่อวิชาและปรับคำอธิบายรายวิชา
๔๐๓ ๓๐๕ การจัดการกิจการพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖) (Management to Buddhist Affairs) ศึกษาความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับกิจการพระพุทธศาสนาพัฒนาการของกิจการพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาล และในประเทศไทยแนวโน้มเกี่ยวเนื่องกับกิจการพุทธศาสนาในอนาคต และกรณีศึกษา	๔๐๓ ๓๐๕ การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาสมัยใหม่ ๓ (๓-๐-๖) (Reform on Modern Buddhist Affairs) ศึกษาความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาสมัยใหม่ พัฒนาการของกิจการพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาลและในประเทศไทย และกรณีศึกษาการพัฒนากิจการพุทธศาสนาสมัยใหม่	ปรับชื่อวิชาและปรับคำอธิบายรายวิชา
๔๐๓ ๔๐๖ การศึกษาอิสระทางการจัดการเชิงพุทธ ๓ (๐-๖-๖) (Independent Studies)	๔๐๓ ๔๐๖ การศึกษาอิสระทางการจัดการเชิงพุทธ ๓ (๐-๖-๖) (Independent Studies)	ปรับคำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน เลือกปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ ณ หน่วยงานตามความสนใจเขียนเป็นรายงานผลของการปฏิบัติงานดังกล่าวในรูปของภาคนิพนธ์หรือสารนิพนธ์ โดยการควบคุมและแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา	ศึกษาค้นคว้าอิสระโดยใช้กระบวนการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเชิงพุทธ ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในองค์กรสงฆ์ องค์กรภาครัฐ องค์กรเอกชน อื่น ๆ โดยเขียนในรูปภาคนิพนธ์หรือสารนิพนธ์ โดยการควบคุมและแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา	และปรับหน่วยกิต
๔๐๓ ๓๐๗ การจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖) (Management on Buddhism Dissemination) ศึกษาความหมายการเผยแผ่ หลักการเผยแผ่ของพุทธศาสนาวิวัฒนาการการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคโลกาภิวัฒน์ แนวโน้มการจัดการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศึกษาองค์การเผยแผ่ในประเทศไทยและกรณีศึกษา	๔๐๓ ๓๐๗ การจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนายุคใหม่ ๓ (๓-๐-๖) (Buddhism Dissemination Management in the Modern Era) ศึกษาความหมายการเผยแผ่ หลักการเผยแผ่ของพุทธศาสนา วิวัฒนาการการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคโลกาภิวัฒน์ แนวโน้มการจัดการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศึกษาองค์การเผยแผ่ในประเทศไทย และกรณีศึกษา	ปรับชื่อวิชา

๔๐๓ ๓๐๘ การสังคมสงเคราะห์แนวพุทธ ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Social Work) ศึกษาความหมายของสังคมสงเคราะห์ ขอบเขตงานสังคมสงเคราะห์ จุดมุ่งหมายของงานสังคมสงเคราะห์วิธีการสังคมสงเคราะห์ กระบวนการของงานสังคมสงเคราะห์หน้าที่และจรรยาบรรณของนักสังคมสงเคราะห์ หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์ วิสัยทัศน์ของพระสงฆ์ต้นแบบกับการสังคมสงเคราะห์ และกรณีศึกษาองค์กรสังคมสงเคราะห์แนวพุทธศาสนา	๔๐๓ ๓๐๘ การสังคมสงเคราะห์แนวพุทธยุคการเปลี่ยนแปลง ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Social work in the changing Era) ศึกษาความหมายความสำคัญ แนวคิด ทฤษฎี ขอบเขตงาน จุดมุ่งหมาย วิธีการ กระบวนการ หน้าที่และจรรยาบรรณของนักสังคมสงเคราะห์ตามหลักพุทธธรรม วิสัยทัศน์ของพระสงฆ์ต้นแบบกับการสังคมสงเคราะห์ และกรณีศึกษาองค์กรสังคมสงเคราะห์แนวพุทธศาสนายุคการเปลี่ยนแปลง	ปรับชื่อวิชาและปรับคำอธิบายรายวิชา
๔๐๓ ๔๐๙ การพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลงเชิงพุทธ ๓ (๓-๐-๖) (Innovative Development for Changing in Buddhist) ศึกษาการสร้างความคิดสร้างสรรค์และสภาพแวดล้อมทางนวัตกรรม การนำกระบวนการใหม่ไปปฏิบัติในองค์การวิธีการคัดเลือกกระบวนการจัดการที่ต้องการเปลี่ยนแปลงปัจจัยแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขององค์การด้านเทคโนโลยี โครงสร้างองค์การ พฤติกรรม รูปแบบของการเปลี่ยนแปลง การจัดองค์การและกลยุทธ์ในการบริหาร การจัดการและการสร้างบรรยากาศที่ดีเพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์การ การจูงใจบุคลากรในหน่วยงาน การปรับปรุงองค์การ การควบคุมคุณภาพงานการใช้ทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามแนวพุทธ	๔๐๓ ๔๐๙ นวัตกรรมเชิงพุทธเพื่อการพัฒนาองค์กร ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Innovation for Organization Development) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี นวัตกรรม การบูรณาการหลักพุทธธรรมและการนำนวัตกรรมเชิงพุทธไปใช้ในการพัฒนาองค์กร พัฒนาทรัพยากรบุคคลสังคมและสิ่งแวดล้อม	ปรับชื่อวิชาและปรับคำอธิบายรายวิชา

๔๐๓ ๔๑๐ ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Leadership for management) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและความความหมาย เกี่ยวกับภาวะผู้นำลักษณะของภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำเพื่อการจัดการ ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ต้นแบบผู้นำ ภาวะผู้นำในยุคโลกาภิวัตน์ ผู้นำตามแนวพระพุทธสาสนา กรณีศึกษาผู้นำที่สร้างสันติสุขตามหลักพุทธธรรม	๔๐๓ ๔๑๐ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธในศตวรรษที่ ๒๑ ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Leadership Development in the ๒๑ st Century) การศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาภาวะผู้นำและการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำ ศึกษาคุณลักษณะผู้นำเชิงพุทธและการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธในศตวรรษที่ ๒๑	ปรับชื่อวิชาและปรับคำอธิบายรายวิชา
๔๐๓ ๔๑๑ การจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ ๓ (๓-๐-๖) (Sangha Educational Management) ศึกษาประวัติความเป็นมาของการศึกษาหลักการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ระบบการศึกษาคณะสงฆ์บทบาทของพระสงฆ์ต่อการบริหารจัดการการศึกษาการปฏิรูปการศึกษากับการศึกษาของคณะสงฆ์ กฎหมายที่เกี่ยวกับการศึกษาของคณะสงฆ์แนวโน้มการจัดการศึกษาของพระสงฆ์	๔๐๓ ๔๑๑ การพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ ๓ (๓-๐-๖) (The Development of Sangkha Educational Management) ศึกษาประวัติการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ วิเคราะห์สภาพการศึกษาคณะสงฆ์ในปัจจุบันและแนวโน้มการศึกษาสงฆ์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการการศึกษาของคณะสงฆ์ในอนาคต	ปรับชื่อวิชาและปรับคำอธิบายรายวิชา
๔๐๓ ๔๑๒ การอนุรักษ์และการจัดการพุทธศิลป์ ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Arts Conservation and Management) ศึกษาความหมายประวัติความเป็นมาขอบเขตของศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยก่อนประวัติศาสตร์และสมัยประวัติศาสตร์ลักษณะของพุทธศิลป์ วิวัฒนาการและอิทธิพลพุทธศิลป์ในด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรมปรัชญาธรรมทางวัตถุความสัมพันธ์พุทธศิลปะกับศาสตร์ต่างๆ สกุลศิลปะการสงวนรักษาการอนุรักษ์และการบริหารจัดการพุทธศิลป์ประโยชน์ของพุทธศิลป์		ตัดออก
	วิชาเฉพาะด้านทางการจัดการเชิงพุทธ ๓๒ หน่วยกิต	
๔๐๓ ๒๑๓ ความรู้เบื้องต้นทางการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Introduction to Management) ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบเขตของการจัดการ พัฒนาการของการจัดการ การจัดการภาครัฐ การจัดการทางธุรกิจ การวางแผน การติดต่อประสานงาน การวินิจฉัยสั่งการ การจัดการตามแนวบูรณาการ การจัดการตามแนวธรรมาภิบาลการจัดการ	๔๐๓ ๒๑๒ หลักการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Principles of Management) ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบเขตของการจัดการ พัฒนาการของการจัดการ การจัดการภาครัฐ การจัดการทางธุรกิจ การวางแผน การติดต่อประสานงาน การวินิจฉัยสั่งการ การจัดการตามหลักธรรมาภิบาลการจัดการและการบูรณาการ การจัดการด้วยหลักพุทธธรรม	ปรับรหัสวิชาชื่อวิชาและปรับคำอธิบายรายวิชา
๔๐๓ ๒๑๔ ทฤษฎีองค์การและการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Organization Theory and Management) ศึกษาทฤษฎี ความหมาย และแนวคิดเกี่ยวกับองค์การและการจัดการ การวางแผนเพื่อการจัดองค์การการจัดโครงสร้างขององค์การ การจัดการทรัพยากรบุคคลการอำนวยการ การควบคุมงาน การพัฒนาองค์การและการจัดการ การสร้างจุดเด่นขององค์การ กระบวนการขององค์การ การพัฒนาของทฤษฎีองค์การและการบริหารสมัยใหม่ การแก้ปัญหาความขัดแย้งและแนวทางแก้ไข ปัญหาในองค์การ และการจัดการทรัพยากรบุคคล	๔๐๓ ๒๑๓ ทฤษฎีองค์การและการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Organization Theory and Management) ศึกษาทฤษฎี ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับองค์การและการจัดการ การวางแผนเพื่อการจัดองค์การ การจัดโครงสร้างขององค์การ การจัดการทรัพยากรบุคคล การอำนวยการ การควบคุมงาน การพัฒนาองค์การและการจัดการ การสร้างจุดเด่นขององค์การ กระบวนการขององค์การ การพัฒนาของทฤษฎีองค์การและการบริหารสมัยใหม่การแก้ปัญหาความขัดแย้งและแนวทางแก้ไขปัญหา	ปรับรหัสวิชาและคำอธิบายรายวิชา

	ในองค์การ และการจัดการทรัพยากรบุคคล แนวคิดการจัดการบริหารองค์การในศตวรรษที่ ๒๑ แนวการพัฒนาองค์การ ด้วยระบบดิจิทัล	
๔๐๓ ๔๑๕ การจัดการเชิงกลยุทธ์ ๓ (๓-๐-๖) (Strategic Management) ศึกษาความหมาย แนวคิดและทฤษฎีการจัดการเชิงกลยุทธ์ ระบบข้อมูลเพื่อการจัดการการวิเคราะห์กลยุทธ์กับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติการประเมินและควบคุมกลยุทธ์ การจัดการทางกลยุทธ์กับมิติทางด้านสังคม กลยุทธ์การจัดการในสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และการจัดการเชิงกลยุทธ์	๔๐๓ ๔๒๐ การจัดการเชิงกลยุทธ์ ๓ (๓-๐-๖) (Strategic Management) ศึกษาความหมาย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ ระบบข้อมูลเพื่อการจัดการ การวิเคราะห์กลยุทธ์กับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การประเมินและควบคุมกลยุทธ์ การจัดการทางกลยุทธ์กับมิติทางด้านสังคม กลยุทธ์การจัดการในสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเชิง กลยุทธ์	ปรับรหัสวิชาและคำอธิบายรายวิชา

๔๐๓ ๓๑๖ ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ๓ (๓-๐-๖) (Digital for Sangha Administration) เพื่อศึกษารูปแบบของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กร อันเป็นการยกระดับคุณภาพงานบริการและการบริหารจัดการที่ต้องการปรับเปลี่ยนเข้าสู่ยุค DigitalGovernment เป็นพลังแห่งการขับเคลื่อนทุกภาคส่วนของประเทศเข้าสู่ยุคดิจิตอลเพื่อให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด		**ย้ายไปอยู่** วิชาเลือกเฉพาะสาขาการจัดการเชิงพุทธ
๔๐๓ ๓๑๗ การวิจัยเพื่อการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Managerial Research) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยกระบวนการและขั้นตอนการวิจัย การวางแผนและการออกแบบการวิจัย การเขียนโครงการวิจัย ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง สถิติสำหรับการวิจัย เทคนิคการรวมรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบริหารจัดการ การเขียนรายงานวิจัย การใช้ผลการวิจัยเพื่อการบริหารจัดการ ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการนำผลงานการวิจัยไปใช้ในการตัดสินใจเชิงบริหารจัดการ	๔๐๓ ๓๑๕ การวิจัยเพื่อการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Managerial Research) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย กระบวนการและขั้นตอนการวิจัย การวางแผนและการออกแบบการวิจัย การเขียนโครงการวิจัย ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ สถิติสำหรับการวิจัย เทคนิคการรวมรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานวิจัย การใช้ผลการวิจัยเพื่อการบริหารจัดการ และการนำผลงานการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการ	ปรับคำอธิบายรายวิชา
	๔๐๓ ๓๑๖ การบัญชีเบื้องต้น ๑ ๓ (๓-๐-๖) (Basic Accounting ๑) ศึกษาความหมาย และวัตถุประสงค์ของการบัญชี ประโยชน์ของข้อมูลทางการบัญชี วิวัฒนาการและจรรยาบรรณของบัญชี ความสำคัญของบัญชีต่อการประกอบธุรกิจและการจัดการคณะสงฆ์ การวิเคราะห์รายการค้า และวิธีการบันทึกบัญชีตามวงจรบัญชี	วิชาใหม่

	๔๐๓ ๓๑๗ การบัญชีเบื้องต้น ๒ ๓ (๓-๐-๖) (Basic Accounting ๒) ศึกษาความหมายของสินค้า การบันทึกรายการเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าต่าง ๆ การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป บัญชีแยกประเภท รายการปรับปรุงเมื่อสิ้นงวดบัญชี กระดาษทำการ ๘ ช่อง งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะทางการเงิน งบทดลองหลังปิดบัญชี	วิชาใหม่
๔๐๓ ๓๑๘ การบัญชีเพื่อการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Managerial Accounting) ศึกษาแนวคิดและหลักการทางบัญชี ประโยชน์ของข้อมูลทางบัญชี หลักการบัญชีขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สินและทุนการจัดทำบัญชีแยกประเภท การปรับปรุงบัญชีเมื่อสิ้นงวดและการจัดทำงบการเงินสำหรับธุรกิจให้บริการ ธุรกิจซื้อขายสินค้าและธุรกิจผลิตสินค้า วิธีการบัญชีเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มการจัดทำแผนงบประมาณ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงทางการเงิน และงบกระแสเงินสด การนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางธุรกิจ	๔๐๓ ๓๑๘ การบัญชีเพื่อการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Managerial Accounting) ศึกษาแนวคิดและหลักการทางบัญชี ประโยชน์ของข้อมูลทางบัญชี หลักการบัญชีขั้นพื้นฐานรวมทั้งการบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนการจัดทำบัญชีแยกประเภท การปรับปรุงบัญชีเมื่อสิ้นงวดและการจัดทำงบการเงินสำหรับธุรกิจให้บริการ ธุรกิจซื้อขายสินค้าและธุรกิจผลิตสินค้า วิธีการบัญชีเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มการจัดทำแผนงบประมาณงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทางการเงิน และงบกระแสเงินสด การนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางธุรกิจ	คงเดิม
๔๐๓ ๓๑๙ กฎหมายเพื่อการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Laws on Management) ศึกษาความหมายลักษณะปัจจัยและความสำคัญของการบริหารและการจัดการองค์กรการบริหารกับการออกกฎหมายขั้นตอนและวิธีการออกกฎหมายขององค์กรบริหารของรัฐการใช้อำนาจและการควบคุมการใช้อำนาจลักษณะกฎหมายปกครอง และศึกษากรณีตัวอย่างของคดีทางการจัดการ	๔๐๓ ๓๑๙ กฎหมายเพื่อการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Laws on Management) ศึกษาความหมายลักษณะปัจจัยและความสำคัญของการบริหารและการจัดการองค์กรการบริหารกับการออกกฎหมายขั้นตอนและวิธีการออกกฎหมายขององค์กรบริหารของรัฐการใช้อำนาจและการควบคุมการใช้อำนาจลักษณะกฎหมายปกครอง และศึกษากรณีตัวอย่างของคดีทางการจัดการ	คงเดิม
๔๐๓ ๔๒๐ ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (English for Management) ศึกษาโครงสร้างภาษาอังกฤษและศัพท์พื้นฐานทั่วไปทางการจัดการ การใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานทางวิทยาการจัดการ การติดต่อสื่อสารและการจัดการ การเข้าประชุมสัมมนา การรายงานและการเสนอผลงานทางด้านบริหารจัดการ ทักษะการอ่านตำราและเอกสารวิชาการและ ทักษะการอ่านหนังสือพิมพ์สำหรับการบริหารจัดการ	๔๐๓ ๒๑๔ ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (English for Management) ศึกษาโครงสร้างภาษาอังกฤษและศัพท์พื้นฐานทั่วไปทางการจัดการ การใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานทางวิทยาการจัดการ การติดต่อสื่อสารและการจัดการ การเข้าประชุมสัมมนา การรายงานและการเสนอผลงานทางด้านบริหารจัดการ ทักษะการอ่านตำราและเอกสารวิชาการ และทักษะการอ่านหนังสือพิมพ์สำหรับการบริหารจัดการ	ปรับรหัสรายวิชา
๔๐๓ ๔๒๑ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ๓ (๓-๐-๖) (Management Information Systems)	๔๐๓ ๔๒๑ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Management Information Systems)	ปรับคำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและโครงสร้างของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ การจัดการฐานข้อมูล การวางแผนพัฒนาระบบสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์การ การจัดการด้านการบริหารงานบุคคล การดำเนินการตรวจสอบ และระบบควบคุมสารสนเทศ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดองค์การกับระบบ ISO และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพย์สินทางพระพุทธศาสนา	ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและโครงสร้างของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ การจัดการฐานข้อมูล การวางแผนพัฒนาระบบสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์การ การจัดการด้านการบริหารงานบุคคล การดำเนินการตรวจสอบ และระบบควบคุมสารสนเทศ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดองค์การกับระบบ MIS และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพย์สินทางพระพุทธศาสนา	
๔๐๓ ๔๒๒ การจัดการวิถีชุมชน ๓ (๓-๐-๖) (Management of Local Community Way of Life) ศึกษาความหมาย ขอบข่าย แนวคิดและทฤษฎีการจัดการวิถีชุมชน คุณค่าของแหล่งเรียนรู้ในชุมชน การสำรวจแหล่งเรียนรู้ในชุมชน การจัดระบบฐานข้อมูลและการจัดการแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และจัดให้มีกรณีศึกษาชุมชนตัวอย่าง	๔๐๓ ๔๒๒ การจัดการวิถีชุมชนและแหล่งเรียนรู้ ๒ (๐-๔-๔) (Management of Local Community way and Learning Resources) ศึกษาความหมาย ขอบข่าย แนวคิดและทฤษฎีการจัดการวิถีชุมชน คุณค่าของแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบนวัตวิถี การจัดระบบฐานข้อมูลและการจัดการแหล่งเรียนรู้ และจัดให้มีกรณีศึกษาชุมชนตัวอย่าง	ปรับชื่อวิชาและคำอธิบายรายวิชา ปรับหน่วยกิต
๔๐๓ ๔๒๓ การบริหารชุมชนและการจัดการแหล่งเรียนรู้ ๒ (๒-๐-๔) (Community and Management Learning Center) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี รูปแบบและเทคนิคการบริหารชุมชน วิธีการในการจัดการ โดยเน้นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สิทธิชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน การวางแผนการจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของชุมชน โดยไม่ทำลายความสมดุลของระบบนิเวศและไม่สร้างปัญหาสิ่งแวดล้อม การร่วมมือขององค์กรชุมชน และองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดการแหล่งเรียนรู้		ตัดออก
	วิชาเลือกเฉพาะสาขาการจัดการเชิงพุทธ ๙ หน่วยกิต	
๔๐๓ ๔๒๔ การบริหารจัดการงบประมาณ ๓ (๓-๐-๖) (Budgeting Administration) ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และนโยบายเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ กระบวนการงบประมาณ เทคนิคและวิธีการวิเคราะห์งบประมาณ บทบาทของระบบการเมืองต่อการบริหารจัดการงบประมาณ การบริหารจัดการงบประมาณเพื่อพระพุทธศาสนา ปัญหาและแนวโน้มของการบริหารจัดการงบประมาณ	๔๐๓ ๔๒๓ การบริหารจัดการงบประมาณ ๓ (๓-๐-๖) (Budgeting Administration) ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และนโยบายเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ กระบวนการงบประมาณ เทคนิคและวิธีการวิเคราะห์งบประมาณ บทบาทของระบบการเมืองต่อการบริหารจัดการงบประมาณ การบริหารจัดการงบประมาณเพื่อพระพุทธศาสนา ปัญหาและแนวโน้มของการบริหารจัดการงบประมาณ	ปรับรหัสรายวิชา
๔๐๓ ๔๒๕ หลักการฝึกอบรมและการประชุม ๓ (๓-๐-๖) (Principle of Training and Meeting)	๔๐๓ ๔๒๔ หลักการฝึกอบรมและการประชุม ๓ (๓-๐-๖)	ปรับรหัสรายวิชา

ศึกษาหลักการ วิธีการ และกระบวนการเกี่ยวกับการฝึกอบรมและการประชุม บรรยากาศ ลักษณะหรือรูปแบบในการฝึกอบรมและการประชุมในสถานการณ์ต่างๆ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และการฝึกอบรมและการประชุมเพื่อประโยชน์ในการบริหารกิจการทางพระพุทธศาสนา	(Principle of Training and Meeting) ศึกษาหลักการ วิธีการ และกระบวนการเกี่ยวกับการฝึกอบรมและการประชุม บรรยากาศ ลักษณะหรือรูปแบบในการฝึกอบรมและการประชุมในสถานการณ์ต่างๆ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และการฝึกอบรมและการประชุมเพื่อประโยชน์ในการบริหารกิจการทางพระพุทธศาสนา	
๔๐๓ ๔๒๖ การจัดการทรัพยากรมนุษย์แนวพุทธ ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Human Resource Management) ศึกษาหลักการ หน้าที่ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรในองค์การการพยากรณ์เกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์ การวิเคราะห์งาน การวางแผน การสรรหา การคัดเลือก การปฐมนิเทศ การประเมินการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม การบรรจุแต่งตั้งระบบการจ่ายค่าตอบแทน ความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและพนักงาน สุขภาพ ความปลอดภัยคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ตามแนวพระพุทธศาสนา	๔๐๓ ๔๒๕ การจัดการทรัพยากรมนุษย์แนวพุทธ ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Human Resource Management) ศึกษาหลักการ หน้าที่ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรในองค์การ การพยากรณ์เกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์ การวิเคราะห์งาน การวางแผน การสรรหา การคัดเลือก การปฐมนิเทศ การประเมินการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม การบรรจุแต่งตั้งระบบการจ่ายค่าตอบแทน ความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและพนักงาน สุขภาพ ความปลอดภัย การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ตามแนวพระพุทธศาสนา	ปรับรหัสรายวิชา
๔๐๓ ๔๒๗ การจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓ (๓-๐-๖) (Management of The Philosophy of Self Sufficient) ศึกษาปรัชญา แนวคิด ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง ทฤษฎีใหม่และวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมระดับบุคคล ชุมชนประเทศชาติเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและมีภูมิคุ้มกันการวิเคราะห์ความสำเร็จของกรณีศึกษาที่มีการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้กับเหตุการณ์จริง	๔๐๓ ๔๒๖ การจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓ (๓-๐-๖) (Management of The Philosophy of Self Sufficient) ศึกษา แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และวิธีการนำไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับบุคคล ชุมชน ประเทศชาติเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและมีภูมิคุ้มกัน วิเคราะห์กรณีศึกษา ที่มีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการจนประสบความสำเร็จ	ปรับรหัสรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา
๔๐๓ ๔๒๘ ภาวะผู้นำและกลยุทธ์การเจรจาต่อรองทางการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Leadership and Managerial Negotiation Strategy) ศึกษาทฤษฎีภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำกับจริยธรรมภาวะผู้นำกับความคิดเชิงระบบและการแก้ไขปัญหา ภาวะผู้นำกับวิสัยทัศน์และการสื่อสารระหว่างในองค์กร ผู้นำกับการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมขององค์กร ผู้นำกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ กระบวนการเจรจาต่อรองเพื่อเป็นเครื่องมือทางการจัดการ การสร้างอิทธิพลตามแนวพุทธ ต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา	๔๐๓ ๔๒๗ ภาวะผู้นำและกลยุทธ์การเจรจาต่อรองทางการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Leadership and Managerial Negotiation Strategy) ศึกษาทฤษฎีภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำกับจริยธรรมภาวะผู้นำกับความคิดเชิงระบบและการแก้ไขปัญหา ภาวะผู้นำกับวิสัยทัศน์และการสื่อสารระหว่างในองค์กร ผู้นำกับการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมขององค์กร ผู้นำกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ กระบวนการเจรจาต่อรองเพื่อเป็นเครื่องมือทางการจัดการ การสร้างอิทธิพลตามแนวพุทธ ต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา	ปรับรหัสรายวิชา

หน่วยงานรัฐหน่วยงานเอกชนและอื่นๆ กลยุทธ์ในการเจรจาต่อรองที่ได้ผลและกรณีศึกษา	ผู้ใต้บังคับบัญชา หน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชนและอื่นๆ กลยุทธ์ในการเจรจาต่อรองที่ได้ผลและกรณีศึกษา	

๔๐๓ ๔๒๙ การสื่อสารกับการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Communication and Management) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร ความหมายและพัฒนาการของการสื่อสาร ความสำคัญและเป้าหมายของการสื่อสาร องค์ประกอบของการสื่อสารในการจัดการ วัตถุประสงค์ของการสื่อสารในการจัดการ โครงสร้างของการจัดการองค์การ พฤติกรรมบุคคลกับการสื่อสาร รูปแบบการสื่อสารในการจัดการองค์การ ระบบการสื่อสารขององค์การกิจกรรมการสื่อสารในการจัดการองค์การ การแก้ไขปัญหาโดยการจัดระบบการสื่อสารให้ประสานกันการสื่อสารกับการจัดการแนวพุทธ	๔๐๓ ๔๒๘ การสื่อสารกับการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Communication and Management) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร ความหมายและพัฒนาการของการสื่อสาร ความสำคัญ และเป้าหมายของการสื่อสาร องค์ประกอบของการสื่อสารในการจัดการ วัตถุประสงค์ของการสื่อสารในการจัดการ โครงสร้างของการจัดการองค์การ พฤติกรรมบุคคลกับการสื่อสาร รูปแบบการสื่อสารในการจัดการองค์การ ระบบการสื่อสารขององค์การ กิจกรรมการสื่อสารในการจัดการองค์การ การแก้ไขปัญหาโดยการจัดระบบการสื่อสารให้ประสานกันการสื่อสารกับการจัดการแนวพุทธ	ปรับรหัสรายวิชา
๔๐๓ ๔๓๐ การจัดการความรู้ ๓ (๓-๐-๖) (Knowledge Management) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิวัฒนาการการจัดการความรู้กลยุทธ์การจัดการองค์ความรู้ ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้ สรรพวิธีในการจัดการความรู้ การจัดการความรู้ในองค์กรธุรกิจ บุคลากรในการจัดการความรู้และทรัพยากรมนุษย์ระบบการจัดการความรู้การประเมินประสิทธิภาพของระบบ จัดการความรู้รวมถึงการจัดการความ รู้ในภาคอุตสาหกรรมและภาครัฐ	๔๐๓ ๔๒๙ การจัดการความรู้ ๓ (๓-๐-๖) (Knowledge Management) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิวัฒนาการการจัดการความรู้ กลยุทธ์การจัดการองค์ความรู้ ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้ สรรพวิธีในการจัดการความรู้ การจัดการความรู้ในองค์กรธุรกิจ บุคลากรในการจัดการความรู้และทรัพยากรมนุษย์ ระบบการจัดการความรู้ การประเมินประสิทธิภาพของระบบจัดการความรู้ รวมถึงการจัดการความรู้ในภาคอุตสาหกรรมและภาครัฐ	ปรับรหัสรายวิชา
๔๐๓ ๔๓๑ การไกล่เกลี่ยและการจัดการข้อพิพาท ๓ (๓-๐-๖) (Mediation and Conflict Management) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของการไกล่เกลี่ย และการจัดการข้อพิพาท การวิเคราะห์และการประเมินข้อพิพาท การเจรจาต่อรอง และรวมถึงเทคนิค วิธีการ และขั้นตอนการไกล่เกลี่ยและการจัดการข้อพิพาท และกรณีศึกษา	๔๐๓ ๔๓๐ การไกล่เกลี่ยและการจัดการข้อพิพาท ๓ (๓-๐-๖) (Mediation and Conflict Management) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของการไกล่เกลี่ย และการจัดการข้อพิพาท การวิเคราะห์และการประเมินข้อพิพาท การเจรจาต่อรอง และรวมถึงเทคนิค วิธีการ และขั้นตอนการไกล่เกลี่ยและการจัดการข้อพิพาท และกรณีศึกษา	ปรับรหัสรายวิชา

๔๐๓ ๔๓๒ การบริหารความเสี่ยงทางการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Risk Management) ศึกษารูปแบบของความเสี่ยง เครื่องมือการวัดความเสี่ยง แนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อลดความเสี่ยงทางการจัดการ การตัดสินใจภายใต้ความเสี่ยง ตัวแบบสำหรับประเมินความเสี่ยงขององค์กร การบริหารความเสี่ยงจากการดำเนินการ การจัดการความขัดแย้งและกลยุทธ์ในการสื่อสาร	๔๐๓ ๔๓๑ การบริหารความเสี่ยงทางการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Risk Management) ศึกษารูปแบบของความเสี่ยง เครื่องมือการวัดความเสี่ยง แนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อลดความเสี่ยงทางการจัดการ การตัดสินใจภายใต้ความเสี่ยง ตัวแบบสำหรับประเมินความเสี่ยงขององค์กร การบริหารความ	ปรับรหัสรายวิชา

เพื่อการบริหารความเสี่ยง จริยธรรมผู้บริหารและธรรมาภิบาลในการบริหารความเสี่ยง การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงขององค์กรเชิงพุทธ วิเคราะห์ถึงผลดีและผลเสียอันเกิดจากการบริหารความเสี่ยง	เสี่ยงจากการดำเนินการ การจัดการความขัดแย้งและกลยุทธ์ในการสื่อสารเพื่อการบริหารความเสี่ยง จริยธรรมผู้บริหารและธรรมาภิบาลในการบริหารความเสี่ยง การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงขององค์กรเชิงพุทธ วิเคราะห์ถึงผลดีและผลเสียอันเกิดจากการบริหารความเสี่ยง	
๔๐๓ ๔๓๓ มนุษยสัมพันธ์กับการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Human Relations and Management) ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และปัจจัยพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความต้องการของบุคลากรในองค์กร หลักการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการบริหาร หน้าที่และบทบาทความรับผิดชอบต่อองค์กรและสังคม การติดต่อสื่อสารกับการบริหารจัดการจิตวิทยาของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน หลักพุทธธรรมที่ช่วยส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์	๔๐๓ ๔๓๒ มนุษยสัมพันธ์กับการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Human Relations and Management) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและปัจจัยพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความต้องการของบุคลากรในองค์กร หลักการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการบริหาร หน้าที่และบทบาทความรับผิดชอบต่อองค์กรและสังคม การติดต่อสื่อสารกับการบริหารจัดการจิตวิทยาของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน หลักพุทธธรรมที่ช่วยส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์	ปรับรหัสวิชาและปรับหน่วยกิต
๔๐๓ ๔๓๔ จิตวิทยาการจัดการ ๒ (๒-๐-๔) (Managerial Psychology) ศึกษาถึงทฤษฎีและพฤติกรรมทางสังคมของบุคคล การปรับตนทางสังคมและการตัดสินใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น แรงจูงใจในการทำงาน ความพึงพอใจ ขวัญและกำลังใจในการทำงาน ศิลปะในการวิพากษ์วิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ วิธีบริหารคนให้มีพลังสร้างสรรค์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาสภาพการทำงาน สิ่งแวดล้อมในการทำงาน ความปลอดภัยในการทำงาน ความเหนื่อยล้าและประสิทธิภาพในการทำงาน และจิตวิทยาการจัดการตามแนวพุทธ	๔๐๓ ๔๓๓ จิตวิทยาการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Managerial Psychology) ศึกษาถึงทฤษฎีและพฤติกรรมทางสังคมของบุคคล การปรับตนทางสังคมและการตัดสินใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น แรงจูงใจในการทำงาน ความพึงพอใจ ขวัญและกำลังใจในการทำงาน ศิลปะในการวิพากษ์วิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ วิธีบริหารคนให้มีพลังสร้างสรรค์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาสภาพการทำงานสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ความปลอดภัยในการทำงาน ความเหนื่อยล้าและประสิทธิภาพในการทำงาน และจิตวิทยาการจัดการตามแนวพุทธ	ปรับรหัสวิชาและปรับหน่วยกิต
๔๐๓ ๔๓๕ การจัดการงานสารบรรณและธุรการ ๒ (๒-๐-๔) (Correspondenceand Routine Work Management) ศึกษาลักษณะความหมาย และโครงสร้างของการจัดการงานสารบรรณและธุรการ หลักทฤษฎีเกี่ยวกับงานสารบรรณ บทบาทและความสำคัญของงานสารบรรณ กลไกของระบบการทำงาน การควบคุมดูแลงานในสำนักงาน ระบบของการรายงาน การสรุปผลของงาน การเขียนโครงการเกี่ยวกับการบริหารกิจการคณะสงฆ์	๔๐๓ ๔๓๔ การจัดการงานสารบรรณและธุรการ ๓ (๓-๐-๖) (Correspondenceand Routine Work Management) ศึกษาลักษณะความหมาย และโครงสร้างของการจัดการงานสารบรรณและธุรการ หลักทฤษฎีเกี่ยวกับงานสารบรรณ บทบาทและความสำคัญของงานสารบรรณ กลไกของระบบการทำงาน การควบคุมดูแลงานในสำนักงาน ระบบของการรายงาน การสรุปผลของงาน การเขียนโครงการเกี่ยวกับการบริหารกิจการคณะสงฆ์	ปรับรหัสวิชาและปรับหน่วยกิต
๔๐๓ ๔๓๖ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ๒ (๒-๐-๔) (English for Communication and Information Retrieval)	๔๐๓ ๔๓๕ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ๓ (๓-๐-๖) (English for Communication and Information Retrieval)	ปรับรหัสวิชาและปรับหน่วยกิต

ศึกษาและพัฒนาด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อการติดต่อสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การสืบค้นและการใช้พจนานุกรม โดยอาศัยการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบสารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาของตนเองจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	ศึกษาและพัฒนาด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การสืบค้นและการใช้พจนานุกรม โดยอาศัยการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบสารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาของตนเองจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	
๔๐๓ ๔๓๗ การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน ๒ (๒-๐-๔) (Current Affair Analysis) ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดในโลกในปัจจุบัน ด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา ศาสนาและวัฒนาธรรม การวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ปัจจุบัน ศึกษาแนวโน้มของโลกปัจจุบันในด้านต่างๆ และการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของพระพุทธศาสนาในประเทศไทย	๔๐๓ ๔๓๖ การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน ๓ (๓-๐-๖) (Current Affair Analysis) ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดในโลกในปัจจุบัน ด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา ศาสนาและวัฒนาธรรม การวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ปัจจุบัน ศึกษาแนวโน้มของโลกปัจจุบันในด้านต่างๆ และการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของพระพุทธศาสนาในประเทศไทย	ปรับรหัสวิชาและปรับหน่วยกิต
๔๐๓ ๔๓๘ สัมมนาการจัดการกิจการคณะสงฆ์ ๒ (๒-๐-๔) (Seminar on Sangha Management) ศึกษาการจัดการกิจการคณะสงฆ์ พัฒนาการจัดการกิจการคณะสงฆ์ ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ศึกษากระบวนการและวิธีการแก้ไขปัญหา ฝึกปฏิบัติในการแสดงความคิดเห็นและกระบวนการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ของการจัดการกิจการคณะสงฆ์และแนวโน้มในการจัดการกิจการคณะสงฆ์ไทยในอนาคต	๔๐๓ ๔๓๗ สัมมนาการจัดการกิจการคณะสงฆ์ ๓ (๓-๐-๖) (Seminar on Sangha Management) ศึกษาการจัดการกิจการคณะสงฆ์ พัฒนาการจัดการกิจการคณะสงฆ์ ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ศึกษากระบวนการและวิธีการแก้ไขปัญหา ฝึกปฏิบัติในการแสดงความคิดเห็นและกระบวนการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ของการจัดการกิจการคณะสงฆ์และแนวโน้มในการจัดการกิจการคณะสงฆ์ไทยในอนาคต	ปรับรหัสวิชาและปรับหน่วยกิต
๔๐๓ ๔๓๙ การประชาสัมพันธ์เชิงพุทธ ๒ (๒-๐-๔) (Buddhist Public Relations) ศึกษาความหมายปรัชญาประเภทวัตถุประสงค์ องค์ประกอบ เครื่องมือและสื่อของยุทธวิธีการประชาสัมพันธ์และการสารสนเทศอื่นๆ ศึกษาการเผยแพร่พุทธธรรมที่ใช้แนวทางของการประชาสัมพันธ์ บทบาทของพระพุทธเจ้าในการเผยแพร่และหลักการเผยแพร่ธรรมะร่วมสมัยและกรณีศึกษาพระสงฆ์ที่ประสบผลสำเร็จในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา	๔๐๓ ๔๓๘ การประชาสัมพันธ์เชิงพุทธ ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Public Relations) ศึกษาความหมายปรัชญาประเภทวัตถุประสงค์ องค์ประกอบเครื่องมือและสื่อของยุทธวิธีการประชาสัมพันธ์และการสารสนเทศอื่นๆ ศึกษาการเผยแพร่พุทธธรรมที่ใช้แนวทางของการประชาสัมพันธ์ บทบาทของพระพุทธเจ้าในการเผยแพร่และหลักการเผยแพร่ธรรมะร่วมสมัยและกรณีศึกษาพระสงฆ์ที่ประสบผลสำเร็จในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา	ปรับรหัสวิชาและปรับหน่วยกิต
๔๐๓ ๔๔๐ การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาในอาเซียน ๒ (๒-๐-๔) (Management on Buddhism in Asean Countries)	๔๐๓ ๔๓๙ การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาในอาเซียน ๓ (๓-๐-๖) (Management on Buddhism in Asean Countries)	ปรับรหัสวิชาและปรับหน่วยกิต

ศึกษาประวัติความเป็นมาพัฒนาการประชาคมอาเซียน วัตถุประสงค์ เสาหลักของประชาคมอาเซียนพระพุทธศาสนาในประชาคมอาเซียน พัฒนาการกิจการพระพุทธศาสนาในอาเซียนแนวโน้มการจัดการกิจการพระพุทธศาสนาในอาเซียน	ศึกษาประวัติความเป็นมา พัฒนาการประชาคมอาเซียน วัตถุประสงค์ เสาหลักของประชาคมอาเซียนพระพุทธศาสนาในประชาคมอาเซียน พัฒนาการกิจการพระพุทธศาสนาในอาเซียน แนวโน้มการจัดการกิจการพระพุทธศาสนาในอาเซี**ยน**	
	๔๐๓ ๔๔๐ ดิจิทัลเพื่อการพัฒนากิจการคณะสงฆ์ ๓ (๓-๐-๖) (Digital for Sangha Development) เพื่อศึกษารูปแบบของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กร อันเป็นการยกระดับคุณภาพงานบริการและการบริหารจัดการที่ต้องการปรับเปลี่ยนเข้าสู่ยุคดิจิทัล เป็นพลังแห่งการขับเคลื่อนทุกภาคส่วนของประเทศเข้าสู่ยุคดิจิทัลเพื่อให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	ปรับมาจากวิชาเฉพาะด้านทางการจัดการเชิงพุทธ
	๔๐๓ ๔๔๑ อยุธยาศึกษาเมืองมรดกโลก ๓ (๓-๐-๖) (Ayutthaya of World Heritage) ศึกษาสภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสต์ ศิลปะ วรรณกรรม เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพสังคมเศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาในอนาคต รวมถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของอยุธยาในฐานะเมืองมรดกโลก	วิชาใหม่
	๔๐๓ ๔๔๒ การบริหารชุมชนวัตวิถี ๓ (๓-๐-๖) (Narawathi Community Management) ศึกษาภูมิปัญญา วิถี วัฒนธรรม ลักษณะการบริหารชุมชนเชิงพุทธของผู้นำ ด้านการมีส่วนร่วมและการจัดการความขัดแย้ง ศึกษาอัตลักษณ์โดยใช้การจัดการสมัยใหม่เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มตามแนวแศรษฐกิจสร้างสรรค์	

ภาคผนวก ค
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๖๑

เพื่อให้การบริหารงานจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ จึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑"

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒

๓.๒ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐

๓.๓ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๑

ข้อ ๔ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

"มหาวิทยาลัย" หมายความว่า มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

"สภามหาวิทยาลัย" หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

"สภาวิชาการ" หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

"นิสิต" หมายความว่า ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือวิธีการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับ

หมวด ๑
คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

ข้อ ๗ ผู้สมัครเข้าศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังนี้

๗.๑ คุณสมบัติของพระภิกษุสามเณรผู้สมัครเข้าศึกษา

๗.๑.๑ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ

๗.๑.๒ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๑.๓ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๔ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ

๗.๑.๕ เป็นพระสังฆาธิการ หรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๑.๖ เป็นพระสังฆาธิการ หรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สอบได้นักธรรมชั้นเอกและสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือ

๗.๑.๗ เป็นผู้สอบได้นักธรรมชั้นเอก และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้วต้องศึกษาวิชาบาลี ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๘ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว ต้องศึกษาวิชาบาลีไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๙ เป็นผู้ที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษเพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด

๗.๑.๑๐ ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถานศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติ หรือวินัย

๗.๑.๑๑ ผู้เข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ ต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๗.๑.๔, ๗.๑.๖, ๗.๑.๗, ๗.๑.๘ และข้อ ๗.๑.๑๐

๗.๒ คุณสมบัติของคฤหัสถ์ผู้สมัครเข้าศึกษา

๗.๒.๑ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม หรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ

๗.๒.๒ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม หรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๒.๓ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๒.๔ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ

๗.๒.๕ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้วต้องศึกษาวิชาบาลีไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๒.๖ เป็นผู้ที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด

๗.๒.๗ ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติ หรือวินัย

๗.๒.๘ ผู้เข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ ต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๗.๒.๔, ๗.๒.๕ และข้อ ๗.๒.๗

ข้อ ๘ มหาวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีในแต่ละปีการศึกษา

ข้อ ๙ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตเพื่อเข้าศึกษาในอีกสาขาวิชาหนึ่งได้ ทั้งนี้ ให้มีการโอนหรือเทียบโอนผลการศึกษาตามเกณฑ์ และวิธีการที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด และต้องมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต และมีเวลาศึกษาอีกไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ

ข้อ ๑๐ การนับวันต่าง ๆ ตามข้อบังคับนี้ มหาวิทยาลัยจะประกาศให้ทราบเป็นปี ๆ ไป

หมวด ๒
การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๑๑ การจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยให้ใช้ระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๑ ภาคการศึกษาที่ ๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๑.๒ ภาคการศึกษาที่ ๒ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

นอกจากนั้น จะจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ต่อจากภาคการศึกษาที่ ๒ อีก ๑ ภาคก็ได้ โดยมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติ ภาคการศึกษาฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ

ข้อ ๑๒ ระยะเวลาการศึกษาระดับปริญญาตรี

๑๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษารวมการปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา และการปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้นับเข้าในปีการศึกษาที่ ๕ ยกเว้นในกรณีข้อ ๙ ให้เป็นไปตามระยะเวลาการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๓ หลักสูตรระดับปริญญาตรี ให้ศึกษารายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๔ การคิดหน่วยกิต

๑๔.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๔.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึก หรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๔.๓ การฝึกงาน หรือฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๔.๔ การทำโครงงาน หรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ ๑๕ ให้แต่ละคณะ หรือวิทยาลัยกำหนดหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องเรียน โดยต้องมีหมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรีตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร

ข้อ ๑๖ การเลือกและการขอเปลี่ยนสาขาวิชา หรือวิชาเอกให้เป็นหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะ หรือวิทยาลัยที่จะออกประกาศ หรือกำหนดหลักเกณฑ์

ข้อ ๑๗ ให้แต่ละคณะ หรือวิทยาลัยส่งชื่อรายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียน

ภายหลังวันลงทะเบียนรายวิชาแล้วหากคณะ หรือวิทยาลัยจำเป็นต้องเปิดสอนรายวิชาใหม่เพิ่มขึ้นหรือไม่เปิดสอนรายวิชาใดที่ได้แจ้งไว้ก็ให้ดำเนินการได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และต้องแจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑๕ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ ให้สำนักทะเบียนและวัดผลออกประกาศ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ ซึ่งไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ในการรับนิสิตที่จะขอย้ายจากคณะ หรือวิทยาลัยต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย หรือโอนจากสถาบันการศึกษาอื่นโดยจะต้องมีเวลาการศึกษาต่อเนื่องในคณะ หรือวิทยาลัยที่เข้าศึกษาใหม่ไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต

ข้อ ๑๙ การเทียบฐานะชั้นปีที่ของนิสิตในมหาวิทยาลัยกำหนดจำนวนหน่วยกิตที่นิสิตลงทะเบียนเรียนและสอบได้ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเป็นเกณฑ์พิจารณา และกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค

ข้อ ๒๐ สภาพนิสิตแบ่งออกได้ ดังนี้

๒๐.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

๒๐.๒ นิสิตสภาพรอพินิจ ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐

การจำแนกสภาพนิสิตจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค ทั้งนี้ ยกเว้นนิสิตที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก ซึ่งการจำแนกสภาพจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่ ๒ นับแต่เริ่มเข้าศึกษา

สำนักทะเบียนและวัดผลจะต้องแจ้งสภาพรอพินิจให้นิสิตที่มีสภาพเช่นนั้นและอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตผู้นั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๒๑ การลาพัก และการขอกลับเข้าศึกษาต่อ นิสิตอาจยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๒๑.๑ ถูกเกณฑ์ หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๒๑.๒ ได้รับทุนการศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

๒๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งของแพทย์โดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อมหาวิทยาลัย

๒๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตขอลาพักก่อนลงทะเบียนรายวิชา หรือก่อนเปิดภาคการศึกษา นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัดอย่างช้าภายใน ๗ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษา

และต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิตไว้ หากไม่ปฏิบัติตามมหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิต และให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตทันที

อนึ่ง ถ้านิสิตขอลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว หรือในระหว่างภาคการศึกษา นิสิตต้องยื่นคำร้องโดยเร็วที่สุด และจะต้องมีเวลาศึกษาโดยสม่ำเสมอในระยะก่อนการยื่นคำร้องขอลาพัก หากรายวิชาใดนิสิตขาดเรียนเกินกว่าร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ถือว่าได้ผลการศึกษาระดับ F เฉพาะรายวิชานั้น และให้นำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๒๒ ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอนุมัติให้นิสิตลาพักได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ ถ้านิสิตยังมีความจำเป็นที่จะต้องขอลาพักต่อไปอีก ให้ยื่นคำร้องขอลาพักใหม่ตามวิธีการดังกล่าวแล้ว

นิสิตที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาต่อ จะต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดก่อนวันเปิดภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน หากไม่ปฏิบัติตามจะไม่มีสิทธิ์ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นว่ามีเหตุสำคัญ และจำเป็นที่ทำให้นิสิตผู้นั้นไม่สามารถยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาได้ทันตามกำหนด จะอนุมัติให้เป็นกรณีพิเศษก็ได้

ข้อ ๒๓ คณะหรือวิทยาลัยต้องแจ้งรายชื่อนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษาและรายชื่อนิสิตที่ขอกลับเข้าศึกษาต่อให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

หมวด ๓
การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต การลงทะเบียน การเพิ่มและการถอนรายวิชา

ข้อ ๒๔ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๒๔.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนดมายื่นต่อสำนักทะเบียนและวัดผลด้วยตนเองตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒๔.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วัน หลังจากวันที่กำหนดไว้ มิฉะนั้น จะถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบตามความในวรรคแรกแล้ว ต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นในกรณีที่คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นว่ามีเหตุสุดวิสัยจึงอนุญาตให้มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนได้ ทั้งนี้ ต้องทำให้เสร็จเรียบร้อยภายใน ๗ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

๒๔.๓ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้

ข้อ ๒๕ การลงทะเบียนรายวิชา

๒๕.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาตามที่ประสงค์จะศึกษาตามรูปแบบ และหลักเกณฑ์ที่สำนักทะเบียนและวัดผลกำหนด

๒๕.๒ ให้มีการลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษา และการลงทะเบียนทุกครั้ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๕.๓ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาด้วยตนเองตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียม และส่วนที่ค้างชำระ (ถ้ามี) ให้เรียบร้อยจึงถือว่าการลงทะเบียนนั้นสมบูรณ์ และนิสิตจะได้รับรายงานผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

๒๕.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนรายวิชาหลังจากวันที่สำนักทะเบียนและวัดผลกำหนดให้ถือว่าลงทะเบียนช้า ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเป็นพิเศษตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

๒๕.๕ นิสิตไม่ลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ๗ วันแรกของภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยให้ลงทะเบียนเรียนได้เป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ ระยะเวลาที่พ้นกำหนดนั้นต้องไม่เกิน ๗ วัน และต้องชำระค่าธรรมเนียมตามข้อ ๒๕.๔

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนรายวิชาเป็นกรณีพิเศษเช่นนี้ ถ้าเวลาเรียนนับจากวันที่ลงทะเบียนรายวิชาเหลืออยู่ไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของภาคการศึกษานั้นก็ให้มีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนด้วย แต่ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาที่เหลือ

๒๕.๖ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติภาคใดภาคหนึ่งที่มหาวิทยาลัยเปิดทำการสอนจะต้องลาพักการศึกษาภายใต้เงื่อนไขที่ได้ระบุไว้ในข้อ ๒๑ หากไม่ปฏิบัติตามมหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิต และให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตทันที

๒๕.๗ ถ้าไม่เกินกำหนด ๒ ปีการศึกษาปกตินับจากวันที่มหาวิทยาลัยถอนชื่อนิสิตออกจากทะเบียนนิสิตตามข้อ ๒๑.๔ ข้อ ๒๕.๖ และข้อ ๕๘.๓.๑๓ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตผู้นั้นกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ได้เมื่อมีเหตุอันสมควรโดยให้ถือระยะเวลานั้นเป็นระยะเวลาพักการศึกษา

ในกรณีเช่นนี้ นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมเสมือนเป็นผู้ลาพักการศึกษา รวมทั้งค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ค้างชำระ (ถ้ามี) ด้วย

ข้อ ๒๖ จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนได้ มีดังนี้

๒๖.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ให้ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติได้ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

๒๖.๒ นิสิตสภาพรอพินิจในภาคการศึกษาปกติ ให้ลงทะเบียนรายวิชาได้ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ส่วนภาคฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๒๖.๓ นิสิตพิเศษที่มหาวิทยาลัยอนุมัติรับเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษให้ลงทะเบียนรายวิชาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๖.๔ หลักสูตรระดับปริญญาตรีให้สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดในข้อ ข้อ ๑๒

ข้อ ๒๗ นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนรายวิชา นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๖ ต้องยื่นคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๒๘ การขอเพิ่ม หรือการขอถอนรายวิชา

๒๘.๑ การขอเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือภายใน ๗ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อนโดยได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๘.๒ การขอถอนรายวิชา ต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษาภายในเงื่อนไข และให้มีผล ดังต่อไปนี้

๒๘.๒.๑ ถ้าขอถอนภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ๗ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน หรือนิสิตที่ถูกสั่งพักการศึกษา รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏสัญลักษณ์ W ในระเบียน

๒๘.๒.๒ ถ้าขอถอนเมื่อพ้นกำหนด ๑๔ วันแรก แต่ยังอยู่ภายใน ๔๕ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือเมื่อพ้นกำหนด ๗ วันแรก แต่ยังอยู่ภายใน ๒๐ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน

ถือว่านิสิตถอนตัวจากการศึกษารายวิชานั้น และจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชานั้น ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒๘.๒.๓ การขอถอนเมื่อพ้นกำหนด ตามข้อ ๒๘.๒.๒ นั้นจะกระทำมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติด้วยเหตุผลพิเศษ ในกรณีเช่นนี้ นิสิตจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ถอนนั้น

๒๘.๒.๔ นิสิตจะถอนรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนแล้วจนเหลือจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่า ๙ หน่วยกิตในภาคการศึกษาปกติไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย

ข้อ ๒๙ มหาวิทยาลัยจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ รวมทั้งสิทธิ์การได้รับค่าธรรมเนียมคืนในบางกรณี ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

หมวด ๔
การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๓๐ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนไว้แต่ละภาคการศึกษา

ข้อ ๓๑ การวัดผลการศึกษาอาจทำได้หลายวิธี ในระหว่างภาคการศึกษาจะมีการสอบทุกรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ในภาคการศึกษานั้น ถ้ารายวิชาใดไม่มีการสอบให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยประกาศให้นิสิตทราบก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๓๒ นิสิตต้องมีเวลาศึกษาในแต่ละรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาที่ทำการเรียนการสอนทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้น จึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นกรณีตามข้อ ๒๕.๕

นิสิตผู้มีเวลาศึกษาในรายวิชาใดไม่ครบเกณฑ์กำหนดดังกล่าว และมิได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย จะได้ระดับ F ในรายวิชานั้น และให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๓๓ การประเมินผลการศึกษา ระบบการประเมินผลการศึกษา

ระบบการประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้นให้มีผลการศึกษาระดับ (Grade) และค่าระดับ (Grade-point) ดังนี้

ผลการศึกษา		ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม	(Excellent)	A	๔.๐
ดีมาก	(Very Good)	B+	๓.๕
ดี	(Good)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี	(Very Fair)	C+	๒.๕
พอใช้	(Fair)	C	๒.๐
ค่อนข้างพอใช้	(Quite Fair)	D+	๑.๕
อ่อน	(Poor)	D	๑.๐
ตก	(Failed)	F	๐

ทั้งนี้ เกณฑ์คะแนนต่ำสุด ที่ถือว่าผ่านในรายวิชานั้น ๆ คือระดับ D

ข้อ ๓๔ การให้ระดับ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๓๔.๑ นิสิตเข้าสอบ และสอบตก

๓๔.๒ นิสิตขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย

๓๔.๓ นิสิตไม่มีสิทธิ์เข้าสอบ ตามข้อ ๓๒

๓๔.๔ นิสิตขอถอนรายวิชาในกรณีอื่น นอกจากที่ไม่ระบุไว้ในข้อ ๒๘.๒.๔

๓๕.๕ นิสิตไม่แก้ผลการศึกษาที่ไม่สมบูรณ์ (I) ตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในข้อ ๓๗ วรรค ๒

๓๔.๖ นิสิตกระทำผิดระเบียบการสอบไล่ และได้รับการตัดสินให้สอบตก

ข้อ ๓๕ นอกจากการวัดผลเป็นระดับตามข้อ ๓๓ แล้ว รายงานผลการศึกษาอาจแสดงได้ด้วยสัญลักษณ์อื่นอีก ดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
S (Satisfactory)	สอบได้ไม่กำหนดระดับ
U (Unsatisfactory)	สอบตกไม่กำหนดระดับ
W (Withdrawal)	ถอนรายวิชาที่ศึกษา
AU (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

ข้อ ๓๖ ในการศึกษารายวิชาตามหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย หรือรายวิชาซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย อาจมีการวัดผลโดยไม่มีค่าระดับก็ได้ และให้แสดงผลการศึกษาโดยใช้สัญลักษณ์ S หรือ U

ข้อ ๓๗ การให้สัญลักษณ์ I สำหรับรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง ให้กระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๓๗.๑ นิสิตไม่ส่งงานมอบหมาย หรือไม่เข้าทดสอบย่อยให้ครบเกณฑ์ตามกำหนดที่อาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้นสั่ง หรือดำเนินการในภาคการศึกษา

๓๗.๒ นิสิตป่วยไม่อาจกระทำการสอบระหว่างการสอบรายวิชานั้นโดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อมหาวิทยาลัย

๓๗.๓ นิสิตขาดสอบโดยได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือด้วยเหตุสุดวิสัยบางประการซึ่งทำให้นิสิตนั้นยังปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำหรับรายวิชานั้นไม่สมบูรณ์ และอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าไม่สมควรประเมินผลการศึกษาขั้นสุดท้ายของนิสิตผู้นั้น

ในกรณีดังกล่าว ตามข้อ ๓๗.๑, ๓๗.๒ และข้อ ๓๗.๓ นิสิตจะต้องทำการสอบ และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนให้เรียบร้อยเพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่สมบูรณ์อย่างช้าภายใน ๑๕ วัน หลังจากวันลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติถัดไป มิฉะนั้นสัญลักษณ์ I จะถูกปรับเป็น F ทันที

นิสิตที่ได้รับผลการศึกษาสมบูรณ์ตามเงื่อนไขในวรรคแรก จะได้รับระดับคะแนนไม่สูงกว่า C เว้นแต่ผลไม่สมบูรณ์ (I) นั้น เกิดเนื่องมาแต่เหตุสุดวิสัยอาจให้ได้ระดับสูงกว่า C ได้ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๓๘ การให้สัญลักษณ์ S จะให้เฉพาะรายวิชาซึ่งนิสิตสอบได้ และหลักสูตรระบุว่าเป็นรายวิชาที่นิสิตต้องเรียน และสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ

ข้อ ๓๙ การให้สัญลักษณ์ U จะให้เฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบตก และหลักสูตรระบุว่าเป็นรายวิชาที่นิสิตต้องเรียน และสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ ในกรณีนี้นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนใหม่จนกว่าจะสอบได้สัญลักษณ์ S

ข้อ ๔๐ การให้สัญลักษณ์ Au ให้กระทำเฉพาะรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ และแจ้งความจำนงในวันลงทะเบียนว่าจะเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต และไม่ประสงค์จะให้มีการวัดผล

ข้อ ๔๑ การให้สัญลักษณ์ W ให้กระทำเฉพาะรายวิชาในกรณีที่ระบุไว้ในข้อ ๒๘.๒.๒ และข้อ ๒๘.๒.๓

ข้อ ๔๒ นิสิตที่ผลการสอบในรายวิชาใดไม่ต่ำกว่าระดับ D ให้ถือว่าสอบได้รายวิชานั้น ยกเว้นในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดว่าจะต้องสอบให้ได้สูงกว่าระดับ D

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรนิสิตจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชานั้นจนสอบได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในวรรคแรก

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาเลือกนิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำ ในรายวิชานั้น หรืออาจลงทะเบียนเรียนวิชาอื่นแทนก็ได้

ข้อ ๔๓ การเรียนเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนน

๔๓.๑ รายวิชาที่จะขอเรียนเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ถ้าเป็นการเรียนซ้ำจะต้องเป็นรายวิชาที่ได้รับระดับคะแนนต่ำกว่า C หรือ ๒.๐ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษา

๔๓.๒ ในแต่ละภาคการศึกษา นิสิตลงทะเบียนเรียนซ้ำได้โดยต้องลงทะเบียนรายวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต ยกเว้นในกรณีที่นิสิตเรียนครบหน่วยกิตตามหลักสูตรปริญญาตรีแล้ว แต่คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์ ตามข้อ ๖๔.๑ สามารถเรียนซ้ำเฉพาะรายวิชาที่เรียนเพื่อยกระดับคะแนนได้

ข้อ ๔๔ การนับหน่วยกิตสะสมให้นับรวมเฉพาะ ของรายวิชาที่นิสิตสอบได้ตามเกณฑ์ข้อ ๓๘ และข้อ ๔๒ เท่านั้น

๔๔.๑ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดมากกว่าหนึ่งครั้ง ให้นับจำนวนของหน่วยกิตของรายวิชานั้นไปคิดเป็นหน่วยกิตสะสมได้เพียงครั้งเดียว

๔๔.๒ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนวิชาที่ระบุไว้ว่าเป็นวิชาที่เทียบเท่ากันให้นับหน่วยกิตเฉพาะรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งเท่านั้นเป็นหน่วยกิตสะสม

ข้อ ๔๕ ให้มีการประเมินผลการศึกษา เมื่อสิ้นการศึกษาทุกภาคโดยคำนวณหา "ค่าระดับเฉลี่ย" ของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้สำหรับภาคการศึกษานั้น ค่านั้นเรียกว่า "ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค" (SEMESTER GRADE POINT AVERAGE = SGPA) และให้คิดค่าระดับเฉลี่ยสำหรับรายวิชาทั้งหมดทุกภาคการศึกษาตั้งแต่เริ่มเป็นนิสิตจนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน ค่านั้นเรียกว่า "ค่าระดับเฉลี่ยสะสม" (CUMMULATIVE GRADE POINT AVERAGE = CUM GPA)

ข้อ ๔๖ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค (SGPA) คำนวณได้จากการนำผลบวกของผลคูณระหว่างค่าระดับต่อหน่วยกิตกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้นตั้งแล้วหารด้วยหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๔๗ การคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม (CUM GPA) คำนวณได้จากการนำผลบวกของผลคูณระหว่างค่าระดับต่อหน่วยกิตกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้ทั้งหมดตั้งแล้วหารด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ได้ลงทะเบียนไว้ ไม่ว่ารายวิชานั้นจะซ้ำกัน หรือแทนกันก็ตาม

ข้อ ๔๘ รายวิชาที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I, S, W, Au จะไม่นำมาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๔๖ และข้อ ๔๗

ข้อ ๔๙ การหาค่าระดับเฉลี่ยให้คิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

หมวด ๕
การเตือนและการรอพินิจ

ข้อ ๕๐ มหาวิทยาลัยจะนำผลการศึกษาของนิสิตแต่ละรายมาพิจารณาทุกภาคการศึกษา รวมทั้งภาคการศึกษาภาคฤดูร้อนนิสิตจะต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมถึงภาคการศึกษานั้น ๆ ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ มิฉะนั้น จะได้รับการเตือน หรืออยู่ในภาวะรอพินิจในต้นภาคการศึกษาถัดไป หรือถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิตแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๑ ในภาคแรกที่ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยนิสิตผู้ใดได้ค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษานั้นต่ำกว่า ๑.๕๐ จะได้รับการเตือนจากมหาวิทยาลัยซึ่งไม่นับเป็นการเตือนตามข้อ ๕๓

ข้อ ๕๒ นิสิตต้องได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมเมื่อสิ้น ๒ ภาคแรกที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ มิฉะนั้น จะต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต

ข้อ ๕๓ หากได้รับการเตือน ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน โดยยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่เช่นเดิม ให้อยู่ในภาวะรอพินิจในภาคการศึกษาถัดไป และให้บันทึกภาวะรอพินิจนั้นลงในระเบียนเรียนด้วย

ข้อ ๕๔ ในภาคการศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจหากนิสิตยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม เมื่อจบภาคการศึกษานั้นต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่อีก นิสิตผู้นั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต ยกเว้นกรณีตามข้อ ๕๕

ข้อ ๕๕ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ แต่ไม่ถึง ๒.๐๐ ตามเกณฑ์สมบูรณ์ มหาวิทยาลัยอาจให้นิสิตผู้นั้นศึกษาต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะให้ศึกษาต่อในคณะเดิม หรือเปลี่ยนสาขาวิชา หรือย้ายโอนคณะสังกัดภายใต้ข้อ ๖๒.๑ และข้อ ๖๒.๕

ข้อ ๕๖ กรณีข้อ ๕๕ นิสิตจะต้องศึกษาให้ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมถึงเกณฑ์ ๒.๐๐ ภายในระยะ ๓ ภาคการศึกษาถัดไป ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองเท่า (๘ ปี) สำหรับการศึกษาภาคปกติ นับแต่วันที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

ข้อ ๕๗ ภายใต้ข้อ ๕๖ การเปลี่ยนสาขาวิชาก็ดี การย้ายโอนคณะสังกัดก็ดี การพักการศึกษาก็ดี ไม่มีผลทำให้การเตือน และภาวะรอพินิจเปลี่ยนแปลง

หมวด ๖
การพ้นสภาพนิสิตและวินัยของนิสิต

ข้อ ๕๘ นิสิตต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิตในกรณี ดังต่อไปนี้

๕๘.๑ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับปริญญาตามข้อ ๖๔

๕๘.๒ ได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยให้ลาออก

๕๘.๓ ถูกถอนชื่อออกจากมหาวิทยาลัย ในกรณีดังต่อไปนี้

๕๘.๓.๑ ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่งตามข้อ ๒๕.๖

๕๘.๓.๒ เมื่อพ้นกำหนดเวลา ๑ ภาคการศึกษาแล้ว ไม่ชำระค่าบำรุงมหาวิทยาลัยเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิตภาคปกติ

๕๘.๓.๓ เมื่อตรวจพบว่าขาดคุณวุฒิ หรือคุณสมบัติตามข้อ ๗ อย่างใดอย่างหนึ่งตามแต่กรณี

๕๘.๓.๔ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคในภาคการศึกษาแรก ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ต่ำกว่า ๑.๒๕ หรือสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ๒ ภาคการศึกษาแรกของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยต่ำกว่า ๑.๗๕

๕๘.๓.๕ ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๓ ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นต้นไปสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐

๕๘.๓.๖ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๗๕ เป็นเวลา ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน

๕๘.๓.๗ ไม่พ้นสภาพรอพินิจตามความในข้อ ๕๔

๕๘.๓.๘ สอบได้ไม่ครบตามหลักสูตรของแต่ละคณะ หรือได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ถึง ๒.๐๐ ภายในระยะเวลา ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

๕๘.๓.๙ ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ

๕๘.๓.๑๐ ไม่สามารถเลือกวิชาเอก - โท (ถ้ามี) ภายในระยะเวลาตามหลักเกณฑ์ที่แต่ละคณะกำหนดไว้ในหลักสูตร

๕๘.๓.๑๑ ถูกสั่งพักการศึกษารวมกันเกินกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๕๘.๓.๑๒ ประพฤติผิดอย่างร้ายแรง และได้รับการพิจารณาโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต

๕๘.๓.๑๓ โอนไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น

๕๘.๓.๑๔ มรณภาพ หรือตาย

ข้อ ๕๙ นิสิตที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตแล้ว หากกลับมาศึกษาใหม่อาจเทียบโอนรายวิชาที่เคยศึกษาในหลักสูตรที่ศึกษาใหม่อีกก็ได้ ทั้งนี้ การโอนหรือเทียบโอนผลการศึกษาต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นการพ้นสภาพตามข้อ ๕๘.๓.๙ และข้อ ๕๘.๓.๑๒

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นของมหาวิทยาลัยต้องได้รับการพิจารณาโทษกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

๖๐.๑ ภาคทัณฑ์

๖๐.๒ พักการศึกษา

๖๐.๓ พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๖๑ การลงโทษนิสิตที่กระทำผิดระเบียบการสอบในการสอบประจำภาค หรือการสอบระหว่างภาคให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่นิสิตผู้นั้นสังกัดอยู่ร่วมกับกรรมการคุมสอบเป็นผู้พิจารณาว่าเป็นความผิดประเภททุจริต หรือส่อเจตนาทุจริต หรือเป็นความผิดอื่น

๖๑.๑ ถ้าเป็นความผิดประเภททุจริตให้ลงโทษนิสิตผู้กระทำผิด ดังต่อไปนี้

๖๑.๑.๑ ให้นิสิตผู้นั้นได้รับระดับ F ในรายวิชานั้น และ

๖๑.๑.๒ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่นิสิตผู้นั้นสังกัดอยู่ พิจารณาสั่งพักการศึกษาอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษาปกติ หรืออาจให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตได้

การพักการศึกษาของนิสิตผู้กระทำผิดนั้นให้เริ่มในภาคการศึกษาปกติถัดจากภาคการศึกษาที่กระทำผิด และให้นับระยะเวลาที่ถูกสั่งพักการศึกษาเป็นระยะเวลาการศึกษาด้วย

๖๑.๒ ถ้าเป็นความผิดประเภทผิดระเบียบการสอบอย่างอื่นนอกเหนือจากข้อ ๖๑.๑ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาการลงโทษตามควรแก่กรณีความผิด แต่จะต้องไม่เกินกว่าที่ระบุไว้ในข้อ ๖๑.๑.๑

ทั้งนี้ ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตผู้กระทำผิดนั้นสังกัดอยู่ดำเนินการลงโทษตามมติของคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยแล้วแจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบทันที

หมวด ๗
การย้ายโอนสังกัดและหน่วยกิต

ข้อ ๖๒ การย้ายโอนสังกัดคณะ หรือวิทยาลัยอาจทำได้ในกรณี ต่อไปนี้

๖๒.๑ นิสิตจะมีสิทธิ์ขอย้ายโอนสังกัดคณะ หรือวิทยาลัยที่ได้ศึกษาอยู่ไปอยู่ในสังกัดอีกคณะหนึ่งได้ต่อเมื่อได้ศึกษาในคณะ หรือวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพัก ถูกสั่งพัก หรือถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต และต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕

๖๒.๒ การขอย้ายโอนสังกัดคณะ หรือวิทยาลัยให้นิสิตผู้ประสงค์จะขอย้ายโอนสังกัดแสดงความจำนงเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเหตุผลประกอบยื่นต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัดอย่างช้า ๑๕ วัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอยู่ส่งคำขอย้ายโอนพร้อมข้อคิดเห็นประกอบไปยังคณะ หรือวิทยาลัย ที่นิสิตขอย้ายโอนไปสังกัดเพื่อศึกษานั้น

การจะอนุมัติหรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้รับอนุมัติให้ย้ายโอนสังกัดแล้วต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖๒.๓ การย้ายโอนคณะ หรือวิทยาลัยต้องดำเนินการให้เสร็จก่อนการลงทะเบียนรายวิชาเว้นแต่อธิการบดีจะประกาศ หรือสั่งการเป็นอย่างอื่น

๖๒.๔ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่รับย้ายโอนมีอำนาจพิจารณาเทียบรายวิชา และหน่วยกิตที่นิสิตผู้นั้นได้ศึกษาไว้แล้วเพื่อกำหนดเงื่อนไขการศึกษาและจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องศึกษาใหม่ในคณะ หรือวิทยาลัยที่รับย้ายโอน

ให้คณะ หรือวิทยาลัยที่รับย้ายโอนดำเนินการตามความในวรรคแรกให้เสร็จสิ้น และแจ้งผลให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

๖๒.๕ การนับระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๕๖, ๕๘.๓ และข้อ ๖๔.๑ ให้นับระยะเวลาการศึกษาในคณะเดิมรวมด้วย

ข้อ ๖๓ สำหรับนิสิตที่ย้ายโอนคณะ หรือวิทยาลัยภายในมหาวิทยาลัยให้นำผลการศึกษาของรายวิชาต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาจากคณะ หรือวิทยาลัยเดิมมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสมด้วย แม้รายวิชาที่นิสิตผู้ย้ายโอนคณะได้ศึกษาจะไม่ตรงกับหลักสูตรของคณะ หรือวิทยาลัยที่สังกัดใหม่ก็ตาม สำหรับนิสิตที่โอนคณะหรือวิทยาลัยมาจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นให้ทำการประเมินผล เฉพาะรายวิชาที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยนี้เท่านั้น

ในกรณีนิสิต ได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัดให้ลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ให้นำผลการศึกษาของรายวิชานั้น ๆ มาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยด้วย

หมวด ๘
การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๖๔ นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๖๔.๑ สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่าของเวลาการศึกษาตามหลักสูตร และมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

๖๔.๒ ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน และการปฏิบัติศาสนกิจ หรือการปฏิบัติงานบริการสังคม หรือการฝึกประสบการณ์การฝึกสอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖๔.๓ ไม่มีพันธะอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖๕ นิสิตที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๖๕.๑ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๖๕.๑.๑ สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้น ๆ

๖๕.๑.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

๖๕.๑.๓ ไม่มีรายวิชาใดสอบได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C หรือได้สัญลักษณ์ U

๖๕.๑.๔ ไม่เคยเรียนซ้ำรายวิชาใด ๆ เพื่อปรับค่าระดับคะแนน

๖๕.๑.๕ ไม่มีประวัติในระเบียนการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

๖๕.๒ เกียรตินิยมอันดับสอง

๖๕.๒.๑ สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้น ๆ

๖๕.๒.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕

๖๕.๒.๓ ไม่มีรายวิชาใดสอบได้ระดับคะแนนต่ำกว่า D หรือได้สัญลักษณ์ U

๖๕.๒.๔ ไม่เคยเรียนซ้ำรายวิชาใด ๆ เพื่อปรับค่าระดับคะแนน

๖๕.๒.๕ ไม่มีประวัติในระเบียนการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

ข้อ ๖๖ นิสิตที่โอนหรือเทียบโอนผลการศึกษาไม่มีสิทธิ์ได้รับปริญญาเกียรตินิยม

ข้อ ๖๗ นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย เพื่อขอสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นิสิตจะสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร

ข้อ ๖๘ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล เป็นผู้พิจารณาคำร้องของนิสิตเบื้องต้นแล้วเสนอต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณาเสนอสภามหาวิทยาลัยอนุมัติปริญญา หรือปริญญาเกียรตินิยมต่อไป

ข้อ ๖๙ สภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาอนุมัติปริญญาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๗๐ มหาวิทยาลัยจัดให้มีพิธีประสาทปริญญาปีละ ๑ ครั้ง ซึ่งจะประกาศกำหนดวันให้ทราบเป็นปี ๆ ไป

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๗๑ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีก่อนปีการศึกษา ๒๕๖๑ ยังคงปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

พระธรรมปัญญาบดี

(พระธรรมปัญญาบดี)
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗

เพื่ออนุวัตให้เป็นไปตามความในข้อ ๘, ๑๘ และ ๖๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเห็นสมควรออกระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗"

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือ ประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

"การโอน" หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิต ของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

"การเทียบโอน" หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกัน ที่ได้เคยศึกษามาแล้วในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

"คณะกรรมการ" หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะ หรือวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัย"

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) นิสิตหลักสูตรปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ที่เคยศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่าสองภาคการศึกษาปกติ หรือมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าสี่สิบหน่วยกิต ในมหาวิทยาลัย และมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำ

กว่า ๒.๐๐ หรือสำเร็จการศึกษามาแล้วจากมหาวิทยาลัย ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

ในกรณีที่ขอโอนเกินกว่าที่กำหนดไว้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ

(๒) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาเห็นชอบการโอนของนิสิตที่ยื่นคำร้องเฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือ ค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับโอนเสร็จสิ้นแล้ว แจ้งผลการโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

(๓) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิต ตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม ยกเว้นการโอนผลการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จากมหาวิทยาลัย

(๔) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) ผู้ที่เคยศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษามาแล้วจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

(๒) รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาใหม่ที่ขอเทียบโอน และจำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะต้องไม่เกินสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่รับเทียบโอน

(๓) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเทียบโอนของผู้ยื่นคำร้องเฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับเทียบโอนเสร็จสิ้นแล้ว

(๔) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิตตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และไม่สามารถนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสมได้

(๕) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่าหกสิบหน่วยกิต

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนคามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการเทียบและการเทียบโอนผลการศึกษา ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย เป็นประธาน

(๒) คณบดีทุกคณะ เป็นกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวนสองรูป ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสี่รูปหรือคน ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

(๕) ผู้อำนวยการกองวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๖) ผู้อำนวยการกองทะเบียนและวัดผล เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตามข้อ (๓) และ (๔) ให้วาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้

ข้อ ๘ คณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ระบบ มาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๒) ออกประกาศหรือคำสั่งเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๓) รับพิจารณาคำร้องและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

ข้อ ๙ ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาที่ดำเนินการไปก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้มีผลสมบูรณ์ตามระเบียบฉบับนี้

ข้อ ๑๐ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๕๑

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๕๑

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขบางส่วนของระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๑"

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อ ๔ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

"การโอน" หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิต ของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

"การเทียบโอน" หมายถึง การเทียบโอนผลการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกัน ที่ได้เคยศึกษามาแล้วใน สถาบันการศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

"คณะกรรมการ" หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัย"

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อ ๖ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) ผู้ที่เคยศึกษาหลักสูตรระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษามาแล้ว จากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง ต้อง

ยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติแรกที่เข้าศึกษา

(๒) รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาใหม่ที่ขอเทียบโอน และจำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะต้องไม่ เกินสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่รับเทียบโอน

(๓) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเทียบโอนของ ผู้ยื่นคำร้อง เฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ ๒.๐๐ หรือ เทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับเทียบโอนเสร็จสิ้นแล้วแจ้งผลการเทียบโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ ภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติแรกที่เข้าศึกษา

(๔) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิต ตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และไม่สามารถนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสมได้

(๕) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่าหกสิบหน่วยกิต

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ฉ

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๔๒

หน้า ๑๖
เล่ม ๑๑๖ ตอนพิเศษ ๖๓ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑ กันยายน ๒๕๔๒

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๔๒

โดยที่เป็นการสมควรให้มีปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อให้สอดคล้องกับความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงมีมติให้ประกาศกำหนดปริญญา ในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้

ปริญญามีสามชั้น คือ

เอก	เรียกว่า	"พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต"	ใช้อักษรย่อ "พธ.ด."
โท	เรียกว่า	"พุทธศาสตรมหาบัณฑิต"	ใช้อักษรย่อ "พธ.ม."
ตรี	เรียกว่า	"พุทธศาสตรบัณฑิต"	ใช้อักษรย่อ "พธ.บ."

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

พระสุเมธาธิบดี

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ช

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง อนุมัติเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔)
และคำสั่งแต่งงตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง อนุมัติหลักสูตรและเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔) คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันพุธที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงออกประกาศไว้ต่อไปนี้

"สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรและเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา"

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พระธรรมปัญญาบดี
(พระธรรมปัญญาบดี)
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๑๒๑๒/๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ประกอบด้วย:-

๑.	พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.	ประธานกรรมการ
๒.	พระสุธีวีรบัณฑิต, ดร.	กรรมการ
๓.	พระมหากฤษฎา กิตฺติโสภโณ, ผศ.ดร.	กรรมการ
๔.	พระครูวินัยธรเอก ชินวํโส, ดร.	กรรมการ
๕.	พระปลัดอุดร ปริปุณฺโณ, ดร.	กรรมการ
๖.	อาจารย์ ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์	กรรมการ
๗.	รศ.ดร.สุวิญ รักสัตย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๘.	อาจารย์ ดร.อำนาจ บัวศิริ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๙.	อาจารย์ วินัย มีมาก	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ และเป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(พระราชปริยัติกวี)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ซ

ประวัติและผลงานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔)
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

****

พระครูวินัยธรเอก ชินวํโส (เฉยประทุม), ดร.

ส่วนที่ ๑ ประวัติบุคลากร

ชื่อ พระครูวินัยธรเอก ฉายา ชินวํโส นามสกุล เฉยประทุม

รหัสบัตรประจำตัวประชาชน ๕-๑๐๑๔-๐๐๐๓๙-๕๖-๘

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์การทำงาน จำนวน ๕ ปี

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๘- บรรยายวิชา ๐๐๐ ๑๕๘ วิชาประวัติพระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรี ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๘- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๑๒ วิชาการจัดการการศึกษาของคณะสงฆ์ ระดับปริญญาตรี ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘- บรรยายวิชา ๔๐๖๓๑๑ วิชา การจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรี ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๔๑๗ วิชา การอนุรักษ์และการจัดการพุทธศิลป์ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๐๒วิชา การจัดการทรัพย์สินของพระพุทธศาสนาระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙- บรรยายวิชา ๐๐๐ ๑๕๘ วิชาประวัติพระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๑๒ วิชาการจัดการการศึกษาของคณะสงฆ์ ระดับปริญญาตรี ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙- บรรยาย๔๐๑๔๐๔ วิชาพระพุทธศาสนากับความมั่นคงของมนุษย์ ระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๙- บรรยายวิชา ๔๐๖๓๑๑วิชา การจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรี ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๙- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๔๑๗ วิชา การอนุรักษ์และการจัดการพุทธศิลป์ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๙- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๐๒วิชา การจัดการทรัพย์สินของพระพุทธศาสนาระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๐- บรรยายวิชา ๐๐๐ ๑๕๘วิชาประวัติพระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๐- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๑๒ วิชาการจัดการการศึกษาของคณะสงฆ์ ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๐- บรรยายวิชา ๔๐๖๓๑๑วิชา การจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๐- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๔๑๗ วิชา การอนุรักษ์และการจัดการพุทธศิลป์ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๐ - บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๐๒ วิชา การจัดการทรัพย์สินของพระพุทธศาสนาระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๑- บรรยายวิชา ๐๐๐ ๑๕๘ วิชาประวัติพระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๑- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๑๒ วิชาการจัดการการศึกษาของคณะสงฆ์ ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑- บรรยายวิชา ๔๐๖๓๑๑วิชา การจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒- บรรยายวิชา ๐๐๐ ๑๕๘ วิชากฎหมายทั่วไป ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๔๑๗ วิชา การอนุรักษ์และการจัดการพุทธศิลป์ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑ - บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๐๒ วิชา การจัดการทรัพย์สินของพระพุทธศาสนาระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๒- บรรยายวิชา ๐๐๐ ๑๕๘ วิชาประวัติพระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๒- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๑๒ วิชาการจัดการการศึกษาของคณะสงฆ์ ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒- บรรยายวิชา ๐๐๐ ๑๕๘ วิชากฎหมายทั่วไป ระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒- บรรยายวิชา ๔๐๓ ๔๑๒ วิชา การอนุรักษ์และการจัดการพุทธศิลป์ระดับปริญญาตรี ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๓/๒๕๖๒ - บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๐๒ วิชา การจัดการทรัพย์สินของพระพุทธศาสนาระดับปริญญาตรีภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๓ ผลงานทางวิชาการ (ไม่เกิน ๕ ปี)

บทความทางวิชาการ

พระครูวินัยธรเอก ชินว์โส,ดร.(๒๕๖๑). **“การพัฒนาผู้สูงอายุด้วยวิถีพุทธรองรับ Thailand ๔.๐”** การประชุมวิชาการระดับชาติ MCU Congress ครั้งที่ ๒ คุณภาพอุดมศึกษาไทยในยุค Thailand ๔.๐ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๓๐ เมษายน ๖๑ หน้า ๗๓๘-๗๕๖.

พระครูวินัยธรเอก ชินว์โส,ดร. (มกราคม ๒๕๖๑)**“พัฒนาการระบบสาธารณูปการของวัดสมัยใหม่ที่ส่งผลต่อภูมิปัญญาพื้นบ้าน”** งานประชุมวิชาการ การพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และสังคมระดับชาติ ครั้งที่ ๑๗ และระดับนานาชาติ ครั้งที่ ๑ CSD สัมพันธ์ “คุณธรรมจริยธรรมกับการพัฒนาที่ยั่งยืน” มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. หน้า ๓๗๗-๓๘๙.

พระครูวินัยธรเอก ชินว์โส,ดร.(๒๕๖๒). **“วิวัฒนาการของกฎหมายมรดกแทนที่”** การประชุมวิชาการระดับชาติ MCU Congress ครั้งที่ ๓ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. หน้า ๗๕๙-๗๗๗.

พระครูวินัยธรเอก ชินว์โส,ดร.(๒๕๖๒). **“ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ ศึกษากรณีสัญญาเช่าที่อยู่อาศัย”** การประชุมวิชาการระดับชาติ MCU Congress ครั้งที่ ๓ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. หน้า ๓๔๕-๗๗๗.

บทความวิจัย

พระครูวินัยธรเอก ชินว์โส,ดร. (๒๕๖๐). **“กลไกการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน ผ่านมิติศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”** ตีพิมพ์ในวารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ มกราคม- มีนาคม ๒๕๖๐.

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔)
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

****

นายวินัย มีมาก

ส่วนที่ ๑ ประวัติบุคลากร

ชื่อ นายวินัย นามสกุล มีมาก

รหัสบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๑๔๑๕-๐๐๐๗๗-๔๓-๑

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์ทำงาน จำนวน ๕ ปี

พ.ศ.๒๕๕๗ - ปัจจุบัน เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรการจัดการเชิงพุทธ และรับผิดชอบสอนในรายวิชา

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๗- บรรยายวิชา ๐๐๐ ๒๕๙ วิชา เทศกาลและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (บรรยายพิเศษ)

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๗- บรรยายวิชา ๐๐๐ ๑๕๘ วิชาประวัติพระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (บรรยายพิเศษ)

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๗- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๑๐ วิชา การจัดการสาธารณูปการ ระดับปริญญาตรีคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (บรรยายพิเศษ)

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๘- บรรยายวิชา ๐๐๐ ๑๕๘ วิชาประวัติพระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรี ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๘- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๑๒ วิชาการจัดการการศึกษาของคณะสงฆ์ ระดับปริญญาตรี ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘- บรรยายวิชา ๐๐๐ ๒๕๙ วิชา เทศกาลและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรี ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๑๐ วิชา การจัดการสาธารณูปการ ระดับปริญญาตรี ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๔๐๕ วิชาหลักการฝึกอบรมและการประชุม ระดับปริญญาตรี ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคฤดูร้อน/๒๕๕๘- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๒๖ วิชา การจัดการงานสารบรรณและธุรการ ระดับปริญญาตรี ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙- บรรยายวิชา ๐๐๐ ๑๕๘ วิชาประวัติพระพุทธศาสนา ระดับปริญญาตรี ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙- บรรยายวิชา ๔๐๖ ๓๑๒ วิชาการจัดการการศึกษาของคณะสงฆ์ ระดับปริญญาตรี ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙- บรรยาย ๔๐๖ ๓๐๖ วิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการ ระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๓ ผลงานทางวิชาการ(พ.ศ.๒๕๕๕-ปัจจุบัน)

บทความทางวิชาการ

วินัย มีมาก. “**การจัดการเชิงพุทธศาสตร์พัฒนาสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติแนวพุทธ**”**.** การประชุมวิชาการระดับชาติ มจร ครั้งที่ ๓ เรื่อง นวัตกรรมทางการปกครองและทางการบริหารจัดการในยุคไทยแลนด์ ๔.๐. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ หน้า ๒๑๐-๒๒๑.

บทความวิจัย

วินัย มีมาก, (๒๕๖๒). **“รูปแบบการบริหารจัดการวัดเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”** ตีพิมพ์ในวารสาร มจร นม.สังคมศาสตร์-ปริทรรศน์ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม- ธันวาคม ๒๕๖๒) : ๓๐-๔๒.

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔)
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
****

พระครูธรรมธรสฐาพร ปภสฺสโร (มานะสาบุตร)

ส่วนที่ ๑ ประวัติบุคลากร

ชื่อ พระครูธรรมธรสฐาพร ปภสฺสโร รหัสบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๑๐๐๑-๐๑๐๗๕-๖๓-๘

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์ทำงาน (พ.ศ. ๒๕๖๐-ปัจจุบัน)

พ.ศ.๒๕๖๐-ปัจจุบัน เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรการจัดการเชิงพุทธ และรับผิดชอบสอนในรายวิชา

บส.๐๐๒ กฎหมายคณะสงฆ์ไทย
๔๐๑ ๒๒๔ รัฐศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา
๔๐๒ ๓๒๒ รัฐประศาสนศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา
๔๐๖ ๓๒๒ การบริหารจัดการงบประมาณ
บส.๐๐๘ สัมมนาการบริหารกิจการคณะสงฆ์
บส.๐๒๐ การศึกษาอิสระ
๔๐๘ ๓๐๓ กฎหมายคณะสงฆ์ของไทย
๔๐๓ ๓๐๓ กฎหมายสำหรับพระสงฆ์
๔๐๓ ๓๑๙ กฎหมายเพื่อการจัดการ

ส่วนที่ ๓ ผลงานทางวิชาการ (พ.ศ. ๒๕๖๐-ปัจจุบัน)บทความวิชาการ

พระครูธรรมธรสฐาพร ปภสฺสโร. (๒๕๖๑). “การพัฒนามนุษย์ตามหลักพุทธธรรมสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ ๒๑”. **การประชุมวิชาการนานาชาติ ครั้งที่ ๙ และระดับชาติ ครั้งที่ ๑**. ณ วิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ. วันที่ ๒-๓ เมษายน ๒๕๖๑. หน้า ๖๔๒-๖๕๒.

พระครูธรรมธรสฐาพร ปภสฺสโร. (๒๕๖๑). “การพัฒนาผู้สูงอายุด้วยวิถีพุทธรองรับ Thailand ๔.๐”. **การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๒ (MCU Congress II)**. วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา. หน้า ๕๔๖-๕๕๔

พระครูธรรมธรสฐาพร ปภสฺสโร. (๒๕๖๒). “การจัดการศาสนสมบัติของวัดในสมัยปัจจุบันและสมัยพุทธกาล”. **การประชุมวิชาการระดับชาติ มจร ครั้งที่ ๓ (MCU Congress III)**. วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา. หน้า ๓๔๓-๓๕๔.

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔)
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
****

ผศ.ดร.ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรัทธา

ส่วนที่ ๑ ประวัติบุคลากร

ชื่อ ผศ.ดร.ประสิทธิ์ นามสกุล พุทธศาสน์ศรัทธา

รหัสบัตรประจำตัวประชาชน ๓ ๒๕๑๐ ๐๐๒๒๙ ๑๖๘

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์สอน ๓ ปี ย้อนหลัง

๒๕๕๗ **บรรยายรายวิชานิสิตปริญญาตรี**

๑. พุทธวิธีการบริหาร ๒. การบริหารการพัฒนา ๓. ดิจิทัลเพื่อการบริหารภาครัฐ

๒๕๕๘ **บรรยายรายวิชานิสิตปริญญาตรี**

๑. พุทธวิธีการบริหาร ๒. การบริหารการพัฒนา ๓. ดิจิทัลเพื่อการบริหารภาครัฐ

๒๕๕๙ **บรรยายรายวิชานิสิตปริญญาตรี**

๑. พุทธวิธีการบริหาร ๒. การบริหารการพัฒนา ๓. ดิจิทัลเพื่อการบริหารภาครัฐ

บรรยายรายวิชานิสิตปริญญาโท

๑. การจัดการในพระไตรปิฎก ๒. นวัตกรรมเพื่อการจัดการ

ส่วนที่ ๓ ผลงานทางวิชาการ(พ.ศ.๒๕๕๘-ปัจจุบัน)

บทความวิชาการ

ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรัทธา. **“พุทธิปัญญา : พัฒนาการมนุษย์ที่สมบูรณ์”.** วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๐) หน้า ๑๑๑-๑๑๙.

รัฐพล เย็นใจมา, สุรพล สุยะพรหม, ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรัทธา. **ความขัดแย้งในสังคม : ทฤษฎีและแนวทางแก้ไข.** วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ , ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๑) หน้า

๒๒๔-๒๓๘.

Phongphat Chittanura, Prasit Phutthasatsattha, Pramahapresert Thavaro, PerawatChaisuk,**“The Practical Policy for Conserving an Environment ”,** in Proceedings of The ๘th International Conference on arts and cultures in world Heritage : Intangible Culture to Creative Economy, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Thailand, ๒๐๑๘, pp.๒๘๔-๒๘๘.

บทความวิจัย

ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรัทธา. **รูปแบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา.** วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ , ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๒, หน้า ๒๔๐-๒๕๓.

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔)
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ดร. สุภัทรชัย สีสะใบ

ส่วนที่ ๑ ประวัติบุคลากร

ชื่อ ดร.สุภัทรชัย สีสะใบ นามสกุล สีสะใบ

รหัสบัตรประจำตัวประชาชน ๑ ๓๖๙๙ ๐๐๐๘๒ ๑๔ ๗

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์ทำงาน (พ.ศ.๒๕๕๗ - ปัจจุบัน)

๒๕๕๗ อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รับผิดชอบสอนในรายวิชา

๑. ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย

๒. ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒ ๔๐๓ ๒๑๔ ทฤษฎีองค์การและการจัดการ

๓. ชั้นปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๔๐๓ ๓๐๑ พุทธวิธีการบริหาร

๔. ชั้นปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๔๐๓ ๔๒๓ การบริหารชุมชนและการจัดการแหล่งเรียนรู้

๒๕๕๘ อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รับผิดชอบสอนในรายวิชา

๑. ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย

๒. ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒ ๔๐๓ ๒๑๔ ทฤษฎีองค์การและการจัดการ

๓. ชั้นปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๔๐๓ ๓๐๑ พุทธวิธีการบริหาร

๔. ชั้นปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๔๐๓ ๔๒๓ การบริหารชุมชนและการจัดการแหล่งเรียนรู้

๒๕๕๙ อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รับผิดชอบสอนในรายวิชา

๑. ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย

๒. ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒ ๔๐๓ ๒๑๔ ทฤษฎีองค์การและการจัดการ

๓. ชั้นปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๔๐๓ ๓๐๑ พุทธวิธีการบริหาร

๔. ชั้นปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๔๐๓ ๔๒๓ การบริหารชุมชนและการจัดการแหล่งเรียนรู้

๒๕๖๐ อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รับผิดชอบสอนในรายวิชา

๑. ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย

๒. ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒ ๔๐๓ ๒๑๔ ทฤษฎีองค์การและการจัดการ

๓. ชั้นปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๔๐๓ ๓๐๑ พุทธวิธีการบริหาร

๔. ชั้นปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๔๐๓ ๔๒๓ การบริหารชุมชนและการจัดการแหล่งเรียนรู้

๒๕๖๑ อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รับผิดชอบสอนในรายวิชา

๑. ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย

๒. ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒ ๔๐๓ ๒๑๔ ทฤษฎีองค์การและการจัดการ

๓. ชั้นปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๔๐๓ ๓๐๑ พุทธวิธีการบริหาร

๔. ชั้นปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๔๐๓ ๔๒๓ การบริหารชุมชนและการจัดการแหล่งเรียนรู้

๒๕๖๒ อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รับผิดชอบสอนในรายวิชา

๑. ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย

๒. ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒ ๔๐๓ ๒๑๔ ทฤษฎีองค์การและการจัดการ

๓. ชั้นปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๔๐๓ ๓๐๑ พุทธวิธีการบริหาร

๔. ชั้นปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๑ ๔๐๓ ๔๒๓ การบริหารชุมชนและการจัดการแหล่งเรียนรู้

ส่วนที่ ๓ ผลงานทางวิชาการ (พ.ศ.๒๕๕๙-ปัจจุบัน)

บทความวิชาการ

สุภัทรชัย สีสะใบ. (๒๕๖๐). “การบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรมสู่ความเป็นเลิศ”. ตีพิมพ์ใน **วารสารวิชาการ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.** ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวามคม ๒๕๖๐): ๑๐๑-๑๑๖.

สุภัทรชัย สีสะใบ. (๒๕๖๒). “ถอดบทเรียนจากพื้นที่ : การดูแลผู้สูงอายุตามแนวพุทธในจังหวัดสมุทรปราการ Lesson Learned from Area: Elderly Care According to Buddhist Way in Samutprakarn Province”. **วารสารวิจยวิชาการ.** ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน).

สุภัทรชัย สีสะใบ. (๒๕๖๒). ถอดบทเรียนจากพื้นที่ : การดูแลผู้สูงอายุตามแนวพุทธในจังหวัดสมุทรสงคราม Lesson Learned from Area: Elderly Care According to Buddhist Way in Samutsongkhram Province. **การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๑. “พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”.** วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ อาคารเรียนรวม วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สุภัทรชัย สีสะใบ. (๒๕๖๑). “พุทธวิธีการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชนการเกษตร”. **การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑ “พุทธปัญญากับทศวรรษแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน”**. ๙-๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี วัดไร่ขิง พระอารามหลวง จังหวัดนครปฐม.

สุภัทรชัย สีสะใบ. (๒๕๖๑). “ภาวะผู้นำในการบริหารจัดการวัดยุคไทยแลนด์ ๔.๐“. **การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑ “พุทธปัญญากับทศวรรษแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน”**.๙-๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี วัดไร่ขิง พระอารามหลวง จังหวัดนครปฐม.

สุภัทรชัย สีสะใบ. (๒๕๖๑). “ผู้สูงอายุต้นแบบตามแนวพุทธ: กรณีศึกษาหลวงพ่อวัดบางเบิด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ : Elderly Prototype Based on Buddhist Way: A Case Study of Loung Por Wat Bang Bed in Prachuap Khiri Khan Province”**. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร** [สำนักงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและความมั่นคง แห่งสถาบันชาติ พระศาสนา พระมหากษัตริย์ **วัดสระเกศ** กทม. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม) : ๑-๑๗.

สุภัทรชัย สีสะใบ. (๒๕๖๑). “Succession Planning: เตรียมความพร้อมสู่การเปลี่ยนแปลงในองค์กร”. **วารสารสมาคมศิษย์เก่า** มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณรชวิทยาลัย. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน) : ๑๑๓-๑๒๗.

สุภัทรชัย สีสะใบ. (๒๕๖๑). “การพัฒนาชุมชนด้วยการท่องเที่ยวในมิติศาสนา: พระอุเทสิกเจดีย์ขนาดใหญ่: COMMUNITY DEVELOPMENT FOR TOURIST: THE GRAND PHRAUTAYSIGA-JAYDEE”. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์.** ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (เมษายน-มิถุนายน) : ๒๖๓-๒๗๓

สุภัทรชัย สีสะใบ. (๒๕๖๒). “สัปปุริสธรรม ๗ กับกระบวนการสรรหาบุคลากรเชิงรุก”. **โครงการจัดประชุมวิชาการระดับชาติ มจร ครั้งที่ ๓ เรื่อง นวัตกรรมทางการปกครองและทางการบริหารจัดการในยุคไทยแลนด์ ๔.๐.** วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

สุภัทรชัย สีสะใบ. (๒๕๖๒). “แนวคิด หลักปฏิบัติในพระพุทธศาสนา: เพื่อพัฒนาให้เป็นกลไกในการพัฒนาสุขภาวะแบบองค์รวมในผู้สูงอายุ”. **โครงการจัดประชุมวิชาการระดับชาติ มจร ครั้งที่ ๓ เรื่อง นวัตกรรมทางการปกครองและทางการบริหารจัดการในยุคไทยแลนด์ ๔.๐.** วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

สุภัทรชัย สีสะใบ. (๒๕๖๒). “การวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการพัฒนาโมเดลประสิทธิผลพุทธวิธีการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชนการเกษตร”. **วารสารวิชาการธรรมทรรศน์.** ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๔ (ต.ค.-ธ.ค. ๒๕๖๒).

บทความวิจัย

สุภัทรชัย สีสะใบ.(๒๕๖๐). “กลไกการพัฒนาส่งเสริมสุขภาวะโดยการยกระดับจิตการพึ่งตนเองของแกนนำผู้สูงอายุพุทธธรรม ในการเสริมสร้างศักยภาพขีดความสามารถของผู้สูงอายุติดเตียง”. **รายงานการวิจัย**. ทุนมุ่งเป้า สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

ประวัติและผลงานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ พุทธมณฑลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔)
หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ พุทธมณฑลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

****

พระครูสมุห์ชินวรวัตร ถิรภทฺโท,ดร.

ส่วนที่ ๑ ประวัติบุคลากร

ชื่อ พระครูสมุห์ชินวรวัตร ฉายา ถิรภทฺโท,ดร. นามสกุล จุลเจือ

รหัสบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๒๑๐๓-๐๑๐๑๑-๐๔-๗

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์ทำงาน (พ.ศ. ๒๕๖๐-ปัจจุบัน)

พ.ศ. ๒๕๖๓	อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต	รับผิดชอบสอนในรายวิชา
	๑. ธรรมนิเทศ	ภาคการศึกษา ฤดูร้อน/๒๕๖๑
	๒. การอนุรักษ์และการจัดการพุทธศิลป์	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑
	๓. การจัดการแหล่งเรียนรู้ต้นแบบวิถีพุทธ	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑
	๔. เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑
	๕. เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒
	๖. งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒
	๗. กฎหมายสำหรับพระสงฆ์	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒
	๘. พระสุตันตปิฎก	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒
	๙. การจัดการกิจการพระพุทธศาสนา	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒
	๑๐. ภาษากับการสื่อสาร	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒

ส่วนที่ ๓ ผลงานทางวิชาการ (พ.ศ. ๒๕๖๐-ปัจจุบัน)

บทความวิจัยและบทความทางวิชาการ

พระครูสมุห์ชินวรวัตร ถิรภทฺโท.“การพัฒนาทุนมนุษย์ตามแนวพุทธ :ยุคไทยแลนด์ ๔.๐”. **วารสารศรีปทุมปริทรรศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสัมคมศาสตร์.** ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๒) : ๑๔๘-๑๕๙.

พระครูสมุห์ชินวรวัตร ถิรภทฺโท, ดร.(๒๕๖๑). “จริยธรรมเสื่อมหรือสังคมส่งเสริม: ทางออก แนวทางแก้ไข” **วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น.** ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๑) : ๑๗-๒๙.

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔)
หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ พุทธมณฑลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

****

พระครูมุนีวรานุวัตร

ส่วนที่ ๑ ประวัติบุคลากร

ชื่อ พระครูมุนีวรานุวัตร ฉายา ญาณวโร นามสกุล รัตนสุวรรณ์

รหัสบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๒๒๐๓-๐๐๖๒๐-๒๒-๘

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์ทำงาน (พ.ศ. ๒๕๖๐-ปัจจุบัน)

พ.ศ. ๒๕๖๓	อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต	รับผิดชอบสอนในรายวิชา
	๑. ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	ภาคการศึกษา ๑/๒๕๖๑
	๒. ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	ภาคการศึกษา ๑/๒๕๖๑
	๓. การจัดการทรัพย์สินของพระพุทธศาสนา	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๑
	๔. แต่งแปลบาลี	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑
	๕. พระวินัยปิฎก	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑
	๖. พระอภิธรรมปิฎก	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒
	๗. ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒
	๘. ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒
	๙. ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	ภาคการศึกษา ฤดูร้อน /๒๕๖๒

ส่วนที่ ๓ ผลงานทางวิชาการ

บทความทางวิชาการ

พระครูมุนีวรานุวัตร ญาณวโร. (๒๕๖๓). “**ผู้นำกับการจัดองค์กร**”. **วารสาร บัณฑิตศึกษาทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์**. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๓) หน้า ๓๙๓-๔๐๘.

พระครูมุนีวรานุวัตร ญาณวโร. (๒๕๖๑). “จริยธรรมเสื่อมหรือสังคมส่งเสริม : ทางออก แนวทางแก้ไข”. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น.** ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๑) : ๑๗-๒๙.

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔)
หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ พุทธมณฑลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

****

พระปลัดเวชยันต์ ฐิตสทฺโท

ส่วนที่ ๑ ประวัติบุคลากร

ชื่อ พระปลัดเวชยันต์ ฉายา ฐิตสทฺโธ นามสกุล แววเพ็ชร์

รหัสบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๗๐๙๙-๐๐๓๒๕-๖๘-๙

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์ทำงาน (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ปัจจุบัน)

พ.ศ. ๒๕๖๐	อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต	รับผิดชอบสอนในรายวิชา
	๑. ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๑
	๒. ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑
	๓. ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑
	๔. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการ	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒
	๕. ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑
	๖. ภาวะผู้นำทางการจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา	ภาคการศึกษาฤดูร้อน/๒๕๖๒

ส่วนที่ ๓ ผลงานทางวิชาการ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ปัจจุบัน)

บทความทางวิชาการ

พระปลัดเวชยันต์ ฐิตสทฺโธ (๒๕๖๓). “ผู้นำกับการจัดการองค์กร”. **วารสาร บัณฑิตศึกษาทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์**. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๓) : ๓๙๓-๔๐๘.

Phapalud Vejayun Titasatto. (๒๐๑๙). “The Development of Pattern of Learning Network Making and Well-being Based on Buddhism in Chanthaburi Province”. **Journal of International Buddhist Studies**. Vol. ๑๐ No.๑ (June ๒๐๑๙) ๑๗-๓๐.

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔)
หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ พุทธมณฑลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

****

นายถาวร โคตรชัย

ส่วนที่ ๑ ประวัติบุคลากร

ชื่อ นายถาวร นามสกุล โคตรชัย

รหัสบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๔๑๐๕-๐๐๑๑๗-๓๗-๔

ส่วนที่ ๒ วุฒิการศึกษาและการได้รับการแต่งตั้ง

วุฒิการศึกษา (จากสูงไปต่ำ)

พธ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) สถาบันมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๙

พธ.บ. (รัฐศาสตร์) (การพัฒนาชุมชน) สถาบันมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๘

*ได้รับคำสั่งที่ ๑๔๔๒/๒๕๖๓ เรื่อง อนุมัติให้จ้างลูกจ้าง ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตั้งแต่ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

ส่วนที่ ๓ ประสบการณ์ทำงาน (พ.ศ. ๒๕๖๑-ปัจจุบัน)

พ.ศ. ๒๕๖๑	**อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต**	**รับผิดชอบสอนในรายวิชา**
	๑. ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๑
	๒. รัฐประศาสนศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๑
	๓. รัฐประศาสนศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑
	๔. ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	ภาคการศึกษาที่ ๓/๒๕๖๑
	๕. พระสุตตันตปิฎก	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑
พ.ศ. ๒๕๖๒	๖. ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๒
	๗. พระไตรปิฎกศึกษา	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๒
	๘. การปกครองคณะสงฆ์ไทย	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๒
	๙. ธรรมาภิบาลตามแนวพระพุทธศาสนา	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๒

	๑๐. การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒
พ.ศ. ๒๕๖๓	**อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต**	**รับผิดชอบสอนในรายวิชา**
	๑๑. การเมืองกับการปกครองของไทย	ภาคการศึกษาที่ ๓/๒๕๖๒

ส่วนที่ ๔ ผลงานทางวิชาการ (พ.ศ. ๒๕๖๑-ปัจจุบัน)

บทความทางวิชาการ

ถาวร โคตรชัย.“หลักพุทธธรรมเพื่อการให้บริการประชาชน”. **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์.** ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๓) : ๖๑๙-๖๓๐.

Taworn Kotchai. “The Development of Pattern of Learning Network Making and Well-being Based on Buddhism in Chanthaburi Province”. Journal of International Buddhist Studies. Vol. ๑๐ No.๑ (June ๒๐๑๙) : ๑๗-๓๐.

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๔)
หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ พุทธมณฑลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

****

นางสาวสุพิชญาณ์ แก้วโพนทอง

ส่วนที่ ๑ ประวัติบุคลากร

ชื่อ นางสาวสุพิชญาณ์ นามสกุล แก้วโพนทอง

รหัสบัตรประจำตัวประชาชน ๓-๔๖๐๑-๐๐๙๖๗-๒๙-๐

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์สอน (พ.ศ. ๒๕๕๗-ปัจจุบัน)

พ.ศ. ๒๕๖๓	**อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต**	**รับผิดชอบสอนในรายวิชา**
	๑. การบริหารจัดการชุมชนและแหล่งเรียนรู้ชุมชน	ภาคการศึกษาฤดูร้อน/๒๕๖๒
	๒. ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	ภาคการศึกษาฤดูร้อน/๒๕๖๒
พ.ศ. ๒๕๖๒	๓. สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒
	๔. เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒
	๕. ความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒
	๖. การจัดการวิถีชุมชน	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๒
	๗. ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๒
	๘. ภาษาอังกฤษในสาขารัฐประศาสนศาสตร์	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๒
	๙. การศึกษาอิสระทางรัฐประศาสนศาสตร์	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๒
พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๐. ทฤษฎีทางการเมือง	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑
	๑๑. การศึกษาอิสระทางรัฐศาสตร์	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๑
	๑๒. การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๑
	๑๓. การจัดการทรัพยากรมนุษย์	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๑
พ.ศ. ๒๕๖๐	๑๔.การเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นไทย	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๐
	๑๕.การมีส่วนร่วมและการระดมมวลชน	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๐
	๑๖. มนุษย์กับสังคม	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๐
	๑๗. ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๐

	๑๙. งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๐
	๒๐. ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์	ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๐
พ.ศ. ๒๕๕๙	๒๑. เทคนิคระดับอุดมศึกษา	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๙
	๒๒. ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๙

ส่วนที่ ๓ ผลงานทางวิชาการ (พ.ศ.๒๕๕๗-ปัจจุบัน)

บทความวิชาการ

สุพิชญาณ์ แก้วโพนทอง. (๒๕๖๑) “การบริหารจัดการชุมชนเพื่อความยั่งยืน”. **วารสารวิชาการธรรมทรรศน์.** ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๑) : ๒๖๓-๒๗๓.

สุพิชญาณ์ แก้วโพนทอง. “รัฐประศาสนศาสตร์กับการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน”. **Journal of Modern Learning Developmen.** ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓) : ๒๖๒-๒๗๑.